

EGYETÉRTÉS

Előfizetési árak: Egész évre 28 korona. Félévre 14 korona.
Negyedévre 7 korona. Egy hónapra 3 korona 40 fillér.
Egyes szám helyben és vidéken 10 fill., vasúti állomásokon 12 fill.

Főszerkesztő

Dr. PAP ZOLTÁN

Széplődalmi ísmunkatárs

EÖTVÖS KÁROLY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI., Eötvös-utca 32.

TELEFON-SZÁM:

Szerkesztőség 788.

Kiadóhivatal 706.

Uj koalíció.

Budapest, február 7.

Khuenhez közelálló körökből az a pikáns szenzáció pattant ki ma, hogy a miniszterelnök holnap különös fordulatról tesz jelentést a királynak. Bejelenteti, hogy Andrassy, Kossuth és Tisza megállapodásából egy új koalíció tudna kialakulni, mihelyt ő — Khuen — félreállna az utból.

Ha ez a pikáns szenzáció nem Khuen-barát bokorból röppen ki, az alkotmányosság megmentésén még ilyen kései időben is tépelődő hazafiak jámbor óhajátának kellene gondolnunk. Ezek a hazafiak kétségtelenül abban láthatják a helyzet orvoslásának első és elengedhetetlen feltételét, hogy Khuen és kinevezett udvara távozzék arról a helyről, ahol csak bajt és zavart csinálhat. S ezek a hazafiak a helyzet végleges orvoslását is csak olyan módon képzelhetik, hogy az összes mérsékelt elemek fogjanak össze s mentsek meg az alkotmányt, a parlament rendjét, a nemzet és korona harmoniáját. A hirdásnak tehát megvan a belső valószínűsége, sőt ha az utolsó időkben folytak bizonyos tárgyalások, azok nem is vonatkozhattak, mint rosszindulatúan híresztelték, személyi elhelyezkedésekre s mandátumbiztosításokra, hanem csak

is Khuen alkotmányellenes vállalkozásának elhárítását s a mérsékelt elemek tömörítését célozhatták.

Sejtettük, hogy ilyen tárgyalások folynak, de nem hittük, hogy ezeknek a pressziója rá fogja kényszeríteni Khuent a király újabb informálására. Minthogy azonban most maga Khuen közölte, hogy holnapi audienciáján a háta mögött és feje fölött kialakult helyzetről jelentést tesz a királynak: föl kell tennünk, hogy Andrassy, Kossuth és Tisza az alkotmányos rend megmentése érdekében igen komoly tárgyalásokat folytattak s ezek a tárgyalások olyan alkotmányos fordulat lehetőségét készítették elő, melyet Khuen, ha fáj is neki, ha a fejébe kerülhet is, kénytelen a korona tudomására hozni. S ebből a szempontból a holnapi audiencia nagy és jelentős fordulatnak lehet bevezetője.

A fordulat jelentőségét abban látjuk, hogy Andrassy Gyula Tisza minden rábeszélő képességére ellentétben s a hatvanhetesek automatikus koncentrációjába és pláne az alkotmány-sértő Khuen-kormány föltétlen támogatásába nem volt hajlandó beugrani. Nem Tisza győzte meg Andrassyt, hanem Andrassy Tiszát, ahinek be kellett látnia, hogy a helyzet gyökeres orvoslása csakis az összes mérsékelt elemek becsületes koalíciójából következhetik

be. A négyesztendős fegyverbarátság emlékei nem fakultak meg Andrassy Gyula lelkében s ha Andrassy és Kossuthon kívül álló okok fel is borították a koalíciót, Andrassy és Kossuth ma is csak azt érzik, hogy a lehetőségek alapján való kooperáció a nemzeti boldogulás legbiztosabb módja. Ha lehetséges volt az elvek feladása nélkül az első koalíció, akkor lehetséges most is. Tiszának ebbe az új koalícióba való belevonása nem gyönzülését, hanem erősödését jelentene a szövetkezésnek. S a három politikus kétségtelenül megtalálná a lehetőségeknek azt az alapját, melyen az új koalíció a pártok elveinek s a nemzet kívánságainak minden sérelme nélkül dolgozhatik együtt. S ha ez az új koalíció azzal kezdené meg a közös munkát, hogy a tizenkettedik órában elhárítja a nemzet útjából Khuen alkotmányellenes vállalkozását, mindenestre rokonszenves és nemzeti munkával kezdené életét.

Másik jelentősége a fordulatnak abban van, hogy az új koalíció pusztán a lehetőségét rákényszeríti Khuent a korona informálására. Khuen nem vállalhatja azt a felelősséget, hogy a királyt ne tájékoztassa egy minden rázkództatás nélkül, könnyen elérhető alkotmányos kibontakozásról. És másrészt az is elképzelhetetlen, hogy a király a

Szabdkömvesség a Hohenzollern-házban.

Irtá: Dr. Nagyiványi Fekete Gyula.

A szabdkömvesség Németországban német nemzeti intézmény, melyet a bizalom és a dicsőség koronája övez. Mig Angolország és Amerika kivételével mindenütt üldözés, vagy szigorú rendőri ellenőrzés követte, a hohenzollerni fejedelmeknél védelemre és nagy támogatásra számíthatott. Első nagy mecénása Nagy Frigyes volt, aki érintkezett Voltaire, d'Alembert, d'Urgens s más francia testvérekkel, egyben felvettette magát a porosz nagy páholyba, melyet kezdetben nem üldözött gyűlölet és boszu. Később maga a protestáns papság tett e szervezet ellen elkeseredett kirohanásokat, de ezek megtörttek az illusztris védők védváraiban. Angolországból került Poroszországba a csodás intézmény, melyben Nagy Frigyes a sötét éjszakán előtört napsugarat és a testvérszeretet meleg kifejezését szemlélt. Ő volt az első fejedelem, aki a szabdkömvességet, áthatva annak magasztos hivatásától, hivatalosan elismerte, egyben egyik legbuzgóbb, leglelkesebb tagjává lett. Miután I. Frigyes Vilmos király ellenséges indulattal viseltetett a szabdkömvességgel szemben, trónörökös korában titkon kellett a rend tagjával érintkeznie. Miután azonban I. Frigyes Vilmos 1740. május 31-én meghalt, a huszonnyolczéves trónörökösnek, átvevén az uralkodást, nem kellett titkolóznia többé.

Most már nyíltan lépett fel szabdkömvési minőségében, s nyomban megkezdte a nagy igazságok érdekében a harcot, kinek rég vérebe ment át a szabdkömvesség imádása. Alig hogy eltemették az elődjét, már másnap Charlottenburg várában megtartotta az első páholyülést. Az udvar elámult az esemény beálltán, de mindeki hallgatott, sőt néhány herceg innepélyesen felvettette a rendbe. A felvett notabilitások voltak a király legidősebb fivére, a brandenburgi gróf, György, Holstein hercege. Mánások, udvari méltóságok, tudós társaságok tagjai jelenlétében folyt le az első díszülés, melyen maga a király kezelte a kalapácsot. Nagy feltűnést keltett világszerte a nagy porosz király kegyes eljárása és támogatása a szabdkömvességgel szemben, melyet akkor a világi fejedelmek, egyesülvén a pápákkal, kegyetlenül üldöztek. XIII. Kelemen pápa exkommunikáció terhével megtiltotta híveinek e rendbe való belépést, továbbá XV. Lajos, francia király, ugyanezen uton járt, Svédországban 1738-ban halálbüntetés terhével tilos volt a szabdkömvesekkel való érintkezés. III. Gusztáv lengyel király is azokat követte, Olaszország és Spanyolország száműzéssel büntette a kihágókat.

Ámde Nagy Frigyes magasztos feladatokra hivatottnak nevezte a szabdkömvességet, meg nem tűrte a franciáknál akkor divott frivol eljárást. Ugyanis 1780. november havában a „Royal York zur Freundschaft“ nevű páholy engedélyt kérvén jótékonycélu bálnak megtartására, a király ebben a páholy méltóságát sértő eljárást látván — ily frivol szórakozás megtartását

megtagadta. Ezzel szemben a francia páholyok valóságos régi római szórakozásoknak megfelelőket rendezvén, dús gazdag emberel és arisztokrata urak és hölgyek kedves gyűléseivé lettek. Egyébként meg kell jegyezni, hogy Nagy Frigyes nemcsak azért támogatta a szabdkömvességet, mert benne magasabb etikai célokat szolgáló intézményt szemlélt, de politikai okokból is. A nemesség szellem-erkölcsi haladását, anyagjólétét kereső szabdkömvések egységes és hatalmas szervezete becses szövetségese volt a nagyratörő fejedelemnek, aki végső napjaiban is mindig azt mondta, hogy a szabdkömvesség alapfogalata, vagyis ember szeretet, ugye a szellemi és vallásos felvilágosodás nagy vívmánya tényleg e rend által megvalósított. De nem ezen az uton haladt habsburgi II. József császár, aki a szerencsétleneket megszorító szabályokat a szabdkömvesekre is kiterjesztette. Habár — ugymond — a szabdkömvések az oktatás és a nyomor enyhítése mezején némiképp cselekedtek, mivel azonban titokban dolgoznak, az államrendre s a vallásra nézve veszélyesekké válhatnak, emélfogva egyelőre létjogosultságuk elismerése mellett — szigorú rendszabályok alá vonandók. Ilyenek: a gyűlések helye és idejének bejelentése, vidéken vagy városokban páholyülések megtartásának tilalma, a belépő tagok neveinek és társadalmi állásának bejelentése, stb.

A szabdkömvések nemes, nagylelkű és zseniális protektorának halála után jött II. Frigyes, Vilmos király nem lett szabdkömvesség, mégis az előde által a nag-

Khuenhoz való személyi ragaszkodás kedvéért elzárkózhatók olyan lehetőségűtől, melyben Kossuth, Andrassy és Tisza koalíciójából vagy nyomban kap kész többséget, vagy legalább is olyan munkaszövetkezést, mely a választásokban okvetlenül legbiztosabban nyerheti el a többséget. Fájhat ez a fordulat Khuennek, fájhat még inkább bizonyos elemeknek, melyek éppen a nagy bizonytalanságtól remélik boldogulásukat, de a király nem spekuláns, aki a holnapi tuzokért odaadná a mai verebet, pláne, mikor nincs kizárva, hogy a holnapra ígért tuzok a veréb s a ma kapható veréb a tuzok. A nemzet előtt népszerű s a parlamentben erős gyökerű vezérek szövetezése s a mérseketl pártok új koalíciója mindenesetre többet jelent a koronának, mint Khuenék kockázatos kísérletezése. Többet jelent pozitív eredményekben és többet jelent abból a szempontból is, hogy a koronának nem kell belesodródnia semmiféle alkotmányellenes próbálkozásba.

Hogy az új koalíció mennyire érett meg: nem tudjuk. De hogyha megérett: alkotmányosabb helyzetet jelent a mainál, az kétségtelen. S a király kétszer is meg fogja gondolni, hogy ezt az alkotmányos lehetőséget elutasítsa a Khuen kedvéért. Ha Kossuth, Andrassy és Tisza áll az egyik oldalon, a másikon pedig Khuen: a nemzet nem habozna sokáig. Talán a király sem.

Budapest, február 7.

A delegációk. Bécsi politikai körökben azt tartják, hogy a magyarországi politikai helyzetre való tekintettel az idén legkorábban októberben fog összeülni a delegáció.

A megyei tisztviselők Andrassyánál. A vármegyei tisztviselők országos egyesületének igazgató-

nemzeti anyapáholynak adott privilégiumokat megerősítette.

De nagy barátja volt a szabadkőműveseknek III. Frigyes Vilmos, aki 1798. október 20-iki ediktumával bárhonnán jövő üldözések ellen megvédte elvtársait. Mégis fizyelméleti a rendet, hogy minden tagja szigoruan teljesítse honfiumi kötelességét, ellenesben büntetés éri. Egyben kötelezte őket, hogy évenként közvetlenül a királyhoz összes tagjaik névjegyzékét mutassák be. Csak huszonöt évet betöltött egyének vehetők fel tájokká. Az ülések bejelentendők a hatóságáná s csak a kitűzött helyen tarthatók meg. Míg tehát más német államokban üldözték a szabadkőműveseket, Poroszországban békésen fejlődhetek. És a király igen melegen érdeklődött a páholyok belügyei iránt. Egrebent a páholyok a szerencsétlen napoleon időkben is rendkívüli tevékenységet fejtettek ki a haza javára, ahol segélyre, szervezkedésre volt szükség, mint egy ember lelkes odaadással jelentek meg a „testvérek”, nem kimélve személyi biztonságot és nagy anyagi áldozatokat sem. Mondhatjuk, hogy e hazában a szabadkőművesség a királyság jobb keze vala. Hűség Isten és a haza iránt minlig főjellembonása volt a nemes eszmék eme hatalmas lovagjainak. (Bei dem Bestreben der Freimaurervereine, Treue gegen Gott und Vaterland und Anhaenglichkeit an den Landesherrn zu befördern können ihre Bestrebungen nur wohlthaetig für das Ganze sein, — írja egyik levelében III. Frigyes Vilmos). Nem is volt ez itt francia mintára forradalmi hatalom, vagyis állam az államban, ellenkezőleg, megadta mindíg a császárnak azt, ami a császáré. Itt az állam

tanácsa február 9-én, délután négy órákor bucsuzik el gróf Andrassy Gyula belügyminisztertől. Az egyesület elnöke, Fazekas Ágoston a vármegyék alispánjait február 9-ére Budapestre hívta.

Khuen, a béke akadályja.

— A miniszterelnök Bécsben. —

Budapest, február 7.

Gróf Khuen-Héderváry megint Bécsben van, holnap járul a király elé, hogy előterjesztést tegyen a helyzetről. Egy esti lap hire szerint ebben az előterjesztésben jelenteni fogja a királynak, hogy a pártok körében a kibontakozás immár elő van készítve, s hogy a végleges megoldásnak egyedüli akadályja — az ő személye.

Hogyha a miniszterelnök valóban ilyen előterjesztést tenne, az nagymértékben megkönnyitné a kibontakozást. Mert a király ezek után nem tehetne egyebet, mint hogy nagy felelőssége tudatában Khuen-Hédervárytól visszavonja a megbízást, és azután kiküldjön egy más politikust, aki személyi okokból nem gátja a megoldásnak, s be is tudja fejezni azt a munkát, melyet Khuen-Héderváry megkezdett, de a személyét környező egyetemes bizalmatlanság miatt befejezni képtelen. Akkor jöhetne Tisza, vagy Andrassy, vagy jöhetne egy Tisza-Andrassy-kormány, mely a parlamenti pártokra támaszkodva is meg tudná csinálni a kibontakozást. Egy ilyen alakulás támogatásától nem zárkóznék el Kossuth Ferencz sem, ha az új alakulás furcsa vagy kooperáció formájában történne, valészínűleg a néppárt sem, s a Khuen-Héderváry eddigi alkotmánysértéseinek nullifikálása után ezzel automatizze helyre állna a parlamentáris rend.

Sajnos azonban, egyelőre kevés kilátás van arra, hogy a helyzet így alakuljon. Khuen-Héderváry aligha hajlandó — legalább egyelőre — arra, hogy a saját halálos ítéletét terjeszse a király elé. A jelek azt mutatják, hogy

megbecsülte a szabadkőművességet, mely viszont „jó polgár” módjára szolgálta a társadalmat.

És most eljutottunk I. Vilmos császárig, aki még nyolczvanéves aggastyán korában is mindig azt hangsúlyozta, hogy szíve melegen dobog a szabadkőművességért, melyért hogy alagondolatát híven szolgálhassa, minden áldozatra kész. Követelte azonban a szabadkőművesektől, hogy szent tanaik hatását vigyék be a mindennapi életbe, ne zárkózzanak el a külvilágtól, melynek morális és intellektuális érdekeit szolgálják, hanem tetteleg mutassák meg személyes példaadással, hogy igazi szabadkőművesek. Elsőrendű súlyt vetett arra, hogy az összes páholyok egyesüljenek, miután valamennyi egy alapfogulat szolgálja. (Die Freimaurerei ist ein auf Religionsität gegründetes Institut, geübt mit Rechtschaffenheit, Ruhe und Besonnenheit in einem engeren Kreise und darn hinausgetragen in das Haus und in das Leben, — mondta I. Vilmos császár).

Mégis rettenetes támadást intézett dr. Hengstenberg tanár s vele egy része a lutheránus egyházi sajtónak, követelve megsemmisítését, mert atheista és honáruló. Ezen támadással szembe állt maga a nagy protektor és császár, mondván, hogy védbátyákkal veszi körül azt az intézményt, mely az öskeresztény vallás tanait tisztaságukban védi és tenyészti s a monarchiának biztos támasza. Különösen a zsidók ellen irányult a mozgalom, de Vilmos császár nem tévén különbséget „testvéri szeretetével” a haza egyes polgárai közt, a zsidók védelmét szabadkőművesi kötelességének tartotta.

A császár a veszedelmes támadásokkal

ez a kormány élni, megmaradni, uralkodni akar. Akkor, amidőn a pártok többségében meg van a hajlandóság arra, hogy — természetesen Khuen-Héderváry nélkül — megkönynyítse az alkotmányos megoldást, Hieronymi iglói provokáló és a volt koalíciós uralommal kemény perbe szálló beszéde nem jelenthet mást, mint tudatos provokálást, mint annak a kifejezését, hogy ez a kormány minden poklok daczára is helyén akar maradni.

Természetes, hogy ez teljesen csak provizórikus siker lesz: Khuen-Héderváry dicsősége kórész életü lesz s előbb-utóbb annak kell belövetkezni, amit már mondtunk: hogy a nemzet bizalmára méltó emberek vegyék át a kibontakozás munkáját.

A Hieronymi programbeszédéről lapunk más helyén mondjuk el az észrevételeinket.

A mai nap egyik kimagasló eseménye Pestvármegye állásfoglalása a kormányváltással szemben. Ez a higgadt határozat — melyhez Kossuth Ferencz is hozzájárult, — minta lehet a többi vármegye számára.

A választási mozgalmak országszerte élénk lendületet kaptak. A hazafias pártok mindeniütt szervezkednek, hogy egy alkotmányellenes próbálkozást szükség esetén erőlyesen visszautasítsák.

Mai eseményeink a következők:

A miniszterelnök Bécsben.

Gróf Khuen-Héderváry Károly miniszterelnök ma délután öt óra 15 perczkor dr. Bérczy István titkár kíséretében Bécsbe utazott. Ugyanezen a vonaton Bécsbe utazott Hazai Samu honvédelmi miniszter is Kubiny György huszárszázados parancsörtszt kíséretében, valamint dr. Tomasich Miklós, az újonnan kinevezett horvát bán; ez utóbbinak társaságában volt Chavrak Levin, a prezumptív horvát belügyi osztályfőnök és bányhelyettes. Gróf Khuen-Héderváry is, dr. Tomasich is holnap este ismét Budapestre lesz. Az új bán néhány napot Budapestre fog eltölteni s azután új hivatalának elfoglalása céljából Zágrábra utazik.

Gróf Khuen-Héderváry Károly kilencz óra husz perczkor érkezett Bécsbe. A pályaud-

szemben ismételtlen mondta, miután én magam vagyok ez intézmény protektora, annak tisztának és értékesnek lennie kell. De hozzáadta, hogy mivel a szabadkőművesség titkos egyesület, annál inkább kell óvakodnia a politikai és konfesszionális törekvésektől, mert ha az ősi, tiszta kőművesi határt átlépi, könnyen az államra és a trónusra nézve veszélyessé válhatna. Tanácsolta tehát az istenfélés öskőműves irányának követését, mert enélkül elveszitené legbiztosabb támaszát. Mégis 1870-ben a nagy kőművest azon kellemetlen és sértő támadás érte, hogy a francia szabadkőművesség, a háboru folytatása miatt — kötelességéből kizárta, viszont azonban a porosz páholyok beszüntettek minden érintkezést a francia testvérekkel. De lelkes szabadkőműves volt III. Frigyes császár is, aki azt követelte, hogy téves nézetek kikerülése végett a nagy anyapáholy keletkezésének és fejlődésének története híven megírassék, miután maguk a tagok sem ismerik azt néhány előkelő öreg tag kivételével, kik titokban tartják a legfontosabb okiratokat. Különösen helytelenítette a szimbolikus formákat, melyeket feleslegeseknek ítelt. Mint reformátor azonban nem volt szerencsés, mert minden a régiben maradt. Meg kell itt említenem 1876. július 26-ikán Haagában kifejezett következő jellemző mondatát: „a nemzetiségek megcsinálták a határokat, a szabadkőművesség azonban a szeretet, türelmesség és szabadság terén nem ismer határokat.” Végül megjegyzem, hogy a ma uralkodó II. Vilmos császár nem lépett be a szabadkőművesi kötelességbe, semmi érdeklődést a rend iránt nem tanusit, de a nagy ösök által adott szabadalmakhoz nem nyul.

varról a miniszterelnök a Magyar Házba hajtattott. Hír szerint Héderváry miniszterelnök kedden délután az első gyorsvonattal utazik Budapestre. Este megjelenik a Nemzeti Társaskörben. Valószínű, hogy szerdán minisztertanács lesz, amelyen Héderváry miniszterelnök beszámol minisztertanácsának ő felségénél történt audienciájának eredményéről.

A „P. L.” estilapja Khuen-Héderváry miniszterelnök audienciájáról a következőket írja: A holnapi audienciának az lesz a legfontosabb tárgya, hogy a miniszterelnök a király elé terjessze *Andrássy* Gyula grófnak azt a javaslatát, hogy a miniszterelnök mondjon le és adja át Tisza István grófnak az ügyek vezetését, és ez esetben nemcsak *Andrássy* Gyula pártja, hanem a Kossuth-párt legtöbb tagja is egyesülnek egy új kooperációra. Gróf *Khuen-Héderváry* alkotmányos kötelességének tartja a királylyal közölni ezt a javaslatot és a király véleményét kikérni. Politikai körökben nincs kétség a király véleménye felől. Biztosra veszik, hogy a miniszterelnök megmarad hivatalában.

Bécsből jelentik: Khuen-Héderváry Károly miniszterelnök, Hazai honvédelmi miniszter, *Tomasics* horvát bán és dr. *Bárczy* miniszteri titkár társaságában ma este ideérkezett. A miniszterelnök holnap délelőtt kihallgatáson jelenik meg ő felségénél. Az új horvát bán eskütetele holnap déli 1 órakor lesz gróf *Csekonic* András és Hazai honvédelmi miniszter jelenlétében.

Az érkező és a bucsuzó bán.

Rauch báró vasárnap délelőtt bucsuzott el a hivatalnoki kartól. Amikor a bán a terembe lépett, lelkesen éltették. *Cuvaj* Ede osztályfőnök üdvözlő beszédet mondott, amelyben megköszönte a jóakaratot, amelyben a bán a hivatalnoki kart részesítette. *Rauch* báró bán azt felelte, hogy ő, mint a horvát haza fia, mindig csak azt akarta, miről azt hitte, hogy a szeretett Horvátországra nézve haszonnal jár; köszönte a tisztviselőknek, hogy eszméi keresztülvitelében közreműködtek, és arra kérte őket, hogy őt kellemes emlékeztetőkben tartsák meg. A beszédet többször megélték. *Rauch* báró délben meglátogatta az érseket és a hadtestparancsnokot.

Tomasics Miklós dr.-nak, az ujonnan kinevezett horvát bánnak eskütetele holnap délelőtt lesz a bécsi Hofburgban. Az esküteletkor *Csekonic* Endre gróf királyi főasztalnokmester mint zászlóeur és *Hazai* Samu honvédelmi miniszter fog segédkezni. Dr. *Tomasics*, valamint gr. *Csekonic* Endre és Hazai miniszter ma délután 5 órakor utazott Bécsbe. A honvédelmi minisztert *Kubinyi* György kapitány, parancsörtszt kísérte.

Tomasics Miklós horvát bán a király a titkos tanácsosi címmel tünteti ki. *Tomasics* Miklós szerdán érkezik Zágrábba és csütörtökön átveszi hivatala vezetését. Csütörtökön megjelennek a bánnál *Cuvaj* bánhelyettes és *Aramicsky* kultusz-osztályfő, hogy benyújtsák lemondásukat. Bánhelyettesé *Chavrak* Levin-t, kultusz-osztályfővé *Milán* Ambrus-t nevezik ki. A felmentésre valamint a kinevezésre vonatkozó királyi kéziratok pénteken jelennek meg a hivatalos lapban. Pénteken érkeznek Zágrábba továbbá a főispánok, hogy beadják lemondásukat. Hír szerint a főispáni állások betöltése haladék nélkül meg fog történni, tekintettel arra, hogy a választások a küszöbön állanak. Mondják, hogy a horvát-szerb koalíció több tagját nevezik ki főispánokká; többek között *Surmin* Györgyöt is emlegetik, aki állítólag Zágráb megye és Zágráb város főispánjaul van kinevezve. Erősen tartja magát az a hír is, hogy a miniszterelnök *Rakodczay* István volt horvát bán, jelenleg a hétszemélyes tábla elnökét fogja ajánlani a királynak a horvát miniszteri állásra. A horvát tartományi gyűlést hírek szerint e hó 15-ére hívják össze.

Fölmentett főispánok.

A hivatalos lap vasárnapi száma közli a lemondott főispánok első csoportjának fölmentését. A fölmentéseket ez a királyi kézirat tartalmazza:

A belügyminisztérium vezetésével megbízott

magyar miniszterelnököm előterjesztésére gróf Károlyi Gyula Arad vármegye és Arad szabad királyi város, Glac Antal Bihar vármegye és Nagyvárad törvényhatósági város, Kubik Béla Borsod vármegye és Miskolc törvényhatósági város, Náray Tamás Csanád vármegye, gróf Bánffy Miklós dr. Kolozs vármegye és Kolozs várad királyi város, dr. Rittó Dénes Pozsony vármegye és Pozsony szabad királyi város és Kapotsffy Jenő Somogy vármegye főispánjait, főispáni állásuktól, buzgó szolgálataik elismerése mellett, saját kérelmükre fölmentem. Kelt Bécsben, 1910. évi február hónap 5-én. Ferencz József s. k., gróf Khuen-Héderváry Károly s. k.

Pest vármegye állásfoglalása.

Pest vármegye ma foglalkozott a kormány kinevezését tudató átirattal.

A közgyűlést *Fazekas* Ágoston alispán nyitotta meg és üdvözlővén a megjelenteket, felkérte *Agorasztó* Tivadar főjegyzőt, hogy olvassa fel az Apponyi és Darányi miniszterek lemondásáról, valamint Khuen-Héderváry Károly miniszterelnök, Hieronymi Károly kereskedelmi miniszter, gróf Serényi Béla földmivelésügyi miniszter és Hazai Samu honvédelmi miniszter hivatalfoglalásáról szóló leiratokat.

Darányi Ignác és Apponyi Albert grófnak a miniszteri székéből való távozását sajnálattal vették tudomásul.

Az új miniszterek bemutatkozó leiratait együttesen tárgyalta a közgyűlés. A főjegyző erre vonatkozólag a következő határozati javaslatot terjesztette a közgyűlés elé:

A vármegye törvényhatósági bizottsága a gróf Khuen-Héderváry elnöklele alatt megalkult kormányt, amely az országgyűlés képviselőháza részéről a folyó évi január hó 28-án tartott ülésben kifejezett bizalmatlanság dacára a helyén maradt és az országgyűlést az 1887. X. t.-cz.-ben foglalt tiltó rendelkezés dacára királyi kéziratral elnapoltatta, a kért támogatásban nem részesít és ámbár teljes megnyugvásában van afelől, hogy a vármegyének törvénytisztletben kipróbált tisztikara hazánk szentesített törvényeihez és alkotmányához ez alkalommal is a legszívósabban ragaszkodni fog, mégis az 1848. XVI. t.-cz. bevezetésében megörökített hagyományos kötelességénél fogva felhívja a vármegye alispánját, hogy felmerülő esetekben az 1907. LX. t.-cz. 7. §-a alapján a közgyűlést haladéktalanul hívja össze. Végül a törvényhatósági bizottság a körleveleket az irattárba helyezi.

A javaslatához elsőnek báró *Prónay* Dezső szolt hozzá, aki azt elfogadásra ajánlotta. Kéri a javaslat egyhangú elfogadását. (Eljenzés.)

A közgyűlés ezután a javaslatot egyhangulag magáévá tette.

Ezután *Agorasztó* főjegyző előterjesztést tett, hogy a legközelebbi rendkívüli közgyűlést március 14-én tartassák meg, amelyen a 65-ös bizottság további teendőiről tanácskozzanak és egyéb természetű ügyeket tárgyaljanak.

Az indítványhoz elsőnek *Holló* Lajos szolt hozzá, aki azt elfogadta. Bizik benne, hogy a tisztviselők, saját lelkiismeretükre hallgatva, miként a múltban, az alkotmányvédelem harcosai lesznek, de elis várjuk tőlük, hogy a jövőben is megteszik kötelességüket. (Hosszantartó zajos helyeslés és eljenzés.)

Kossuth Ferencz szólalt fel ezután. Nagyon röviden óhajtja kifejezni a felfogását arról, hogy mi az a kötelesség, amely a megyei tisztikar előtt áll. Ezt a kötelességet két szóban lehet kifejezni: törvénytisztlet és hazaszeretet. Meg van róla győződve, hogy hazaszeretében a megye tisztviselői sohasem lesznek az utolsó sorban és arról is meg van győződve, hogy a törvények szigorú rendelkezéseivel alkalmazkodni fognak, még pedig tekintet nélkül arra, hogy ezen alkalmazkodásnak mi lesz a következménye. (Élénk helyeslés.) Éppen azért én kétségbe sem akarom vonni azt a tényt, hogy a mi tisztviselőink méltók lesznek ennek a megyének tradícióihoz. (Élénk eljenzés.)

Fazekas Ágoston alispán igérte ezután, hogy mindig szigorúan a törvényhoz fognak alkalmazkodni.

Ezután ismét báró *Prónay* Dezső emelkedett szólásra, aki hosszabb beszédben azt a kívánságát hangoztatta, hogy a március 14-én tartandó rendkívüli közgyűlésen a politikai helyzet felett való nyilatkozásra és a sürgősebb elintézését kívánó adminisztratív ügyek megbeszélésére is meg legyen az alkalom.

Kossuth Ferencz szólalt fel ezután. Bár a közhangulat szerint jelenleg nincs veszélyben az alkotmány, mégis szükségesnek tartja, hogy a vármegyék

szervekedjenek, mert eljőhet az idő, amikor szükség lesz szervezőttségükre. Annál inkább van szükség erre, mert ezideig még biztosítékot nem nyertünk arra nézve, hogy az eljövendő választások után a képviselőházba küldendő képviselők akarata keresztülvihető lesz-e. Ezért veszélyeztetve látja a jövőt és ezért fogadja el a javaslatot. Báró *Prónay* Dezsőnek beszédére hivatkozva kijelenti, hogy együtt vagyunk abban, hogy a magyar alkotmányt veszély fenyegeti és mindnyájunknak kötelessége annak védelmére egyesülni. Az általános választói jognak kiterjesztése is közös kívánságunk, de csak oly mérvben, hogy a nemzeti hegemóniát veszély ne fenyegetse és az intelligencia fölénye biztosítsa. Az önálló vámtérletre és az önálló bankra feltétlenül szüksége van az országnak annál is inkább, mert különben Magyarország nagyhatalmi és kulturális fejlődése veszélyeztetve van. Nem adja fel a reményt, hogy ezek a kérdések közös erővel sikeresen megoldhatók lesznek. (Zajos éljenzés és taps.)

Miután több felszólaló nem jelentkezett, az elnök javaslatára a közgyűlés elhatározta, hogy *Prónay*, *Holló* és *Kossuth* beszédeit a mai közgyűlés jegyzőkönyvében megörökíti. A javaslatot egyhangúlag elfogadták.

A tárgysorozat többi lényegtelen pontjaival rövidesen végzett a közgyűlés.

A pártkörökből.

Az alkotmánypártkörben ma este nagy számmal voltak fent a párt tagjai. Fent voltak *Szell* Kálmán, a párt elnöke, gróf *Andrássy* Gyula, a párt vezére, *Jekelfalussy* Lajos volt honvédelmi miniszter, *Bolgár* Ferencz és *Szterényi* József volt államtitkárok, gróf *Dessewffy* Aurél, a főrendiház volt elnöke, igen sok főrend, képviselő és kültagy.

A Nemzeti Társaskörben ma este a kör tagjai közül számosan jelentek meg. A vidéki tagok közül is sokan a fővárosba érkeztek. *Hieronymi* Károly kereskedelmi miniszternek melegen gratuláltak iglói sikereihez, amelyet a tegnapi programbeszédével aratott. A kereskedelmi miniszteren kívül a miniszterek közül *Lukács* László pénzügyminiszter és gróf *Serényi* Béla földmivelésügyi miniszter időztek hosszabb ideig a Társaskörben. Fent járt gróf *Tisza* István is, akivel *Hieronymi* kereskedelmi miniszter hosszabb konferált. A miniszterek majdnem kilencz óráig maradtak fent a Társaskörben.

A függetlenségi pártkörben főleg az iglói képviselőválasztás foglalkoztatta a párt tagjait. Az este folyamán erről hosszabban tanácskoztak a párt alelnökei az összes képviselők bevonásával. A választásra a pártnak igen sok képviselő és kültagyja utazik le. *Justh* Gyula erős meghűlése miatt lakásáról még nem távozhatik el és így a pártkörben eem jelent meg.

Apponyi a helyzetről.

Gróf *Apponyi* Albert ma hosszabb beszélgetést folytatott egy újságíróval a helyzetről. Miután vázolta a koalíciós uralom eredményeit, rátért a bankkérdésben kitört válságra és a királylyal való tárgyalásokról nyilatkozva így folytatta:

— A megegyezés már háromnegyed részben sikerült. Amire a király beleegyezését sikerült megnyerni, az nem volt ugyan az önálló bank, hanem közel állott rá ahhoz. Hasonlóképp közel jutottunk a megegyezéshez a katonai kérdésben oly módon, hogy a nemzetnek azt, ami a nemzeti célok tekintetében legfontosabb, biztosítottuk volna. Szóval: tisztességes kompromisszummal fejeztük volna be a közel tíz év előtt kezdődött harcot. De ekkor a megegyezést újra meghiusította az a kirohanás, amelyet osztrák részről sajtóban, parlamentben és nagy befolyású udvari körökben ellenünk intéztek. Az uralkodó kinevezte a Khuen minisztériumot, amely szintelennek látszik, amely azonban valóságban a tíz év óta praedomináló nemzeti törekvések letörésére vállalkozott. E vállalkozás alkotmányos uton akar haladni, mert bejelentette, hogy a választókhoz fog fordulni. A nemzetben áll tehát, hogy visszatér-e a csonka nemzeti életbe való regnáció rendszeréhez, amint azt a Tisza Kálmán korszaka képviselte, vagy pedig fentartja-e követeléseit, azoknak adva többséget, akik e követeléseket — bár a legnagyobb mérséklettel — de állhatatosan képviselik. Az első esetben rothadt, rövid ideig tartó léke vár reánk; mert organikus, szükségszerű követelményekről lévén szó, az azokról való lemondás csak addig tart, ameddig a fáradság és némi pihenő után matematikai bizonyossággal újból kitör a harc. A második esetben nincs kizárva egy becsületes kompromisszum, mivel a nemzet kitartást tanúsított volna, amire Bécsben úgy látszik, nem

számítanak. De nincs kizárva egy harmadik eset sem, t. i. az, hogy a kompromisszum még a választások előtt vagy közvetlenül azok után olyan föltételek mellett jön létre, amelyeket a függetlenségi pártnak Kossuth vezérlete alatt álló része sem fogadhat el alapul arra, hogy a kormányzatban részt vegyen, de igenis honorálhat annyiban, hogy nem teszi lehetetlenné azon 67-es államférfiak kormányzását, akik a nemzet számára mégis valamit kiváltak volna, annyit, hogy a nemzeti presztízse meg legyen óva, hogy a Gross-Österreich törekvései vissza legyenek szorítva.

A vidék Khuen ellen.

Khuenék ellen az egész vidék megmozdul. Eről számolnak be az alább következő tudósítások:

Székesfehérvárott viharos közgyűlése volt ma délelőtt a fejférvármegyei törvényhatósági bizottságnak. A régi szabadelvűek az állandó választmány bizalmatlansági javaslatával szemben bizalmat akartak szavazni a kormánynak. Kisérletük, amelynek **Sárközy Aurél** nyugalmazott főispán volt a szószólója, csuf kudarcra végződött. A közgyűlésen a lemondott gróf **Széchenyi Viktor** főispán helyett **Szűcs Jenő** alispán elnökölt, aki felolvassa Khuen és miniszterársainak leiratát. Az állandó választmány javasolja, hogy ez tudomásul véssék, egyben azonban jelentse ki a közgyűlés, hogy az új kormány iránt bizalommal nem viseltetik. **Sárközy Aurél** volt főispán ekkor szólásra emelkedett és az állandó választmány javaslatát ellen nyilatkozott. Ezt a felvezetést a közgyűlés legnagyobb része visszautasította. Utána **Kenessey Gyula**, a fejférvármegyei függetlenségi párt elnöke szólalt fel és hangsúlyozta, hogy a kormány a Ház elnapolásával letért az alkotmányosság teréről és épp azért indítványozza, hogy mindaddig, míg a mostani válság alkotmányos uton megoldást nem nyer, minden hó első hétfőjén közgyűlés tartassék, hogy a törvényhatóság utasíthassa a tisztviselői kart, hogy micsoda állást foglaljon el. Azután a szavazásra került a sor. Az állandó választmány javaslatát és **Kenessey Gyulának** az indítványát 80 szavazattal 12 ellenében fogadták el.

A hajdumegyei függetlenségi és 48-as párt alkotmányvédő bizottságát február 15-én reggel 9 órára Debreczenben, a Royal-szálló kisebbik termébe, bizalmas értekezletre hívta egybe **Veszprémi István**, a vármegyei függetlenségi pártjának elnöke. Az értekezlet tárgya a politikai helyzet megbeszélése s megállapodás a vármegyei alkotmányvédelemre nézve.

Zala vármegye állandó választmánya mai ülésén az új kormány tagjainak a vármegyéhez intézett bémutatkozó leiratával foglalkozott. Az állandó választmány a következő javaslatot tette:

A vármegye közönsége sajnálatát fejezi ki a parlamenten kívüli kormány kinevezése fölött és minthogy a kormány törvénybe ítköző eljárással kezdte meg működését, amidőn az 1867. évi X. törvényzikk ellenére az országgyűlést elnapoltatta s országgyűlési költségvetés és költségvetési fölhatalmazás nélkül vezeti az államháztartást, nem viseltetik iránta bizalommal, egyttal pedig óvást emel az országgyűlésnek az 1867. évi X. törvényzikk ellenére történt elnapolása miatt.

A javaslat fölött az e hónap 14-én tartandó közgyűlés fog dönteni.

A vármegyei alkotmányvédő bizottság, amelynek tagjai majdnem teljes számban megjelentek, mai ülésén ugyanily határozatot hozott és kimondta azt is, hogy amennyiben ez a kormány főispánt nevezze ki, a főispán fogadtatásánál a szokásos külsőségeket mellőzi és vele szemben is bizalmatlanságát fejezi ki.

Kolozsvárott dr. **Török István** elnöklete alatt tegnap számos függetlenségi és 48-as párti törvényhatósági bizottsági tag gyűlt össze, hogy megbeszéljék a kormánynak a város közgyűlése elé terjesztendő leiratával szemben követendő eljárást. A gyűlésen dr. **Apáthy István** egyetemi tanár lelkes hangú beszédet mondott, élesen kritizálta a kormány kinevezését. Azt törvénytelennek minősítette és olyan értelmű határozati javaslatot terjesztett elő, amely kimondja, hogy: a Khuen-kormányt törvénytelennek tekinti, iránta a legnagyobb bizalmatlansággal viseltetik és a vármegye közönségét nemzeti ellenállásra szólítja fel. A határozati javaslatot a bizottsági tagok elfogadták és ilyen értelemben fogják azt Kolozsvár szab. kir. város törvényhatóságának közgyűlésén előterjeszteni.

Aradon **Müller Károly** az aradi függetlenségi és 48-as párt elnöke a törvényhatóság függetlenségi és 48-as párti tagjait február 8-án délután 5 órára értekezletre hívta össze, amelynek tárgya a Khuen-kormány kinevezését tárgyaló leirattal szemben való állásfoglalás megállapítása és a bizalmatlansági indítvány megszövegezése.

Pozsonyban, Nagyszébenben, Marosvásárhelyen a törvényhatósági bizottságok a kormány kinevezését tudomásul vették, de kimondták, hogy

szigoruan fognak örködni ezredéves alkotmányunk és törvényeink felett.

Kraszojevits György országos képviselő, a szerb-radikális párt elnöke vasárnap Karióczára érkezett. A pályaudvaron a radikális választók lelkes fogadtatásban részesítették. **Nedelykovits Milán** gimnáziumi tanár üdvözölte őt és hangoztatta, hogy a párt teljes bizalommal viseltetik vezéreivel szemben.

Választási mozgalmak.

Budapestben a Belvárosban **Polónyi Géza** ellen **Preyer Hugó** és **Láng Lajos** jelöltséget emlegetik. A kerület mandátumát gróf **Tisza István**nak is felajánlották, de **Tisza** a jelöltséget nem fogadta el. Így valószínű, hogy a Belváros mandátuma **Láng Lajos** lesz, kinek érdekében igen tekintélyes polgárok buzgólkodnak. Az **Erzsébetvárosban** a választók egy része **Márkus József** volt főpolgármester jelöltségét kívánja.

Nagyváradon a korteskedés a kormánypárti dr. **Hoványi Géza** érdekében a legkomolyabban megindult. Egyesek azonban szeretnék gróf **Serényi Béla** földművelésügyi minisztert megnyerni a mandátumra.

Ugrán a kormánypárti választók gróf **Tisza István** mellett foglalnak állást.

Székelyhídon a Kossuth-párti **Molnár Ákossal** szemben **Fráter Loránd** akar fellépni Justh-párti programmal.

Tenkén **Horthy Béla** eddigi képviselő ellenjelöltjei a Kossuth-párti **Eröss Rezső**, a biharmegyei függetlenségi párt elnöke és a nemzetiségi **Popa György** lesznek.

Székelykeresztúron **Gyarmathy Dezső** Justh-párti újra fellép. Ellene **Ugron Zoltán** ottani földbirtokos csinál propagandát Tisza-párti programmal. Dr. **Gyarmathy Dezső** nyílt levelet írtézett választóihoz, amelyben kitarásra buzdítja őket a Justh-párt programja mellett.

Győrött **Hlatky-Schlichter Lajos** Kossuth-párti újra fellép. A kerületben a kormánypárt is megmozdult, de még jelöltje nincs.

Kölesden **Weber János** Justh-pártival szemben **Koritsánszky Ottó** gyógyszerészt, **Kock László** dr. ügyvédet és **Göszy Tibor** földbirtokost emlegetik jelöltekül. Az országos 48-as gazdapárt is állít itt jelöltet.

Szentgotthárdon **Szél Kálmán** alkotmány-párti ellen a néppárt jelöltet akar állítani. Eddig dr. **Sztojka** Viktort emlegették, mint a néppárt jelöltjét, ma azonban **Sztojka** egy vasmegei lapban kijelenti, hogy semmi szándéka sincs fellépni **Szél Kálmán** ellen. Valószínű, hogy más néppárti vállalkozó sem akad.

A knuszentmártoni választókerület polgárai vasárnap Tiszaföldváron répgyűlést tartottak és bizalmat szavaztak **Bozóky Árpád** jelenlegi képviselőnek.

Szegvárott a választókerület polgársága dr. **Füredi Ferenc** szolnoki ügyvéd jelöltségét mellett foglalt állást. **Füredi** a jelöltséget Kossuth-párti programmal elfogadta. Erről a választók a következő táviratban értesítették **Kossuth** Ferencet.

„A szegvári választókerület küldöttsége ma itt Szolnokon dr. **Füredi Ferenc** ügyvédnél tisztelgett, hogy neki a kerület függetlenségi 48-as képviselőjelöltségét felajánlja. Dr. **Füredi Ferenc** ur olyan kikötéssel vállalta el a jelölést, hogy a zászlót Nagyméltóságod nevével visszük győzelemre. Örömmel ragadjuk meg az alkalmat, hogy erről Nagyméltóságodat értesítve, törhetetlen hűségünkről biztosítsuk. **Palassi Antal** községi főbíró, **Boros Mihály** községi képviselő, a 48-as kör elnöke.”

A kerület eddigi képviselője **Mezői Vilmos** szocialista szintén pályázik a mandátumért, bár **Füredivel** szemben alig van kilátása a győzelemre.

Kérjük előfizetőinket, hogy kerületükben a választási mozgalmakról bennünket kimerítően és időről-időre értesíteni sziveskedjenek.

Budapest, február 7.

A függetlenségi gazdapárt gyűlései. A függetlenségi és 48-as országos gazdapárt vasárnap **Mezőtúron** és **Békésgyulán** tartott szervezkedő gyűlést. **Mezőtúron** mintegy kétezer főnyi közönség előtt **Mohácsy L. Gedeon** és **Nagy Ádám** Mihály, a gazdapárt alelnökei ismertették a politikai helyzetét és fejtegették a párt álláspontját nagy tetszés mellett. — **Békésgyulán** **Herczegh Sándor** pártelnök beszélt a szervezkedés szükségéről. Utána **K. Schriffert József** orsz. képviselő szólalt fel és hosszabb beszédben nagy tetszés közt fejtegette annak szükségét, hogy a kisbirtokos osztály politikailag is szervezkedjék. A szervezkedést egyhangulag kimondták.

Hieronymi programbeszéde.

— Támadás a nemzeti kormány ellen. —

Budapest, február 7.

Hieronymi Károly kereskedelmi miniszter tegnap tartotta programbeszédét iglói választói előtt. Tulajdonképpen nem is annyira programot adott, mint a volt **Wekerle**-kormányt bírálta kemény szóval s legtöbbször igaztalanul. Maga a beszéd nagyon érdekes, mert belőle kitűnik az az óriási válszfall, mely a régi regimét a mostanitól elválasztja, és nem tudjuk elhallgatni azt a meggyőződésünket, hogy **Hieronymi** nem az igazság szemüvegén nézte a volt kormány tevékenységét, s ebből a kritikából akart magának himet varrni. Végre is a kritika nagyon könnyű, ha csak ócsárolni akarunk, de az ilyen igaztalan kritika magának az ügynek sem használ, annak sem, aki gyakorolja.

Legjobban fáj **Hieronyminek**, hogy az Ausztriával való vám- és kereskedelmi viszonyunk nem szövetség, hanem szerződés formájában rendeztetett. Ennek tudja be azt, hogy a mostani kiegyezés állítólag rosszabb, mint volt a **Szél-Körber-féle**. Az kétségtelen, hogy az új kiegyezés nem elégitelt ki senkit, de maga a **Wekerle**-kormány sem kelt a védelmére. Köztudomásu, hogy Magyarország kényszerhelyzetben volt. Kényszerhelyzetben volt annyiban, hogy éppen **Hieronymi** kötötte meg azt a kereskedelmi szerződést **Németországgal**, amely aztán lehetetlenné tette, hogy 1917-ig az önálló vámterületet felállítsuk. Ezt tudta **Ausztria**, s ezt zsákmányolta ki ellenünk. Tudta, hogy a kereskedelmi szerződést meg kell kötnünk vele, akár akarjuk, akár nem. De a hibát, sőt, ha igazán olyan nagy bűnről van szó, mint azt **Hieronymi** tegnap hangoztatta, maga **Hieronymi** követte el, mikor tételes törvény ellenére, még pedig olyan törvény ellenére, amelyet annak idején ő maga is megszavazott, **Németországgal** megkezdte, sőt meg is kötötte a kereskedelmi szerződést, mielőtt még a magyar autonom vámtarifa törvénybe lett volna iktatva. Ami pedig speciálisan az osztrák tarifareformot illeti, amelyről annyira retteg, éppen neki kötelessége, hogy represszáliákat alkalmazzon. **Decemberben** a kereskedelmi minisztériumban anket volt az osztrák tarifák ellen alkalmazandó rendszabályok ügyében, **Hieronymi** tehát kész anyagot talál, csak legyen bátorsága azokat alkalmazni is akkor, mikor nyilvánvalóan súlyosan érintik **Ausziát**.

A bankkérdésről is beszélt, s azt mondta, hogy ebben a kérdésben romlott az ország helyzete, mert a **Wekerle**-kormány vállalta, hogy az önálló bank létesítése előtt tárgyalni fog az osztrák kormánnyal, holott a törvény értelmében Magyarország teljes függetlenséggel járhatott volna el. Ugy tudjuk, hogy **Lukács László** tagja a mostani kabinetnek. Nohát ez a **Lukács László** 1898-ban még külön dolgot mivelt, mikor az önálló jegybank szabadalma lejárt, s amikor ennek dacára is nem az önálló bankot állította föl, hanem titkos egyezséget kötött az osztrák kormánnyal és a közös jegybankkal, hogy hogyan játszzák ki még csak a lehetőségét is annak, hogy Magyarországon önálló bank lehessen. A bankex-lex sokkal nagyobb bűn volt **Lukács László** részéről, mint volt a **Wekerle**-kormány részéről annak a kötelezettségnek elvállalása, hogy tárgyalni fog Ausztriával s az osztrák-magyar bankkal. És miért nem fordul **Hieronymi Lukács** ellen? Miért tud vele egy kabinetben lenni, ha olyan nagyon fáj neki az, hogy az ország joga a bankkérdésben nem érvényesülhetett a „törvény értelmében.” Sőt egyáltalán miért vállalt tárczát, mikor ő is nagyon jól tudja, hogy nem ez a „tárgyalás” volt az önálló bank igazi akadály.

Amit pedig az ország pénzügyeinek állapotáról előadott, az naivitás volna, ha az ember nem tudná, hogy olyan képzett elme,

mint Hieronymi, csakis szándékosan mondhatott hiszekény hallgatónak olyanokat, mint aminőket mondott. Mert azóta, hogy Hieronymi a Tisza-kormány kereskedelmi minisztere volt, más is történt, mint az, hogy a Wekerle-kormány vezette az ország ügyeit. Közbeesett mindenekelőtt az a válság, amelyet éppen a Tisza-aera idézett föl, s aztán a Fejérváry-aera, s most ismét egy kilencz-hónapos válság. S ezt egyiket sem a nemzet idézte föl. Ezekbe belekergette éppen az az udvari politika a nemzetet, amelynek most Hieronymi is a szolgálatába szegődött. Azután hozzájárultak azok a budgetek, amelyeket a régi szabadelvűpárti kormányok készítettek, s amelyek az ország eladósodására vezettek. Hozzájárult a régi szabadelvűpárti regime egész gazdasági politikája, amely mesterségesen tartotta Magyarországot gyarmatállapotban, s Ausztria érdekében mesterségesen szegényítette el az országot. Az ipari pangás, a kereseti források lehetetlenné tétele, a folyton növekedő adóterhek, a folyton szaporodó katonai kiadások, s a külföldi kölcsönök horribilis emelkedése okozta azt, hogy most járadékaink árfolyama alacsony, s ez nem a Wekerle-kormány büne, hanem azé a szabadelvűpárti gazdasági politikáé, melynek Hieronymi mindig olyan hü követője volt. És az annexióért, s az annexió költségeiért is a Wekerle-kormányt tenni felelőssé, egyenesen struczcz-politika, mikor Hieronymi épp úgy tudja, mint minden épeszü ember az országban, hogy az annexió egyenesen a trónörökös és a király politikája volt, melyet reá kényszerítettek a kormányra. Vagy meri azt mondani Hieronymi, vagy a mostani kormány akármelyik tagja, hogy ellene szegült volna az annexiónak, ha esetleg a mostani kormány állt volna akkor Ausztriával és a királylyal szemben?

És végül jöttek Hieronymi panaszai az államvasutak bajai miatt. Mi úgy tudjuk, hogy a vasuti sztrájk idejében nem Kossuth Ferencz, hanem Hieronymi volt a kereskedelmi miniszter, s hogy Kossuth nemcsak nem rontott az államvasutakon, hanem egy-maga többet fektetett bele az államvasutakba, mint tizenöt év alatt az összes többi kereskedelmi miniszter együtt véve, Hieronymi is beleértve. A régi szabadelvű regime valóságos rablógazdálkodást folytatott az államvasutakkal, s mikor a Wekerle-kormány átvette az ügyek vezetését, Kossuth Ferencznek az alapítványokat kellett kijavíttatni, mozdonyokat, teher- és személyszállító kocsiakat venni, állomásokat bővíteni, s a hivatalnokok fizetését rendezni, hogy meg ne álljon az államvasutak egész üzeme. És abban a gazdálkodásban, mely ilyen rossz állapotba juttatta az államvasutakat, vezető szerepe volt magának Hieronyminek.

Igy festenek valójában Hieronymi vádjai, amelyeket oly bőkezűen szórt a Wekerle-kormányra.

Magá a programbeszéd különben a következő:

A volt kormány programja — mondotta egyebek között — a gazdasági önállóság is volt. És hogyan fogantatosította a kormány ezt a gazdasági függetlenséget? Ugy, hogy azt a vám- és kereskedelmi szövetséget, amely az országgyűlés asztalán fektült, azt elvetette, helyette elkeresztelt egy hasonló okmányt szerződésnek, amiben az a komikus, hogy a korábbi vámszövetség szövegében három helyen is előfordul, hogy „ezen szerződés” vagyis azok is, akik ezt a vámszövetséget csinálták, jól tudták, hogy ez szerződés. De elkeresztelték szerződésnek és ez a szerződés ugyanazokat a dolgokat tartalmazza, amelyeket a korábbi vámszövetség csak sokkal rosszabbul. A korábbi szerződésben azok a vasuti tarifák, amelyek Magyarországból osztrák állomásokra voltak felállítva, meg voltak kötve, vagyis azokat nem emelhetette fel a magyar kormány, amelynek ez igenis lehetett érdeke. Már most az alatt a jelszó alatt, hogy a vasuti tarifák dolgában szabad kezét nyertünk, szabad kezét adtuk az osztrákoknak is és azok most felemelik érzékenyen a tarifákat s ezzel elzárják kivitelnk elől az utat. A nagy tarifa-szabadsággal tehát ott vagyunk, hogy kivitelnk egészen komolyan károsítva van. A hatvanhetedik törvényzikk értelmében a vám- és kereskedelmi viszonyokat Magyarország és Ausztria időről-időre sza-

bályozza, amelyek a vámmal és a kereskedéssel szoros összefüggnek. Soha más kérdések ezekbe az egyezkedésekbe bele nem kevertettek. Most pedig először is kötelezettséget vállalt a kormány, hogy a határidőüzenetet Magyarországon megszünteti. Hát mi köze ehhez Ausztriának? Hiszen ez a mi legsajátosabb autonóm jogunk. Ezzel az egyezséggel kapcsolatosan elvállalta továbbá a kormány, hogy megépíteti a dalmát vasutakat, amelyek igen drága vasutak, hogy azoknak építését megkezdi 1908-ban és bevégi 1911-ben. Megkezdésről szó sincsen, mert a tervek sincsenek készen és ezzel nemcsak az a baj jár, hogy egy nagyon terhes szerződési kötelezettségünknek sem tudunk a legjobb akarattal sem megfelelni a terminusokat illetőleg és ezért méltán fogunk bennünket azzal illelhetni, hogy nem vagyunk szavahihetőek, hogy nem vagyunk megbízhatók.

A bankkérdésre nézve világos törvényeink kifejezik, hogy Magyarországnak bármikor, amikor érdekei kívánják, jog van az önálló bankot felállítani. Ez tisztán célszerűségi kérdés, nem pedig politikai, mert politikai jogunk eddig egészen kétségtelen. A volt kormány azonban ezzel a kiegyezéssel kapcsolatosan elvállalta azt a kötelezettséget, hogy mielőtt az önálló bankot létesíti, tárgyal az osztrák kormánnyal. Hát mi köze ehhez az osztrák kormánynak? Azok tehát, akik Magyarországnak önállóságát és függetlenségét papirosszerűleg akarják biztosítani, lekötötték az országot jobban, mint valaha ebben az irányban le volt kötve. Van egy német közmondás, amely azt mondja: Dummheit und Armuth lassen sich nicht verbergen. Hát afölé, hogy mi gazdagok, vagy szegények vagyunk-e — és ezen mulik a mi függetlenségünk — afölé hiába ragasztunk akármiféle papiross, akármiféle czédulát, az nekünk nem használ semmit. Hova vezetett tehát ez a politika? Tönkretette pénzügyeinket. Most ott vagyunk, hogy az államnak rendes kiadásait ugyszólván napról-napra kölcsönpenzsekkel kell vezetni, hogy az 1910-ik évi budgetben a deficitet csak mesterségesen uton lehet ideig-óráig palástolni, de az nyilvánvalóvá fog válni, ha nem 1910-ben, hát 1911-ben. Nem is számítva azokat a nagy terheket, amelyeket a mult kormány a boszniai annexió folytán történt mozgósítás, a Törökországnak adott kárpótítás, a vasutakba fektetett óriási beruházások czimán és több más czimén ránkhagyott, amelyek elől kitérni nem lehet.

Az előtt a mi vasutaink mintaintézmények voltak, most azonban sem a forgalom rendezése, sem az intézet működése nem felel meg annak, ami az előtt volt. Mikor a bajok jelentkeztek, akkor mindig a mult kormány mulasztásainak tudták be ezeket. De ezeket a mulasztásokat három és fél esztendő alatt csak helyre lehetett volna hozni, holott azt látjuk, hogy ezek a bajok még folyton fokozódtak. A legnagyobb baj a pénzügyi eredményekben mutatkozik. Két és fél milliárd korona vagyton fekszik a magyar államvasutakban. Oriási vagyton, amelyet az ország mind kölcsönpenzsekkel vett fel. Ennek a két és fél milliárd kölcsönvett pénznek évi kamata 116 millió korona. A magyar államvasutaknak a tiszta jövedelme természetesen keleneg, hogy fedezze e beruházások tökékamatait. Eleinte az államvasutak ennek a feladatnak nem tudtak megfelelni, de 1906-ban az az összeg, amelylyel az államnak pótolni kellett az államvasutak jövedelmét azért, hogy a kamatot fedezni lehessen, már csak 9 millió koronára csökkent. De 1906-tól a magyar államvasutak tiszta jövedelme évről-évre csökkent, 1906-ban volt 106 millió korona, 1907-ben 88 millió korona, 1908-ban 69 millió korona és 1909-ben — még a számadások nincsenek lezárva, de az első félévbeli következtetve a második félévre, 46 egynéhány millió korona. Ugy, hogy amíg 1906-ban a vasutak tiszta jövedelmére 9 millió koronát fizetett rá az állam, hogy a kamatszükséglet kitéljék, 1909-ben ez valószínűleg mintegy 70 millióra fog menni.

Ezután a Khuen-kormány programját ismertette, különösen részletesen foglalkozott a választói jog reformjával, majd megígérte az iglóiaknak, hogy az iglói-gömöri h. é. vasut építését teljes erejéig támogatni fogja.

A beszédet tót nyelven is tolmácsolták, mire a gyűlés véget ért.

Gyűlés után lakoma volt, éjjel pedig Hieronymi visszatért Budapestre.

Budapest, február 7.

Főpapok a miniszterelnöknél. Gróf Khuen-Héderváry Károly miniszterelnök ma délelőtt Bogdanovics Luczián karlóczai görögkeleti érsek és szerb metropolita, pátriárka, továbbá gróf Széchenyi Miklós győri püspök látogatását fogadta.

Supilo Ferencz és a horvát-szerb koalíció. Supilo Ferencz levelet intézett Tuszkán elnökhöz, melyben kéri, hogy a pártkörte való visszalépésére vonatkozó bejelentését a legközelebbi pártértekezlet elé terjessze azzal, hogy a koalícióból

kilép, mivel a koalíciónak a Khuen-kormánnyal szemben tanúsított magatartását amugy sem helyesli, mert ez lehetővé tette a régi rendszer visszaállítását.

Az adóreform életbeléptetésének elhalasztása.

A *Hitel* írja a következőket: Az új kormány részéről a napokban előterjesztett 1910. évi költségvetésben a rendes bevételek és kiadások között az egyensúlyt csak az által sikerült megtartani, sőt az egész költségvetés egyensúlyát is csak azzal lehetett biztosítani, hogy az egyenes adókból, főleg az új házadó következtében, 13 millió K-val nagyobb bevételt irányoztak elő, mint a mult évben. Az új pénzügyminiszternek tehát a költségvetés egyensúlya érdekében nagyon kell ügyelnie arra, hogy egyrészt a rendes kiadások emelkedését lehetőleg korlátozza, másrészt gondosan kerüljön minden, ami a bevételek fejlődését visszavetheti. De a magyar államnak a közel jövőben nagy hitelműveleteket kell végrehajtania és épenséggel nem lehet közömbös a pénzügyminiszterre nézve a járadék-árfolyamok évek óta tartó és csaknem állandó gyöngegsége. Az új jövedelmi adó azonban befolyással lesz a járadék áralakulására. Másrészt a törvény életbelépte is igen rövid időre lett megállapítva, holott az osztrák adóreform életbeléptetésénél is három évet engedtek az adminisztrációnak arra, hogy az adóreform életbeléptetésére előkészülhessen. Ma még a végrehajtási utasítások sincsenek kibocsátva, úgy hogy még a pénzügyi közegek sincsenek tisztában az adóreform részleteire nézve. Azonkívül a pénzügyi közigazgatás mai személyzete távolról sem elegendő az adóreform végrehajtására. A személyzetnek legalább 60 százalékkal való szaporítása szükséges ahhoz, hogy az eddig három évre kivetett adókat évenként és hozzá még az új jövedelmi adót is némi gondossággal megállapítani lehessen. Az új adótörvények mai intézkedései is sok tekintetben nem egyeznek meg Lukács nézeteivel és az adóreform életbeléptetése előtt törvényhozásilag szeretné biztosítani látni azokat a módosításokat, amelyeket az adóreformon szükségeseknek vél és amelyek részben tényleg nem is kerülhetők el. Mindezek az okok arra indították Lukács László pénzügyminisztert, hogy amennyiben az adóreformon szükséges módosítások tárgyalására a törvényhozás kellő idővel nem rendelkeznék, ami pedig nagyon valószínű, az adóreform végrehajtása érdekében már a legelső alkalommal azzal a javaslattal forduljon a törvényhozásához, hogy az új adótörvények életbeléptetése, amelyet a már megszavazott adótörvények ennek az évről a végére állapítottak meg, későbbi időre halasztassék.

KÜLFÖLD.

A cseh obstrukció. Délután negyedöt órakor még tartott az interpellációk felolvasása. Ugyanabban az időben tárgyalások folytak a pártok között különböző kompromisszumos formulákról, amely tárgyalások azonban még nem fejeztettek be. Egy-negyed hat órakor a tartományi marsall kijelentette, hogy az idő előrehaladott voltára való tekintettel berekesztette az ülést és közölte, hogy 25 interpelláció van a helytartóhoz, 37 a tartományi marsallhoz intézve, azonkívül be van nyújtva 6 javaslat és 3 szabadság iránti kérvény. A tartományi marsall holnap délelőtt 10 órára tüzi ki a következő ülést a mai napirenddel.

A megfenyegetett román miniszterek. A román rendőrség Crajovában kézrekerítette azoknak a fenyegető leveleknek íróját, amelyeket a miniszterek kaptak. Potescu Jánosnak hívják, földműves, nem tagadta cselekedetét és a házmotózás terhelő bizonyítékokat hozott felszínre. Potescu vadul káromkodott letartóztatásakor s azt mondta, hogy Bratianu nem kerül el sorsát.

Viharos ülés a dumában. A duma mai ülésén a helyi bíróságokra vonatkozó tárgyalás során Markow szélső jobbpárti, aki illetlen kifejezésekkel szólt a dumáról és elnökeről, Volkonsky herceg alelnök indítványára 15 ülésről kirekesztették. Markow hevesen támadta azt a javaslatot, amely kimondja, hogy zsidók is kifejthetnek bírói tev.

kenységet és a dumát, valamint elnökét azzal vádolta, hogy ők is úgy gondolkodnak, mint a zsidók. Midőn elhagyta a termet, így kiáltott fel: Örülök, hogy ezt a zsidógyülekezetet 15 ülésen át nem kell látogatnom. Kirekesztése mellett az összes pártok állást foglaltak a szélsőjobbpartitak és néhány nacionalista kivételével.

Chamberlain a liberálisok győzelméről. A Morningpost egy munkatársa a választások befejezése alkalmával meginterviewolta Chamberlaint s kikérte véleményét, hogy mit szól a kormány pártjának diadalmi mámorához. Chamberlain így felelt: Mentől tovább élek és mennél nagyobb tapasztalataim, annál elítélendőbbnek tartom, ha a legyőzött párt diadalnak akarja feltüntetni vereségét.

Nem csinált titkot belőle az ősz pártvezér, hogy az unionisták rémnyekedése sem vált valóra, hiszen a konzervatív tábor hatalmas többséget várt a választásoktól, de ezt a körülményt annak tulajdonítja, hogy még a vezérek sem mertek a választók elé lépni a tarifareform harci riadóival.

A krétai kérdés. A védőhatalmak jegyzékét írték Németországhoz, Ausztria-Magyarországhoz és Görögországhoz, amelyben értesítették a fent sorolt államokat, hogy a krétai végrehajtóbizottság elnökéhez, Zaimiszhez jegyzékét küldték, amelyben tudatták vele, hogy Törökország szuverenitásának bármiféle megsértését elítélik és abban az esetben, ha a krétai képviselők résztvesznek bármiféle athéni nemzetgyűlésen, megszállják Krétát. Rifaat basa külügyminiszter átvette tegnap Gripparis görög követ nyilatkozatát, amely alkalommal megelégedését nyilvánította és kijelentette, hogy a porta Görögországgal barátságos szomszédi viszonyt óhajt fenntartani. Az „Ikdam“ az ottomán közvélemény nevében köszönetet mond a magyar, az osztrák, a német, a francia és az angol sajtónak azért a támogatásért, amelyben Törökországot a krétai kérdésben részesítették.

Merénylet a török parlament ellen. Arról a merényletről, melyet a török parlament ellen intéztek s amelyet hivatalosan megezártak ugyan, a következőket jelentik még Konstantinápolyból:

Szerdán este málhahordók két hatalmas ládát cipéltek Riza basa konakjába, ahol most a parlament ülészik. A parlament tisztviselői gyanusnak találták a küldeményt és megvizsgálás céljából elvitették a rendőrségre. Ott aztán egy gyógyszerész óvatosan felnyitotta a ládákat és konstataulta, hogy kénsv és egyéb robbanószerek vannak bennük. A málhahordókat letartóztatták. Azt vallják, hogy a vasutállomáson két európai ur bérlettel fel őket és azt a megbízást adták, hogy vigyék a ládákat a parlament épületébe. A ládák vasuton jöttek és a vizsgálat kiderítette, hogy Heiligenstadt-Nussdorfban, Bécs közelében adták vasutra a veszedelmes szállítmányt. Egy ottani osztrák kereskedőnél négy ládában robbanószereket rendelték, kettőt közülök a parlament címére adtak fel. A megrendelést állítólag Riza pasa fia tette. A két láda, amely a parlamentnek volt szánva, a fuvarlevélén világitóanyagának szerepelt, a másik két ládát időközben a khedive palotájába vitték, amely a Bosphorus partján van. A vizsgálat nagy titokban tovább folyik.

MEGYÉK ÉS VÁROSOK.

Somogy vármegye Kapotsffy Jenő Somogy-megye felmentett főispánjától ma délelőtt melegen bucsuzott el Somogyvármegye és Kaposvár város tisztikara. A bucsubeszédet Kacs Kovács Lajos alispán mondotta el. — Somogyvármegye ma tartott köztörvényhatósági ülésén az állandó választmány azt javasolta, hogy a kormány kinevezéséről szóló királyi leirat vétessék tudomásul Gróf Széchenyi Aladár bizalmatlansági indítványa ellenében a köztörvényhatóság az állandó választmány javaslatát tette magáévá.

Az „EGYETERTÉS“

szerkesztősége és kiadóhivatala

VI., Eötvös-utca 32. alatt van.

A szerkesztőség telefonja 788.

A kiadóhivatal telefonja: 706.

A főváros Andrássynál.

— A diszpolgári oklevél átnyújtása. —

Budapest, február 7.

A főváros közgyűlésének ötven tagu küldöttsége ma délelőtt nyújtotta át Fülepp Kálmán főpolgármester vezérlete alatt gróf Andrassy Gyulának a diszpolgári oklevelet, amelylyel a főváros közgyűlése a város fejlesztése körül szerzett érdemeiért tisztelte meg.

A Margit-rakparti Andrassy-palota fogadótermében fogadta Andrassy a küldöttséget, amelynek soraiban ott voltak Fülepp Kálmán főpolgármester, dr. Bárczy István polgármester, dr. Vaszilovics János alpolgármester, dr. Bódy Tivadar, gróf Festelich Géza, Piperkovich Bátor, Rényi Dezső, Folkusházy Lajos tanácsosok, dr. Melly Béla árvászeki elnök, dr. Heltai Ferenc gázgyári igazgató, dr. Magyarovits Mladen tiszti főorvos, Szimély Árpád főszámvevő, továbbá Némethy Károly, Vásonyi Vilmos, Hüvös József, Radocza János, Márkus József, Bródy Samu, Ehrlich G. Gusztáv, Feleki Béla, Márkus Miksa, Zsigmondy Jenő, Kollár Lajos, Hauszmann Alajos, Morzsányi Károly, Glück Frigyes, Pető Sándor, Thék Endre, Hecht Ernő, Eckermann Ede, Stern József, Sagmüller János, Haypál Benő, Némái Antal, Vámosy Károly, Weinek József, Henyey Vilmos, Springer Ferenc, Biró Henrik, Szabó János, Eulenbergs Salamon, Retter Gyula, Neumann Árpád, stb. bizottsági tagok.

Fülepp Kálmán főpolgármester a következő beszédet intézte gróf Andrassy Gyulához:

Az üdvözlés.

Nagyméltóságú gróf Ur! Budapest székesfőváros törvényhatósági bizottságának a hó 3-án tartott közgyűlése igaz lelkesedéssel fogadta el és emelte határozattá azt az indítványt, hogy Nagyméltóságodat Budapest diszpolgárai sorába iktassa. A főváros polgársága mindenkor érdemük szerint megbecsülte a közéletnek önzetlen munkáit, azokat a férfiakat, akik a város jólétének, boldogulásának és haladásának igaz, őszinte barátai voltak. Azzal a ténnyel, hogy Nagyméltóságodat diszpolgárává választotta, — a főváros ennek a hagyományos érületének hódolt. Kifejezést kívánt adni annak a mély tisztelőnek és magyrabecsülésnek, amelyet Nagyméltóságod személye iránt érez, akiről közgyűlésünk egyik szónoka oly szépen és oly találóan mondta, hogy az ilyen, pártkereteken túlnőtt férfiú nemzeti közkiacsnak kell tekinteni; (éljenzés) kifejezést kívánt adni elismerésének és köszönetének azért a meleg érdeklődésért, azért a szeretetért, amelylyel közel négy évi minisztersége alatt a főváros ügyeit felkarolni és mindama törekvéseit, amely kulturális és szociális haladását és gazdasági megerősödését szolgálni voltak hivatva, támogatni méltóztatott. Nagyméltóságod a főváros érdekeinek a hivatali kötelességet messze felülmúló módon teljesített gondos, szeretetteljes és lelkes istápolásával a főváros irányában elévülhetetlen érdemeket szerzett magának és őszinte, mély hála kötelezte a város polgárságát, és e hála a polgárság egyetemének képviselőit aként vélte legméltóbban leróni, hogy tiszta szívből fakadó lelkesedéssel nyújtja át Nagyméltóságodnak azt a kitüntetést, amelylyel többet és értékesebbet nem adhat: a polgári elismerésnek legbecesebb, legszebb szimbólumát, — a diszpolgárságot. (Éljenzés.) Amidőn a főváros közönségének meghagyásából itt megjelenve, a képviselőtestület a határozatát őszinte örömmel hozzuk Nagyméltóságod tudomására, arra kérjük Nagyméltóságodat, hogy ezt a megtisztelést szívesen fogadni és azt a jóindulatot, amelyet minisztersége alatt a főváros iránt tanúsított, a jövőben is mint a főváros diszpolgára mindenkor megőrizni méltóztatassék. (Éljen Andrassy Gyula gróf, a főváros diszpolgára! (Hosszu lelkes éljenzés.)

Gróf Andrassy Gyula meghatóttan mondott köszönetet a megtiszteltetésért és a következő beszédet intézte a küldöttséghez:

Gróf Andrassy Gyula beszéde.

Méltóságos Főpolgármester Ur! Tisztelt küldöttség! Fogadák forró köszönetemet azért a megtiszteltetésért, amelyben részesített a főváros akkor, amikor diszpolgárrá megválasztott. Én gyermekkoromtól fogva atyámtól tanultam a fővárost szeretni és becsülni. Azt hiszem, magyar politikusok, vezérférfiak között alig van egy — talán Széchenyi Istvánt veszem ki — aki annyira érezte, hogy egy erős, gazdag, művelt főváros Magyarország egyik legnagyobb érdeke mint az atyám. (Ugy van! Ugy van!)

Tőle tanultam és vettem át ezt a meggyőződést és szerény tehetséggel és viszonyaink között törekedtem a meggyőződésnek megfelelni tetteim által.

A főváros nélkül Magyarország nagy hivatását be nem töltheti. (Ugy van!) A magyar faj egymagában álló faj Európa államrendszerében, egy idegen, rokon nélküli népesalád, azzal a szent hivatással, hogy annak nagy tulajdonságait, képességeit az emberiség és a saját maga hasznára kifejlessze és gyümölcsösztesse. (Tetszés.) Ezt a nagy hivatását nem tudná teljesíteni a magyar faj, ha nem állana rendelkezésére egy életerős, modern polgárság, egy nagy főváros központi empóriuma. *Lehetetlen erős demokrácia, lehetetlen erős szabadelvűség, lehetetlen erős kulturmunka nélkül itt ezen a helyen megállni, (Zajos helyeslés) ahol csak egy modern állam tud létezni; ezen a helyen, ahol megmaradni nagy vetélytársak között annyira nehéz. Ha itt nem tudjuk a munkát hasznosítani mindazokkal az eszközökkel, amelyeket egy nagy város nyújt, akkor elmaradunk, akkor elgázoltatunk. (Éljenzés helyeslés.)*

Egy nagy város, egy nagy főváros Magyarországon ezenkívül a magyar állam nemzetközi súlyát is tetemesen emeli. Budapest kelet és nyugat közé ékelve arra van hivatva, hogy keletet a nyugathoz kösse, hogy a kelet népei, emelkedő gazdagodó népei, idővel itt keressék a nyugati kultúra forrásait. Milyen kiszámíthatatlan haszna lesz az a magyar államnak, a magyar imperialisztikus politikának, ha Budapest szépsége, Budapest nagy kulturintézményei, amelyeket idegenek is élvezhetnek, Budapest egészsége, kelleme, bája, ide köti azokat az emelkedő szomszédnépeket, amelyekkel barátságban lenni ennek a monarchiának, ennek az államnak nagy érdeke. (Éljenzés helyeslés.)

Budapest azonkívül a magyar politika iránti tisztségében is vezérszerepet igényelhet. Mint olyan polgárság, amely a munkából él, természetes, hogy elsősorban azt a politikát erősíti mindig, amely a békés munkát lehetővé teszi; amely a nagy szociális alkotások utját nyitva tartja és minden elkerülhető rázkódtatástól, kockázattól távol tartja magát. Ugyanakkor azonban természetesen, hogy Budapest polgársága tudja, hogy jó dolga csak akkor van, ha egy büszke, önérzetes, jogait tiszteletben tartani képes nemzet központja. Ha nemcsak a jólétnek él, hanem egy nagy nemzetnek legmagasabb kifejezője. Igen jól tudja a főváros, hogy hazafiság nélkül, igen jól tudja, hogy áldozatkészség nélkül nincs jövője a fővárosnak sem. Igen jól tudja, hogy csak az a kincsgyűjtés igazán etikus és igazán nemesisítő, erősítő, amely mindig kész a gyűjtött kincseket a haza érdekében is áldozni és sohasem kívánja azt, hogy a haza érdekeit áldozzák fel a gyűjtött kincsek érdekében. A békés politikát képviseli és képviselte mindig a főváros a végletekig és csak akkor lépett harezba, ha az elkerülhetetlen volt, akkor azonban helyt tudott állani. (Zajos tetszés és helyeslés.) Remélem, tudom, hogy így lesz ez a jövőben is. (Ugy van! Ugy van!)

Tisztelt Uraim! Midőn ez a polgárság engem diszpolgárrá választ, akkor mélyen meg vagyok hatva és nem tudom kifejezni a hálámat. Nemesak a tényért magáért, hanem azon módért is, amelylyel ezt tette. Nemesak engem tisztelt meg, de önmagának is polgári erényeiről tanubizonyságot állított ki, amikor engem mostan, ilyen körülmények között megválasztott. (Ugy van! Éljenzés tetszés.) Thiers, a nagy francia politikus, aki a sors legkülönbözőbb szeszélyeit élvezte, aki volt a hatalom tetőpontján, majd később gyűlött volt, magában állott, hogy azután újra a hatalom tetőpontjára jusson, azt mondta: Ő látta az embereket, amint jöttek hozzá, hajlongtak, tisztelegtek, látta, amint háta fordítottak neki és elhagyták őt; — nem tett rá nagy benyomást sem az egyik, sem a másik, mert a természet törvényének működését vélte felismerni mindkét esetben. Mikor hatalmon volt s jöttek, hajlongtak — természetesnek találta. Mikor elvesztette a hatalmat: ott hagyták — ezt is természetesnek találta s nem tudta rossz néven venni és hidegen hagyta a dicséret, nem bántotta az elhagyatottság. *Őnök t. Uraim, akkor jönnek hozzám, mikor a hatalmat elhagytam, mikor nem használhatok közvetlenül Önöknek és a városnak;*

akkor tisztelnék meg, mikor egyszerű polgár vagyok (Zajos tetszés és éljenzés), elvesztvén a hatalmat. Ilyen megtiszteltetés előtt még Thiers ezinikus jellemével is meghajolt volna hálás érzellemmel.

Annál inkább teszem én ezt. Legyenek meggyőződve, hogy bármely viszonyok közé jöjjenek, a politikai kötelesség bármilyen feladatokat fog elém állítani, sohasem felejttem el azt a szent kötelességet, amelyet a főváros iránt érzek. (Lelkes éljenzés.) Legyenek meggyőződve, hogy minden körülmények közt szolgálom a főváros érdekeit azokkal az eszközökkel, amelyek rendelkezésemre állanak.

Köszönöm Uraim ezt a megtiszteltetést s ajánlom magamat további barátságukba.

A küldöttség hosszas és lelkes éljenzéssel fogadta gróf Andrássy beszédét. A gróf azután a küldöttség tagjaival kezet fogott és hosszasan elbeszélgetett velük.

A Széchenyi-lakoma.

Budapest, február 7.

Vasárnap este hat órakor tartotta a Nemzeti Kaszinó Széchenyi-lakomáját. A lakoma, melyre három teremben, mintegy 220 vendégre terítették, esti hat órakor kezdődött. Gróf Bánffy Miklós volt a szónok, aki Széll Kálmán és gróf Széchenyi Gyula igazgatók között foglalt helyet; előtte virágokból alkotott magas emelvényen volt elhelyezve a tokaji borral megtöltött Széchenyi-serleg.

A harmadik fogás után felállott gróf Bánffy Miklós és kezében a Széchenyi-serleggel, beszédet mondott. Beszédében így jellemezte Széchenyi Istvánt:

— Az, ami Széchenyit oly nagygyá teszi, ami őt a világtörténelem legkiválóbbjaival egy sorba emeli és nagyon sokak fölé is, kiknek csak a siker adta meg a halhatatlanságot, ragyogó és kitünő tehetségei mellett; főképpen emberi, egyéni tulajdonságai. Mert úgy hiszem, hogy a valódi nagyságnak alapja, nem a külső, a csillogó képességekben van, hanem a lelki erőben, erőben másokkal szemben, de főleg önmagával szemben. A fényes tehetségek, az ékesszólás, munkaképesség, buzgalom, ezek mind olyanok, mint a tündöklő fegyverzet, a kemény páncél, az öblös sisak, a kard és a koplya, szükséges szerzőmái megvívandó csatáknak, de mit sem érnek, ha a páncélt nem férfi viseli magán és nem erős kar suhogtatja a kardot. Ugy vélem, hogy magában az egyéniségben, annak saját belső életére vonatkozó erejében és őszinteségében, itt van az ismérve a valódi nagyságnak s hogy a nagyemberek méltóságok az embert kell méltatnunk. Az embert hajlamaival, nemes nagyraevágásával, viharos kedélyének megpróbáltatásával, az embert szenvedélyeivel és legszentebb érzelmeivel együtt. Az embert, ki végig élte következkézkben oly gazdag életét úgy, hogy annak végén az ő szemében, az ő idejében, nem siker és elismerés, de sikertelenség és kétségbeesés volt osztályrésze hasonlóan az emberiség legnagyobbjaihoz, kik megváltoztatták az időknök képét, nem diadalmas uralommal, de azzal, hogy eszméikért szenvedni, hitükért elpusztulni tudtak. Alig van ember, kihez a csábítás annyi különböző neme, a megpróbáltatásnak annyi fájdalmas fajtája közeledett volna. Nem értette senki, pályája kezdetén egykedvűség és guny fogadja, közelethe végén gyanúsítás és rágalom. És olyan meghatónak tartom végrendeletének, a legfőbb önvallomásának szavait, melyeket, mint ő mondja, hölgyéhez intéz ... alig volt egy hü kedély is, mely megértett és kissé méltatott volna ... legtöbbször előtt egy felhőkben repdeső különöznök, sőt egy mindent magának feláldozó hiunak színében jelentem meg; ő volt az, kinek szép lelkéből ... szilárdságot merítettem, mert ő sohasem tudott kételkedni őszinteségemen, mikor anatómát kiáltott ellenem a vak hűv, sőt nem egy nemes kedély fordult tölem kételkedve el ...

Éveken át kettős küzdelmet folyt a békes fejlődést veszélyeztető két nagy áramlat ellen külön-külön; és később, midőn nem először és nem utoljára a két irány: az önkény és a demagógia egymással szövetségre lép, — mint a megvénült Toldi Miklós — még egyszer a küzdelemre megy és az egyesült ellenség ellen reménység nélkül, a kétségbeesés kacagásával ajkán, megvívja utolsó csatáját. Halhatatlan a te példád, Széchenyi István! Nevedhez fűződik fajunknak legszentebb hagyományja. Nevedhez fűződik mindaz, ami

nemzetünk fentartásának tényezője, mindaz, ami meddő panaszkodástól, kalandos ábrándtól menten és menten szolgál haszonleséstől, magyar mi-voltunk talpkövéül szolgál. Nem hiába való a példád. Megtanít a csekélynek látszót nem vetni meg és a nagytól nem retenni vissza. Megtanít önmagunkban keresni az erőt és a jutalmat is, mert segítséget talál az, ki segítségre nem szorul, társat az, ki társ nélkül is megállhat s még akkor is, ha maga elbukik, örökérvényű a férfias eszme, örökérvényű, mint az igazság. Ebben az érzelmben gyűlünk Széchenyi zászlója körül. Ebben az érzelmben fogjunk kezet. Ebben az érzelmben üljünk ünnepet a visszaemlékezésnek e serlege körül. Merítsünk erőt ez érzésből, mert aki látni akar, az látja, hogy komoly a perc, mely feletünk elsuhan, nehéz, küzdelmes órák előfutárja. De kitörölve minden félreértést, neheztelést, haragot vagy gyűlölséget, mely elválaszthatna — önzetlenül fogjunk kezet s akkor elmondhatjuk Széchenyivel: „Küzseben állunk egy új reggelnek“. Örökké éljen példád, Széchenyi István!

A Haverda-pör.

— A második tárgyalás Szegeden. —

Budapest, február 7.

Haverda Mariska, Jánossy Aladár és Vojtha Antal ma állottak második ízben bírálk előtt, hogy most már végre befejezést nyerjen ez a tíz hónap óta luzódó pör. A három vádlott közül egy nyugodtan várta a mai napot: az ő számára nincs bizonytalanság. Hosszu és nehéz rabság vár rá mindenképpen. De a másik kettő aggódva, a hosszú gyötörödéstől elcsigázottan áll a sorompók elé, mert a számukra kínos bizonytalanság a jövő: hozhat szabadulást, de hozhat mást is ...

Részletes tudósításunk a következő:

A szegedi esküdtbírság előtt ma, hétfőn kezdtek tárgyalni Haverda Mari, Jánossy Aladár és Vojtha Antal gyilkossági bűnpörét.

Az ügyet a második főtárgyalási tanács tárgyalja, amelynek elnöke Hevesi Kálmán törvényszéki bíró, tagjai pedig Babó Andor és László Adolf dr. törvényszéki bírák.

A vádhatóságot dr. Szapár József vezető királyi ügyész képviseli. A védők: dr. Bródy Ernő, dr. Lengyel Zoltán budapesti ügyvédek és országgyűlési képviselők, dr. Klein Mátyás, dr. Pillér Artur és dr. Pleszkoviss Lukács szabadkai ügyvédek. A tárgyaláson szereplő orvosszakértők: dr. Berger Mór, dr. Balassa Péter és dr. Gyuritz Sándor szegedi, dr. Barta Antal és dr. Váli Dezső szabadkai törvényszéki orvosok és dr. Hajós Lajos ellenőrző szakértő.

A vádlottak a csillagbörtön vizsgálati fegház-csátályából vasárnap kísérték át a törvényszéki épület harmadik emeletén lévő főfogházba és ott is maradnak most már a főtárgyalás eldőlőig. A három szegedi orvosszakértő pénteken fejezte be a vádlottak lelkiállapotáról folytatott tanulmányokat és szombaton délelőtt terjesztette be véleményét írásban a főtárgyalás elnökéhez.

Az elnök délelőtt negyed tizkor nyitotta meg az ülést s nyomban bekísértette a vádlottakat. Először Jánossy, utána sötétkék ruhában Haverda Mari s végül Vojtha Antal.

Először az általános kérdésekre hallgatták ki a vádlottakat.

Az után az esküdtzék a következőkép alakult meg: Rendes esküdték: Belmayer Sándor, László Antal, Szegő Árpád, Fozas Pál, Németh István, Hutter Károly, Kasznár Gyula, Síha József, Bittó István, Szabó Sándor, Huszta Ferenc és Varga József. Pótesküdték: Terhes Károly, Juhász János, Elekes Samu.

Az esküdtéket és dr. Hajós Lajos orvosszakértőt megesküdték.

Az elnök ismerteti a pör történetét és a vádat. A vád az, hogy Jánossy Aladár meggyilkolta 1900. április 19-én özvegy Haverda Boldizsárnét, Haverda Mariska és Vojtha Antal pedig a gyilkosságban részesek volnának. Közölte az elnök, hogy a legutóbb lefolyt főtárgyaláson főtették a felbujtás kérdését is, amiért is a védők kérelmére a szabadkai tárgyalást tudvalevőleg elnapolták. Az elnök elrendelte Haverda Mariska és Vojtha Antal kivezetését.

Jánossy vallomása.

Következik Jánossy Aladár kihallgatása.

Az elnök kérdésére, hogy bűnösnek érzi-e magát, igennel felel, azután hosszadalmasan elmondja élete történetét. Amikor Haverda Mariskáról szól, hangja elcsuklik és egy pohár vizet kér.

Az elnök: Adjanak neki széklet is.

Jánossy: Köszönöm, nem kell. Tisztelettel állni fogok.

Az elnök: Akkor öt perc szünetet adok.

Jánossyt a szünet után újból bevezetik és folytatják kihallgatását. Széklet állítottak számára a vádlottak padja elé, de ő állva maradt. Jánossy folytatja vallomását s hosszasan elmondja, hogyan ferközött közbük Vojtha s azután Mariska elhíde-gült tőle. Mikor látta Mariska kétségbeeső helyzetét, ki akarta békíteni, de nem sikerült. Lement Szabadkára, de Haverdánét nem találta otthon.

Az elnök: Haverda Máriának mit mondott, hogy hol volt?

Jánossy: Azt hazudtam neki, hogy sorozáson vagyok hivatalos eljárásban, mert az anyjával való kibékítést meglepetésnek tartogattam. Szabadkán is tudakozódtam Haverdáné viszonyai felől, hogy ki tudjam, hol lehet a szívét megfogni, ha eléje kerülök. Haverdáné azonban ekkor nem volt Szabadkán és én visszautaztam. Délután elvesztettem Vojthát, nem jött el a Park-kávéházba a találkára, csak a vonaton találkoztam vele és megmondtam neki, hogy nem akarom, hogy Mariska megtudja szabadkai utazásomat, azért én csak akkor szálltam ki, amikor az összes utasok elhagyták a vonatot és így a Vojthára várakozó Mariska nem vehetett észre.

Az elnök: Miért várakozott Haverda?

Jánossy: Azért, mert Vojtha Szabadkán pénzt akart szerezni váltóra és erre várakozott nagyon Mariska, aki ekkor már nyomorgott.

Jánossy kérésére a tárgyalást öt percre felfüggesztették.

Szünet után Jánossy folytatja vallomását: Mariskával a villamoson találkoztam, hazamentünk, másnap pedig hivatalba néztem újra, ahol azonban megelégteltem kimaradásaimat. Márczius 27-én ezért felmondtam. Én nem vártam be a határidőt, hanem rögtön ott hagytam a hivatalt. Állásom nem volt, Vojtha féltékenységet tett, borzalmas volt a helyzetem. Mariskától egy fillért sem fogadtam el és a nyomor veszedelme fenyegetett. Vojtha akkoriban folyton ajánlatokat tett Mariskának, előlegeket ígért, ha aztán részt ad neki az örökségből. Előre megbeszéltek már, hogy kalauzolni fogja Mariskát külföldi utjában, ha meglesz az örökség. Azt mondta, hogy nem vagyok méltó Mariskára, aki csak hercegnek lehet a felesége. (Sir.) A féltékenység mindenkit örültté tesz és én azt is tudtam, hogy nagyon igénytelen ember vagyok és rovásomra esik, ha más férfakkal hasonlítanak össze. Vojtha volt az első másik férfi, aki szerelmem utjába akadt. Elhatároztam, hogy valami üzlet után nézek s az öngyilkosság gondolatával is foglalkoztam, mikor Mariska azt mondta, hogy állásnőküli ember vagyok, nem bízhatja rám magát. Mariska rehanva közeledett Vojtha karjai felé, ha csak nem választ inkább valami gazdag szeretőt, aki megmenti a végzetes nyomortól őt és gyermekét, mert hiszen az elseje közeledik és nem volt egy fillérje sem. Tehát újra visszatértem a Haverdánéval való kibékítés eszméjéhez, hogy Mariska sorsát feleljem. Én meg tudtam volna élni, mert hiszen megszoktam a nélkülözést, de Mariskát nem hagyhattam el, ha őt el is akarták rabolni tőlem.

Itt a tárgyalást félbeszakították és folytatását délután fél négy órára halasztották.

A délutáni tárgyalás.

Hevesy Kálmán elnök délután fél négy órakor nyitotta meg a folytatálagos főtárgyalást. Az érdeklődés a tárgyalás iránt a délután folyamán nem nagyon fokozódott, csak a hallgatóság csoportja lett tarkább. A délutáni tárgyaláson már igen sok nő jelent meg. Jánossy folytatta megkezdett vallomását, mely egészen a mai tárgyalás befejezéséig tartott.

Az elnök felszólítására, hogy folytassa vallo-

mását, Jánossy Aladár a következőképen fogott hozzá vallomásához: Márczius 30 án Haverda Máriával együtt felkerestem Vojthát a hivatalában, aki örömmel mondogta, hogy megszerezte Hódmezővásárhelyről a pénzt, majd a Szikszainál odaadja. Fel is ajánlott nyolcvan koronát, hogy a legszükségesebb kiadásaim fedeztessenek. De az a körülmény, hogy pénzt adhatott, elbizakodottá tette és maró gunynyal évődött velem. Mariska ezután bizalmasabb lett Vojthához, ami engem rendkívül elkésztett, úgy, hogy pillanatnyi felháborodásomban az öngyilkosságra gondoltam. Hiszen nagyapám is ösém is ugy végzett életével. Azt mondtam nekik, hogy a Dob-utczába megyek cigarettát venni. Sietve befordultam a Dob-utczába és ott egy régiségkereskedésben vettem egy Browningot a Vojtha pénzén. Mire visszatértem, Mariska idegesen főfájásról panaszkodott. Ott hagytuk és én Vojthával kávéházba mentem és elmondtam neki, hogy Mariska örülttéz és ennek nem lesz jó vége, mert végzek magammal. Megmondtam neki, hogy már van is revolverem erre a célra, de nem ismerem a revolver kezelési módját és ezért kérem, mutassa meg, ha tudja. Ő vállalkozott erre, kimentünk a Zugligetbe, hogy kipróbáljuk a fegyvert. Két-három lövést tettünk, de azután nem kísérletezhettünk tovább, mert az erdőör megakadályozott benne. Erre azután távolabb mentünk és újra kipróbáltuk, hogy jó-e. Nem volt jó. Elhatároztam, hogy megjavítatom s ezért egy váczi-körúti üzletbe mentem, ahol azonban felvilágosítottak, hogy a fegyver jó és megmutatták a kezelési módot. Másnap kimentem a Hüvösvölgybe, hogy próbálavést tegyek. Az erdőör újból megjelent de néhány pohár sörrrel elhallgattattam. Ettől a percztől fogva állandóan nálam volt a fegyver. Április 2-án ott volt nálunk Vojtha és ridegen rám támadt, hogy miért vagyok állás nélkül. Szememre hányta, hogy nem akarok dolgozni. Azt mondtam neki, hogy községi díjnak leszek Budafokon 60 frt fizetéssel. Vojtha kétségbevonta ezt és hazugnak mondott. A dolog annyira bántott, hogy összekapunk és szemébe vágtam, hogy a jövődő vagyon reményében el akarja tőlem csábitani Mariskát. Szó szót követett, egyre jobban sértegetett. Mariskát gorombán megtámadta. Azután egyszerre csak nekem ugrott, letépet a diványra. Mariska azonban az én védelmemre kelt és Vojtha fejét ütlegetni kezdte. Vojtha erre eleresztett engem és így szökött Mariskához: Hát engem versz te? Ezzel elment. Mariska is irt azután neki, hogy ne jöjjön többé hozzá, mert az én feleségem lesz. Ettől a naptól, április 2-től kezdve nem találkoztam Vojthával többé. Levelét azonban, amelyeket Mariskának irt, elolvastam. Nehány nap mulva észrevettem, hogy Vojtha hiánya bántja Mariskát, idegessé teszi, ugy látszik, rabja lett ennek az embernek. Pedig Mariska jó nő volt, finom lelke, nemes anyai szeretete a legnagyobb jellemek közé sorozzák, de gyöngé elhatározási képessége lapdává tette az erősielkü ember kezében. Ezért pusztult el anyagilag, ezért tudott uralkodni rajta Vojtha izgága, erős férfiasága. Multak a napok. A helyzet türehetetlen volt. Április 17-én kimentünk a Margitszigetre a Jenőkével. Ez volt az utolsó szép délutánunk. Ekkor vesztünk össze. Kis dologból ketkezett a vita, amely azután mindenre kiterjedt és végül éles összetűzéssel végződött. Már ő is a szememre vetette, hogy miért nincen állásom, én meg Vojthával hütlenséggel gyanusítottam, persze ártatlanul.

Jánossy (kezelt a nadrágszobába teszi és ciznikus hangon folytatja): Láttam, hogy így nem megy tovább. Elhatároztam, leutazom Szabadkára és befolyásolom Haverdánét Mariska érdekében.

Elnök: Miért utazott le, mit akart tenni?

Jánossy: Fel akartam tánni a leány helyzetét s anyai szívét meglágyítani.

Elnök: Ölési vagy öngyilkossági szándéka nem volt?

Jánossy: Nem. Magam sem tudtam, miként kezdjem Haverdánéval a békítést. Zavart voltam, minden pillanatban megváltoztattam elhatározásomat.

Elnök: Mit csinált Szabadkán?

Jánossy: Egyenesen elmentem Haverdáné házához. Az ajtó zárva volt, nem mehettem be. Megtudtam, hogy a szőlőben van, találkoztam is vele, két nő kíséretében ment. Ekkor még nem szólítottam meg. Az erdőnél várakoztam, hogy visszajön. Ideges, izgatott voltam; hol be akartam menni a szőlőbe, hogy beszéljek vele, hol meg állottam szándékomtól. Közben egyre rémesebb lett a lelkiállapotom; szinte felizgatódttam Haverdáné ellen. Egyszerre vihar kerekedett. Letettem a kalapom és utazósipkát tettem fel, mert már esett az eső. Nem akartam ezzel álcázni magamat, hiszen akkor elmaszkirozhattam volna az arcom. Azt hittem, már nem találkozom Haverdánéval, mikor hirtelen feltűnt a két nő kíséretében. Közledtek felém. Egy fél lépésnyire jutottak hozzám. Ebben a pillanatban megemltem kalapomat; valami örült lelkiállapot izgatott; ködös lett előttem a világ, megfordultam, szólni akartam. Erre Haverdáné elutasító kézmozdulatot tett. Elvesztettem az eszemet. Egy pillanat alatt úgy éreztem, hogy ez az elutasító kézmozdulat a végzetem. Elpusztul Mariska; Vojtha diadalmaskodni fog, nem tudom az örültséget meghatározni már. Egyszerre csak előkaptam a revolvert, belelöttem az asszonyba és elszaladtam. (Szakadozott hangon folytatja.) Eldobtam a fegyvert, a kalapot, bementem Szabadkára. Bolyongtam. Visszamentem a Park-kávéházba. Kergetett már az örvád. Kimentem az állomásra, akár megfoghattak volna. Vonatok után kérdezősködtem. A kávéházban a pikkolóval jegyet váltattam. II. osztályut Szegedre. Szegeden a nagy állomáson szálltam ki. Örült izgalomban vergődtem. Tévedésből III. osztályu jegyet váltottam és I. osztályba ültem be. Kőbányán kiszálltam. Tisztulni kezdett az agyam. Megrémültem attól a gondolatól, hogy hátha nem is Haverdánét öltem meg, hiszen akkor láttam először. Rettegtem, hogy kidarül minden és a gyanu Mariskára száll. Talán már le is tartóztatták. Rémképek üldöztek. A bűnös ember a légytől is fél. Hazarohantam, elője álltam. Nem mondtam meg: csak nem mondhattam meg, hogy megöltem az anyját! (Elakad.)

Elnök: Elfáradt, Jánossy?

Jánossy: Igen, a visszaemlékezések összetörtek.

Elnök 10 percz szünetet rendel el.

Szünet után Jánossy az esküdtekhez fordul: Igen tisztelt esküdt uraim! Igen indulatos vagyok, ne rójják ezt terhemre, hiszen egy lehetetlen ember vagyok.

Elnök: Folytassa vallomását.

Gyilkosság után.

Jánossy most elmondja, hogy mikor Budapestre ért a gyilkosság után, nem találta meg mindjárt Mariskát, csak délután öt órakor, mikor azonban csak néhány perczig volt alkalma Mariskával beszélni, aki nem tudta, hogy ő a gyilkos, de akit felkért arra, hogy igazolja április 19-én délutánra az ő alibijét. Elmondja azután, hogy április 20-án tartóztatták, hogy május 19-ig tagadott. Vallottam volna — ugymond — de féltem, hogy akkor örökre elszakadok asszonyomtól, aki Vojthával folytatta volna boldogságát. Megpróbáltam a tagadást. De május 19-én az ügyész előttem becsületszavára kijelentette, hogy Haverda Mariska Jánossyt sohasem szeretete és ezt tényekkel hajlandó beigazolni. Erre azt mondtam: Ügyész ur, ha ön becsületszavára mondja, akkor én azt elhiszem. Erre az ügyész felolvasta Mariska levelét Vojthához, amelyben arról van szó, hogyan vallanak, hogy azután megmenekülhessenek. Hitttem az ügyésznek, a féltékenység boszuvágya örültté tett és elhatároztam, hogy mind a kettő magammal rántom. Egy pillanat alatt elvesztettem józan eszemet és vallottam hazug módra az ügyésznek. Az ügyész most lehvatta a vizsgálóbíró. A boszu szenvedélyével igyekeztem mindenkit belekeverni, így Klein Pál Lipót, azután Poppert, ezt az uzsorást, akit Mariska is feljelentett. Mindenkit vádoltam és pedig hamisan. És ekkor követtem el életem legpiszkosabb dögát. (Sir.) Kezdek kimerülni. (Mozgás.) Elég az hozzá, a düh dolgozott bennem. De megbántam. Nem hittem, hogy Ma-

A gyilkosság.

riska megcsalt volna. Ezért elhatároztam, hogy a főtárgyaláson vonom vissza hazugságaimat. A vádtanács előtt is meg akartam ezt tenni, de nem engedték és kimondták, hogy én már lemondtam a kifogási jogomról. Ekkor irt nekem egy lipcsei kiadó cég, hogy irjam meg memoárjaimat. Erre megirtam a valóságok széles, igaz történetét, abban a reményben, hogy ez nem az ügyész, hanem védőm kezébe kerül. De védőm csak hónapok mulva jutott hozzá az én védelmem bizonyítékaihoz. Nem bánom, ha felakasztanak, nem érem meg a husz filléres kötelet sem, de (rendkívül emelkedett hangon, sirva) egy ártatlan asszonyt, egy anyát, ne bántsanak tovább. Az én marhaságom miatt anyagi lelkem ne szenvedjenek. (Rendkívül hevesen zokog.)

Elnök: Van még valami mondanivalója?

Jánossy: Nincs. Én már elvégeztem.

Jánossy naplója.

Elnök: Majd megteheti észrevételeit a többi kihallgatások alatt is. De mostani vallomása eltér a vizsgálóbíró, illetve az ügyész előtt tett vallomásától. Kénytelen vagyok az ellenmondások miatt ezeket felolvasatni.

A felolvasott akta tartalmazza Jánossynak a szekrényjelenet után tett vallomását, amelyben először ismeri el a gyilkosságot és felbujtással vádolja Haverda Mariskát, Vojtha Antalt és Klein Pál Lipót. Elismeri azt is, hogy a gyilkosságot előre megfontolt szándékkal követte el.

Jánossy: Csupán boszúból és hogy boszum sikerüljön, magamat is terheltem. még pedig súlyosan, csakhogy pusztuljanak azok, akik az ügyész ur becsületszava szerint megcsaltak engem és szerelmemet elrabolták.

Ezzel a mai tárgyalás véget ért. Holnap Haverda Mariskát hallgatják először ki.

TÁVIRATOK.

A török flotta kiépítése.

London, február 7. A „Times“ értesülése szerint a török kormány a Gamble tengernagy által kidolgozott flotta-programmot fogadta el, amelynek értelmében évenként 500.000 török fontot fognak új hajók építésére fordítani.

A párisi árvízkarosultakért.

Páris, február 7. Az Elysée palotában megtartott mai minisztertanács elhatározta, hogy 20 millió frank hitelt kér a kamarától az árvíz által sújtott lakosság segítségére.

Változások az olasz diplomáciában.

Róma, február 7. Gróf Vinci pekingi olasz követet szófiai olasz követté, Cuccchi Boasso eddigi szófiai követet berni követté, Bazilari külügyminiszteri irodafőigazgatót pekingi követté nevezték ki.

A francia flottaprogramm.

Páris, február 7. A mai minisztertanácson jóváhagyott flottaprogramm tervezete szerint 20 pánzéloshajóból álló csatahajórajt, 10 rekognoscáló hajóból álló hajórajt és 52 torpedónaszádból álló hajórajt alakítanak.

Megkegyelmezett komitácsi.

Konstantinápoly, február 7. Megerősítik, hogy Dingas kivételével a nevrokopi-ügy miatt halálra ítélt összes bolgároknak megkegyelmeztek. A bandatörvényt Bulgária kívánságainak megfelelően módosították. Hír szerint az egyesületi törvény negyedik szakaszát, amely nemzetiségi egyesületeket betilt, hatályon kívül helyezi.

Szimics nyugdíjazása.

Belgrád, február 7. (Saját tudósítónktól.) A Beogradske Novine szerint Szimics bécsi szerb követ nyugdíjazását kérte, de a kormány azt szeretné, ha Szimics egyideig még megtartaná állását.

Közgazdasági táviratok.

Külkereskedelmi társaságok az Egyesült-Államokkal.

Washington, február 7. Az Egyesült-Államok képviselőházában ma törvényjavaslatot nyújtottak be oly társaságok alapítása tárgyában, amelyek

nemzetközi kereskedelemmel foglalkoznak. A törvényjavaslat alkalmaztatni fog oly részvénytársaságokra, amelyek az Unió egyes államainak törvényei és oly részvénytársaságokra, amelyek idegen államok törvényei alapján létesítettek. A törvényjavaslat szerint ily részvénytársaság más részvénytársaságnak obligációit nem vásárolhatja, semmi módon nem szeresheti meg és nem tarthatja birtokában és nincs joga ahhoz sem, hogy banküzleteket kössön.

Amerikai tőzsdék zárulata.

Newyork.		febr. 7.	febr. 6.	febr. 5.
Buza	helyben	129	130	130
	májusra	117 $\frac{3}{4}$	117 $\frac{1}{8}$	117
	júliusra	108 $\frac{1}{2}$	108	107 $\frac{7}{8}$
Tengeri	májusra	75	75 $\frac{1}{4}$	75 $\frac{3}{8}$
	júliusra	74 $\frac{3}{4}$	75 $\frac{1}{8}$	75 $\frac{3}{8}$
Chicago.		febr. 7.	febr. 6.	febr. 5.
Buza	február	111 $\frac{1}{2}$	111 $\frac{1}{4}$	111 $\frac{1}{2}$
	májusra	109 $\frac{1}{2}$	109 $\frac{1}{8}$	109 $\frac{1}{4}$
Tengeri	február	61 $\frac{3}{4}$	62	62 $\frac{3}{8}$

Newyork, február 7. Gyapot Newyorkban, helyben 15.20 (15.10). Gyapot márciusra 14.96 (14.86). Gyapot májusra 15.05 (14.88). Gyapot New-Orleansban, helyben 15.— (14 $\frac{1}{2}$). Petroleum Stand white Newyorkban 7.90 (7.90). Petroleum Stand white Philadelphában 7.90 (7.90). Petroleum Refined in Cases 10.30 (10.30). Petroleum Credit Blancos at Oil City 1.40 (1.40). Zsir Western steam 12.60 (12.50). Zsir Rohe és Brothers 13.— (12.70).

Chicago, február 7. Zsir júliusra 12.15 (12.07). Szalonna short clear 12.06 (12.06). Sertés-hus májusra 22.20 (22.02).

UJDONSÁGOK.

A „Chantecler“ főpróbája.

— Saját tudósítónktól. —

Páris, február 6.

Folytonos halaszások, változtatások, eltolások után ma végre mégis csak megvolt a „Chantecler“ főpróbája. Az utolsó házi próbán, mely a feszült érdeklődéssel várt nyilvános főpróbát megelőzte, kiderült, hogy Rostand a barátai, különösen pedig Clemenceau unszolására a legutóbbi két napon mélyreható változtatásokat eszközölt művében. A „Chantecler“ eredetileg tragikusán végződött; a kakast megöli szörnyű csalódása, amidőn megtudja, hogy nem az ő kukorékolására kel föl a nap s ezzel dicsőségének is, melylyel a madarak királyának képzelte magát, vége. A költőnek a legutóbbi próbák során alapos aggodalmi támadtak; leghelyesebbnek vélte, hogy a „Chantecler“ vigjátéki karakterét végig megörzi. A negyedik felvonás ebben az új felfogásban bizonyos szinpadai hatást ígér s új formájában nagy sikere volt. A mű tanúságot tesz a lírikus Rostand gazdag talentumáról. A csalógány dala, a cselekvényre gyakorolt láthatatlan befolyása, a „Sigfried“ erdei madarára való emlékezés bizonyára Rostand legértetebb alkotásának tekintethető. A pénteki próba összehasonomása mégis vegyes volt. A mű lírai tirádái és pompás perszifláza szellemese és formájukban is művésziek. Az előadás még némileg hiányos és egyes tökéletlenségeket sem sikerült még eltüntetni. A szárnyak megfosztják a szereplőket a gesztikulálás lehetőségétől és értethetővé teszik, hogy az elhunyt Coquelin furdőben végezte szereptanulmányait, hogy a víz locsanása eszébe juttassa a taglejtések lehetetlenségét. Jelentős dolog továbbá a hangok finoman letompított szimfonikus összecsendülése. Valóságos muzsika, a melynek csengése a francia nyelv szellemében rejlik, úgy hogy tökéletes, hű fordításban vissza sem adható. Az ensemble finoman lecsiszolt játéka is nagy erőssége az előadásnak.

A főpróba alkalmából a színház előtti tér már a főpróba megkezdése előtt több órával óriási embertömeg szorongott, úgy, hogy a forgalom teljesen meg volt szakitva és külön rendőrszolgálatot volt szükséges fenntartani. Magában a színházban Páris egész élőköltsége és az idegen kolónia legkiválóbb személyiségei jelentek meg a nézőtérben. Az első felvonásnak nagy sikere volt. A szellemes prólógus

és a naphoz intezett himnusz, amelyet Chantecler mond el, szakadatlan tetszést arattak, amely oly erős volt, hogy a színészeknek ismételt szünetet kellett tartaniuk. A második felvonás kiállítását nagy és lelkes tetszéssel fogadták, amely szüntelen ovációkká fokozódott, amidőn Chantecler a nap felkeltekor befejezte énekét. Ez a jelenet kétségkívül egyike a legszebbeknek és lehangzatosabbaknak az egész darabban. Innen kezdve a siker kétségtelen volt. Amidőn a függöny legördült, a lelkesedés oly színezetet nyert, melyből Rostand láthatta, hogy mint a nemzet költőjét ünneplik. A harmadik felvonás különösen sajátos és formálisan sugárzik a szellemről, de kissé keresztet. A közönség itt is jól mulatott, de nyilván kevésbé volt elragadtatva, mint az előbbi felvonásban. A siker azonban mégis igen nagy. Különösen feltűnt, minő művészettel utánozzák a színészek tollkosztümjeikben minden madárfaj sajátosságait és az eredeti madárhangokat. A negyedik felvonás is kevesebb lelkesedést keltett. Az összehasonlás az, hogy nagy, erős siker volt.

A Chantecler főpróbájának sikere után nem lesz érdektelen elmondani a darab kiállításának egy némely részletét. Rostand maga rajzolta állatszereplőinek jelmezeit, összesen 150 skizzet készített róla, hogy miképpen él az ő fantáziájában az a szárnyas-világ, amely darabjában szerepel. Guitrynek, aki a főszerepet adja, a legaprólékosabb részletekig megrajzolta a kakasjelmezt: külön rajzban a fejet a tarajjal, a testet a szárnyakkal, a lábakat és a sarkantyúkat, a farkat, amelyet erős drótkötvény kapcsol a törzshöz. Érdekes, hogy a szabóműtermekben 900 kilogramm tollat használtak föl 20-féle színváltoztatban. A kakas jelmezén kívül a legpompásabbban a páváé sikerült. Minden egyes kosztüm 5—6 kilogramm súlyú és az ár 300—1200 frank között váltakozik. A szereplő színészek arcát nem fődik el a tollak, karjaik ellenben a szárny alá rejtve. A háztartási eszközök, amelyek a darabhoz kellenek, a rendezőnél jóval nagyobb méretűek, így például az öntöző kanna két méter magas, a székek magassága három méter és a kutyaól olyan nagy, mint a kerti lugas.

Páris, február 7.

A reggeli lapok nagy lelkesedéssel írják a főpróba sikeréről, de a kritika vár az első előadásra. Csak külsőségekről emlékeznek meg egyelőre és följegyzik, hogy a szinpadai technika csodákat művelt. A szinigazgatók, akik egytől-egyig jelen voltak a főpróbán, entuziazmussal beszélnek a kolosszális hatásról, amely az első és a második felvonás után elemi erővel tör ki. Egy neves kritikus a főpróba után Rostand remekművét a modern Szent-ivánéji álomnak nevezte el.

NAPIREND. Naptár: kedd, február 8. — Róm. kath.: Math. Ján. hv. — Prot.: Salamon. — Görög-ország: jan. 26. Xenophon. — Zsidó: Seb. 29. — A nap kel reggel 7 óra 20 perccel, nyugszik este 5 óra 9 perccel. — A hold kel reggel 6 óra 37 perccel, nyugszik délután 2 óra 59 perccel.

A miniszterek nem fogadnak. A Petőfi Ház (ereklémmúzeum) Bajza-utca 21. szám. Nyitva 10—2-ig. Belépődíj nincs. — A Miénk kiállítás a Nemzeti Szalonban. Nyitva 9-től fél 5-ig. Belépődíj 1 korona. — A lengyel művészek kiállítása a Könyves Kálmán szalonjában. Nyitva 9—7-ig. Belépődíj 60 fillér. — A Művészeti kiállítás (Váci-utca 9.) Nyitva 10—9-ig. Belépődíj 1 korona. — A Háziipari Szövetség kiállítása (Kigyó-tér 1.) Nyitva egész nap. Belépődíj nincs. — Az Uránia műkereskedés kiállítása Kigyó-tér 1. szám alatt. Nyitva egész nap. Belépődíj nincs.

Nyitvalevő múzeumok: A Nemzeti Múzeum régi, ségtára 9—2-ig. — A Szépművészeti Múzeum 10—2-ig. — A Mezőgazdasági Múzeum 10—1-ig. — Az Iparművészeti Múzeum 9—1-ig. — A Történelmi Képesarnok 10-től fél 2-ig. — A Szechenyi Múzeum 10—12-ig. — Az Aquinumi Múzeum egész nap. — A Technológiai Iparmúzeum 9—1-ig. — A Ráth György Múzeum 10—4 óráig. — Az Erzsébet Múzeum 9-től fél 1-ig és 3—4-ig.

Nyitvalevő könyvtárak: A Nemzeti Múzeum könyvtára 9—4-ig. — Az Akadémia könyvtára 3—7-ig. — Az Egyetemi Könyvtár 9—12-ig és 3—8-ig. — A Fővárosi Könyvtár 9—2-ig. — A Kereskedelmi múzeum könyvtára 9—2-ig és 6—8-ig.

— **Személyi hír.** Ferencz Ferdinánd főherceg trónörökös feleségével, Hohenberg hercegnővel és gyermekeivel e hó 15-én Brioniba utazik. A trónörökös és családja két-három hetet szándékozik eltölteni Brioniban.

— **Fallières elnök balesete.** Párisból jelentik: Fallières elnök automobilja ma sétakocsizás közben összeütközött egy bérkocsival. A bérkocsi megrongálódott, a ló elpusztult. Az elnöknek semmi baja nem történt.

— **Soirée dansante.** Bécsben a Hofburg ragyogófényű, pazar virágokkal díszített új termében ma este soirée dansante volt. A fényes ünnepélyen Ferencz Ferdinand főherceg nejevel, Károly Ferencz József főherceggel, Alice főhercegnővel, Péter Ferdinand főherceggel nejevel, Mária Krisztina főhercegnővel, Lipót Szalvátor és Frigyes főhercegekkel, Margit, Germána, Ágnes Izabella, Gabriella és Izabella főhercegnőkkel, valamint 6 felső, a főhercegek és főhercegnők udvartartásainak tagjai, a főnemesség és a diplomáciai kar számos tagja vettek részt. Háromnegyedikenként órákor szolgálták fel a vacsorát, utána pedig az éjfél órákon túl sokáig táncoltak.

— **Björnson él.** A legújabb és legmeglepőbb hír az agg Björnsterne Björnsonról az, hogy nem halt meg, hanem él s még mindig válságos állapotban van. A haláláról szóló hír, melyet a világ összes lapjaival együtt mi is közöltünk, valószínűleg onnan származott, hogy az agg költő Párisban egy kórházban fekszik és családjának tagjai kivételével senkit hozzá nem bocsátanak. Így szívatoghatott ki a hamis hír, hogy meghalt. A legújabb táviratok ezt megegyeztetik. Eszerint Björnson állapota válságos, de halálról még eddig szó sincs. A betegen a bémulási tünetek egyre erősödnek, de azt hiszik, hogy az agónia még egy-két napig eltart. — Párisból jelentik éjjelkor: Björnson csak néha-néha ad még életjelet. Mozdulatlanul fekszik, ereje fogytán van, szemét már föl sem nyitja. Björnson kopenhágai barátaihoz távirat érkezett Párisból, hogy a nagy költő agóniája ma reggel megkezdődött. Családja körülötte van. A Nordenskjöld norvég páncélos hajó parancsot kapott a kormánytól, hogy azonnal induljon a francia partvidékre, s hozza Norvégiába Björnson holttestét. — Krisztiánian át jelentik Párisból: Björnson agóniában fekszik és lélegzete sűrűn elakad. Esméletét teljesen elvesztette, a bémulás az egész testre elterjedt. A Nordenskjöld hadihajó a hadikikötőben fűtve áll és várja Björnson halálhírét, hogy azonnal Havreba induljon a holttestért, ha ugyan Björnson családja nem fog úgy intézkedni, hogy a korporsót vasuton szállíttatja haza.

— **Földrengés.** Bécsből táviratozzák, hogy a Szemmeringről ma reggel földrengést jeleztek, amelyet a bécsi szeizmografikus készülékek is megéreztek. Reggel 7 óra 39 perc 24 másodperccor kezdődött a rengés. Bécsben a maximális földmozgás által okozott ingakültség 0.01 millimétert tett ki. A rengés fészke körülbelül 80 kilométernyi távolságban van.

— **Mikszáth-ünnep.** A Szilágyi István-Kör vasárnap tartott a vármegye disztermében Mikszáth-ünnepet. A város közönsége ugyszólván teljes számmal résztvevett az ünnepen. Délután 6 órakor hangverseny volt, amely Szabó Sándor alispán, a Petőfi-társaság tagjának prólógusával kezdődött. Majd báró Perényi Zsigmond főispán tartott Mikszáth egyéniségéről előadást, Szávay Gyula verseit szavalta el. Este társasvacsera volt, amelyről táviratot küldtek Mikszáthnak. A hangverseny jövedelmét a jubiláris Mikszáth-kiadvány megvételére fordítják.

— **Karneval halála.** A holnapi hushagyó kedden véget ér a farsang, mely az idén igen rövid volt, mindössze harminczhárom napig tartott. Hamvazó szerdán, február 9-én megkezdődik a nagybőjti időszak, amely bezárólag márczius 26-ig, husvét vasárnapjáig fog tartani.

— **A sárospataki főiskola ügye.** A sárospataki főiskola számadásainak felülvizsgálatára a református konvent három tagu bizottságot küldött ki, amely Benedek Sándor közigazgatási bíróból, Pünkösdi Pál erdőlyrészi és Sógör Endre gyulamelléki egyházkerületi főfelügyelőkből áll. A főiskolai előjárásról a vizsgálatnál Radósi György egyházkerületi főjegyző fogja képviselni. A szakértői vizsgálat elrendeléséért folyamodott tanárok szintén be fogják képviselőjüket jelenteni. A bizottság e hónap 15-én száll ki Sárospatakon a felülvizsgálat megejtése végett.

— **A Patronage Szövetség közgyűlése.** A Patronage Egyesületek Országos Szövetsége vasárnap délelőtt tízenegy órakor rendkívüli közgyűlést tartott az igazságügyi palota dísztermében.

A közgyűlésen a különböző patronage-egyesületek képviselői jelentek meg. A közgyűlés különös érdeklődéssel kísérte Szivák Imre, az Ügyvédi Kamara elnökének beszédét, amelyben különösen a patronage felekezeti alapokra fektetése ellen kelt ki. A mélyen járó, liberális szemléjű beszéd nagy hatást keltett.

Rickl Gyula elnöki megnyitó beszédében megemlékezett a szeptember havában Pécsen megtartott második patronage-kongresszus óta történelmi s változó a Patronage Szövetség céljait. A Szövetség minden egyes kiküldetéséről és annak eredményéről nyomban jelentést tett az igazságügyi kormányzatnak. Bejelenti, hogy nemrégiben meg alakult az izraelita patronage-egyesület. A tetszősleg fogadott elnöki megnyitó beszéd végén Balogh Jenő tanár ismertette a napirend második pontját a patronage szervezés irányelveiről. Elmondotta, hogy e kérdésben a pécsi kongresszus nem tudott határozott megállapodásra jutni s a végleges döntést a Szövetségre ruházta át. A patronage szervezés irányelvei dolgában beérkezett indítványokat és javaslatokat részletesen ismertette s sokat foglalkozott az ügyvédi kamara nevében Szivák Imre benyújtotta indítvánnyal. Ez az indítvány nagyobb fokú állami felügyeletet s beavatkozást tart szükségesnek s kárhóztatja a felekezeti tagozódás faorizálását. Kijelenti Balogh, hogy a patronage terén ellensége minden exkluzivitásnak. Különösen azt mondja elhibáztatni, hogy a patronage egyesek közhatalmi ténykedések közé akarják sorozni. Ellenzi azokat a tendenciákat, amelyek a patronage tevékenységétől az egyházi jellegű működést ki akarják zárni. A felekezeti megosztás jogosultsága történelmi tényekben van, így az izraelita-kézműves-egyesület főnállása óta 4000 gyermeket mentett meg. Ez az egyetlen példa is mutatja, mily áldásos a patronage tevékenységének felekezeti tagozódása.

Az előterjesztés nagyobb vitát provokált, melyben először dr. Szivák Imre, az Ügyvédi Kamara elnöke szólalt föl. Abban látja az állam feladatát, hogy amit a társadalom a patronage kérdéseiben orvosolni nem tud, azt az állam teljesítse kötelességükön. Az ellen határozottan tiltakozik, hogy a patronage célokra megszavazott állami segély a felekezetek, vagy akármi más társadalmi egyesülés között osztassék szét önkényesen. A segélyösszeg elosztásának módjára törvényhozási intézkedéseket tart szükségesnek. Nem kívánja az eddig működő társadalmi és felekezeti patronage egyesületek háttérbe szorítását, sőt szükségesnek tartja, hogy ezeket segítse az állam a munkájukban, de egyúttal elkerülhetetlenül szükséges, hogy az államnak meg legyen a legteljesebb ellenőrzési joga azokkal az egyesületekkel szemben, amelyek a patronage céljaira az állammal szubvenziót kapnak. Célja tévesztetnek mondja végül, hogy a patronage mozgalomban kiéleltetik a felekezeti jelszavakat. Rickl Gyula megállapítja, hogy Balogh előterjesztései és Szivák Imre nézetei között elvi ellentét nincsen s az egész vita csupán félreértés következménye. Az állami segély dolgában igenis meg van az ellenőrzési joga a közhatalomságnak. Kun Béla, Oberschall Pál és Balogh Jenő felszólalása után Rottenbiller Odön táblai bíró ismertette a fiatalok felügyelő bizottságának viszonyát a patronage egyesülettel.

— **Egy letört gavallér halála.** Előkelő családból való fiatal ember került pár nappal ezelőtt a tolonczházba: Jakabffy Géza harminczhárom éves csavargó. Egyetemi hallgató volt, amikor züllésnek indult s amikor nagybátyja egy híres kaszinói affér után föblötte magát, nem támogatta már senki többé. Egyre alább esuzott a lejtőn, az alkohol egészen szétroncsolta a szervezetét is. Tavalgy örökre kitiltották a főváros területéről s mivel visszalopozott, elfogták s a Mosonyi-utcai vörös házban lecsukták. Szombaton hirtelen összeesett és meghalt. A rendőrorvos szerint szívszélhűdés ülte meg. A holttestét átvitték a bonctani intézetbe.

— **Fogházban meghalt tudós.** Dr. Eckenberg svéd tudós, akit azzal vádoltak, hogy több svéd személyiségnek postán bombákat küldött s ily módon gyilkosságot kísérelt meg, az elmúlt éjjel a londoni fogházban szívszélhűdés következtében meghalt.

— **Betörők a templomban.** Tegnap éjjel ismeretlen tettesek a kassai izraelita templomba betörték és több értékes kezszert elloptak. A betörőket nyomozzák.

— **Előadás a választási reform-tervezetről.** Dr. Hegedüs Lóránt a Pesti Lloyd-Társulat elnökségének meghívására pénteken, e hónap 11-én esti hét órakor a társulat helyiségében (Mária Valéria-utca 12.) előadja ama választási reform-tervezetét, amelyről már röviden megemlékeztünk. Az előadás iránt politikai és gazdasági körökben élénk érdeklődés nyilvánul. A Pesti Lloyd-Társulat az előadáson vendégeket is szívesen lát.

— **Repülőverseny.** A heliopolisi repülőgép-versenyéről a következőket jelentik: A verseny első napja pompásan sikerült. A khedive is kiment a versenyterre, amelyen sok ezernyi közönség volt jelen. Nagy szélcsend kedvezett a felszállásnak. Startolt Balsan, Rougier, Durry, Gobron, Metrot, Reimsdyck. Latham nem szállhatott föl ma, mert motorjának baja esett, Gobron szerencsétlenül járt. Repülőgépe körülbelül száz méter magasságból lezuhant és elégett, maga Gobron nem sérült meg. Rougier tizenháromszor repült körül a versenyteret. A távolsági díjat Rougier nyerte meg Voisin kettősfedelű gépével és 65½ kilométert tett meg. A második díj Balsan lett (Bleriot) 44½ kilométerrel, harmadik Reimsdyck (Courtis kettős fedelű repülőgép) 24½ kilométer, a negyedik díjat Metrot kapta (Voisin kettős fedelű gép), ötödik pedig a német Grade lett monoplánjával. A magassági díjat 191 méterrel Rougier nyerte el és ugyancsak ő kapta az első gyorsasági díjat 9 perc 30 másodpercczel, második Balsan lett Bleriot-féle egyfedelű gépével, amelynyiben 10 perc és 9 másodperc alatt futotta meg a 15 kilométeres pályát.

— **Az orvosi tudomány sikere.** A gyermeknek szülői iránti mondhatatlan szeretetről és önfeláldozó példájáról vesszük a tudósítást. Komárom vármegye Udvard községben idős Istenes Ferenc nagybirtokos mult év december hó folyamán lépfene fertőzést szenvedett. Alkarja a könyök ízületig leírhatatlan módon megmerevedt és a szövetek gyors elhalása következtében halálos kimenetellel fenyegette a sérült életét. Csak gyors orvos-sebész beavatkozásnak köszönhető, hogy Istenes Ferenc remekelt hogy karját, de életét nem veszítette. Dr. Kubiss Ágost érsekújvári orvos a már-már az egész szervezetet fenyegető általános fertőzés megakadályozása céljából Detre-féle lépfene elleni szérummal irtotta, dacára azonban a biztos sikerű szérumkezelésnek és a legradikálisabb sebész beavatkozásnak, sőtültnek mutatódjait — amennyiben a fertőzés kapuja ez volt, — a középszerűsontok az ujjpercetek izületi helyén ki kellett izesíteni, előrement csontsonkolás után. A körfolyamok ronesolása azonban rövid időn belül oly nagyfokú volt, hogy a fertőzött kéz kéz-háti oldalát fedő bőr a bőr alatti kötőszövetrel együtt egész terjedelmében elhalt, úgy, hogy csak a pusztá izominak látszottak. Január végén újabb műtét végzése vált szükségessé, hogy a kéz hátbőrének hiányát bőrrel fedezzék, illetve, hogy a kéz használhatóvá legyen. A műtétet jó eredménnyel végezte, még pedig akkép, hogy a fesső bőrt idős Istenes Ferenc József nevű fiának a karjáról vette és ültette át Istenes Ferenc kezére. A műtét a bőrtadóra jelentékenyen fájdalmas, ritka és diéséretre méltó példája tehát ez egy gyermeknek szülői iránti szeretetének és önfeláldozó készségének, amidőn egyes idegnek a bőrtengedésért nem kevesebbet, csak egy fertály földet, öt akó bort, egy bizott sertést és kétszáz koronát kértek.

— **Égő gyár.** Brünnben este hét órakor a Sajamon Strakosch Söhne Nachfolger Schwartz und Co. cég gyapjuszövő gyárában tűz ütött ki, amely eddig a fődélszék és a legfelső emeletet, az egész 60 méternyi hosszúságú főépületet elpusztította. Remélik, hogy a tűz nem terjed tovább s az új folyamán sikerül lokalizálni. A kár jelentékeny, de biztosítás révén megtérül.

— **Tartalékos tisztek esküje.** Azokat az önkénteseket, akik 1909. októberében kitüntetéssel végeztek el a Floth Félix őrnagy-hadbiztos iskolaparasnokok vezetése alatt álló budapesti cs. és kir. élelmezési önkéntes iskolát, a folyó évi januári előléptetések alkalmával élelmezési hadnagyokká nevezték ki. Az eskütétel folyó hó 19-én, szombaton délelőtt tíz órakor lesz a budapesti cs. és kir. élelmezési raktárnál.

— **Vérezgő katonák.** A Pálffy-téri gróf Radeczky utászaktanyában ma hajnalban „csillagrugást” játszottak a katonák. Ezen végül összeveszttek, majd veredőkre került a sor s ebben szerepe jutott az oldalfejgyvernek is. Rácz János 23 éves honvéd közlegényt, aki a laktanya élelmezési osztályához van beosztva, fejbeszúrták. A mentők bekötötték és otthagyták s később a katonai parancsnokság vitette a honvédkórházba.

— **Nagy bányakatasztrófa.** Megdöbentő módon sokasodnak napjainkban a nagyarányu bányakatasztrófák. A legújabb a Pensylvániában lévő Indiában történt. Az ottani szénbánya egyik tárnájában egy munkás vigyázatlansága folytán robbanás állott be, amely csaknem az egész bányát elpusztította. A bánya mélyén a törmelék alatt husz halott van és ezen kívül ötven munkás holttestét találták meg a bánya egyes szétszórt részein. Az áldozatok közt sok magyar is van.

— **A kiütéses tifusz.** A főváros hatóságának energikus óvintézkedéseinek úgy látszik megvan az eredménye. Két nap óta egy új tifuszos megbetegedés sincsen. Nehogy a jövőben is bajt okozzon, hogy a kanyaróhoz külsőleg rendkívül hasonló kiütéses tifuszt kőson veszik észre, a tisztí főorvos elrendelte, hogy a menedékházakból és barakkokból minden lázas beteget azonnal szállítsák be a Szent Gellért-kórházba.

— **Ezredjubileum.** Az Ungvárt állomásozó 66. gyalogezred ülte fennállásának 50-ik évfordulóját. Az ezred tulajdonosa, Péter Ferdinánd főherceg nem jöhetett el személyesen az ünnepségre, de 200 koronát küldött, hogy azon a katonákat megvendégléjk. Reggel kilenc órakor a templomban ünnepi mise volt, azután tíz órakor tisztelgés az ezred-zászló előtt. Délben díszbédre ültek össze a tisztek, amelyről a királynak hódoló táviratot menesztettek. Az ezred a csatározásokban kitüntette magát; tulajdonosai mindig főhercegek voltak.

— **Negyven feleség.** A nagyarányu szélhámosok hazájában, Amerikában újból hurokra került egy, akinek sikerült nem kevesebb, mint negyven házasságot kötni. A gentleman báró Müllernek nevezi magát. Newyorkban letartóztatták. Kézrekerítése kizárólag egy hobokeni leánynak, Bellmann kisasszonynak köszönhető. Ez a hölgy két héttel ezelőtt lett a báró felesége és miután férje pár nap alatt minden vagyonát elszedte, ellillant, valószínűleg azért, hogy új feleség után nézzen. Bellmann kisasszony azonban feljelentette a csalót, kit hamarosan el is fogták és Hobokenbe hozták. Amikor a „báró” a vonatból kiszállt, egész sereg nő fogadta hatalmas zajjal s nem éppen hízogó megszólításokkal. A feleségei voltak, ezám szerint tizennégyen, akiket mind Hobokenben vett nőül. Az egyik megcsalt feleség felháborodásában nekiugrott Müllernek és fojtogatni kezdte, úgy, hogy alig menekülhetett; a többi asszony erre verszemet kapott és mind nekirontott a férjnek, a kit meg akartak linchelni. Veszedelmes helyzetéből csak a rendőrség közbelépése szabadította meg a csalót. Müller nem tagadja vétékét, csak nevet, a mikor a tanuk számát egy-egy újabb megjelenő felesége gyarapítja. Eddig tizenkilenc felesége jelentkezett tanuvallomásra.

— **Munkásgyűlés a vasuti heti bérletjegyek miatt.** A főváros munkásságának nagy része a környékbeli falvakban lakik s reggelenként bejön dolgozni. Ezek eddig heti bérletjegyeket váltottak celsón, amelyeket azonban a kereskedelmi miniszter egy rendeletével nemrég megvont tőlük. A munkásság között ez az intézkedés rossz hatást keltett s a Gödöllőn, Pécelen, Isaszeglen, Rákosszabán, Rákosszigeten és Rákosszerturon lakó és Budapestben dolgozó ipari munkások tegnap népes gyűlést tartottak a péceli Szemer-szállodában. Több szóok felszólalása után a következő határozati javaslatot fogadták el: A Máv. budapest—gödöllői vonalán lakó munkások 1910. február 6-án Pécelen megtartott értekezlete kimondja, hogy a kereskedelmi miniszter legutóbbi rendeletét, mely az ipari munkásoktól az eddig kedvezményes heti munkásjegyet megvonja, sérelmesnek és károsnak tartja. Ezért az értekezlet elhatározza, hogy egy küldöttséget választ, amelynek kötelessége a kereskedelmi miniszternél lépéseket tenni a sérelmes rendelet azonnali visszavonása iránt. Kimondja továbbá az értekezlet, hogy fölhívja az érdekelt községek előljáróit és polgárságát, akiket még jobban sújt a rendelet, mint a munkásságot, hogy csatlakozzanak a mozgalomhoz, mert a községekben különben a forgalom megszűnne, a lakások üresen állának, ami a polgárságnak óriási kárt okozna.

— **A váltóór balesete.** Horváth Ferenc a győr—sopron—ebenfurti vasút soproni állomásának váltóóra kocsik tolatása alkalmával oly szerencsétlenül ugrotta át a sínpart, hogy a hóban megcsuszott és a kerekek alá került. Nyomban beszállították a soproni kórházba, ahol az egyik lábát amputálni kellett. Az orvosok biznak Horváth felgyógyulásában.

— **A Vasutas Szövetség válsága.** A Vasutas Szövetség országos központi választmányi gyűlése, amelyen a vidéki kerületek választott képviselői vettek részt, e hónap 6-án vasárnap zajlott le Budapesten. A gyűlés egyedüli tárgya a szövetség tavaszi nagygyűlésének előkészítése volt, de szóba jött és megvitatásban részesült a szövetség elnökválsága is.

Gróf Batthyány Tivadar elnök nyitotta meg az ülést és közölte a választmányal, hogy a kereskedelmiügyi miniszter vizsgálatot indított a szövetség ellen. Semmi módon nem akar elébe vágni a vizsgálat eredményének, ezért annak befejezéséig tartózkodik minden nyilatkozattól. Több oldalról azt a kifogást hallja, hogy ő a választmányi ülés összehívására és annak vezetésére nem jogosult megállapítja, hogy ő lemondott ugyan az elnökségről, de lemondását a központi vezetőség kiállítására kérésére visszavonta. Nem akarja, hogy erről a kérdéssel vita támadjon, amiért is bejelenté, hogy elnöki tisztéről, az országos nagygyűlésig nem mond ugyan le, de lemondásáig elnöki jogait nem gyakorolja. Ezért a választmányi ülés vezetéséről is lemond és eltávozik. A választmány az elnök bejelentését tudomásul vette s távozását követően az ülés további vezetésére Halas István kerületi elnököt kérte föl. A szövetség válságáról indult meg ezután hosszabb vita. Seide Arthur a budai kerület részéről óvatot emelt az ellen, hogy Kramer ügyvezető alelnök a szövetség ügyeit tovább is vezesse. Fodor Armin a fiumei kerület részéről tiltakozik gróf Batthyányt bármily értelemben való visszahívása ellen. Fodor ez indítványát gróf Batthyány hívei nagy lármával és zajongással fogadták és az igazgatóság csak akkor szűnt meg, amikor Winkler Nándor, a székesfehérvári kerület elnöke közvetítő indítványt tett az ellentétek áthidalására. Indítványa azt tartalmazta, hogy a szövetség tartsa meg a közgyűlést gróf Batthyány elnököt abban a reményben, hogy a gróf a közgyűlésig elnöki teendőket végezni nem fog. Kramer alelnök azonban ismételtén szólított fel a távozásra. Ezt az indítványt azután a jelenlevők többsége elfogadta. Most még egy bizalmatlansági indítvány következett dr. Fábian szövetségi lapszerkesztő ellen. Szavazásra azonban nem került a sor, mert Fábian mindjárt a helyszínen beadta lemondását, amit a választmány el is fogadott. Ezután a folyó évi nagygyűlés helyének kijelölése keltett nagyobb emóciókat. A vezetőség ellenes párt Budapesten, a Batthyányisták Debreczenben kívánták a nagygyűlést megtartani. A választmány így két szótöbbséggel Budapest mellett döntött, ahol a nagygyűlést április hó 10-11-én fogják megtartani.

— **A nagybányai aranytolvajok orgazdája szabdlában.** Herskovits József borpataki koreszmáros, mint megirtuk, a rendőrség pénteken letartóztatta éppen akkor, amikor egy esomé nyers aranyat akart értékesíteni egy aranyművesnél. Mint a Hír-ekart értesül, Herskovitsot, aki jómódu földbirtoke és regálébérlő, a nagybányai rendőrség információjára és Földes Árpád ügyvéd intervenciójára ma szabadlábra helyezték.

— **Egyházi közgyűlés.** A budai evangélikus egyház vasárnap tartotta közgyűlését Scholtz Gusztáv püspök, az egyház lelkesítője és Szechtel Kornél egyházfelügyelő elnöke alatt. A közgyűlés a múlt évi számadás tudomásul vétele és az 1910. évi költségvetés jóváhagyása után egy második egyenrangú hitoktatási állást szervezett s arra Reif Pál volt budai, jelenleg budapesti vallásnart birta meg. Hosszu vita után elhatározta a gyűlés, hogy a tanítók részére az állami fizetékigszítést kérelmezni fogja. A nemrég elhunyt Breuer József kuriai bíró 12,000 koronás iskolai célú és ezenkívül is tett egyéb adománya tudomásul szolgált. Ugyisint örömmel vette a közgyűlés, hogy az egyház kebelében egy protestáns közművelődési és jótékonyági egyesület van alakulóban.

— **Automobilon a halálba.** Phoenix (Arizona) környékén hét utassal automobil robotott végig egy gyalogósvényen, letérve az országútról. Arra felé kőbánya van és sok munkás már jó távol figyelmeztette az automobil utasait, hogy forduljanak vissza, mert a kőbányában éppen dinamitrobbanás készül, az automobil utasai azonban nem is hederítettek a kőtörő munkásokra. Így történt, hogy az automobil éppen akkor robotott el a kőbánya mellett, mikor a dinamitakna felrobbant. A hét utast a szertörökődő kösziklák agyonzúrták és magát az automobil is összelapították.

— **Az újságírók egyesületéből.** A Budapesti Újságírók Egyesületének segítőalap igazgatótanácsa ma délután dr. Bródy Lajos elnöklésével ülést tartott. Az igazgatótanács mai ülésében a folyó ügyek elintézése után 1100 korona segítséget osztott ki.

— **A cziánkális főhadnagy ügye.** Bécsből jelentik, hogy a cziánkáli pírulák elküldésével vádolt Hofrichter főhadnagyot legközelebb elmeorvosi vizsgálat alá veszik. A főhadnagy elmeállapota ugyan teljesen normális, de a katonai vizsgálat ezt az eljárást is előírja. A tanúk és Hofrichter kihallgatása s a vizsgálat egyéb eljárásai azért tovább folytatódnak. A megfigyelést dr. Drastich Brunó főorvos és dr. Mattanschek ezredorvos fogják végezni. A vizsgálat már annyira haladt, hogy a befejezése legközelebb várható. A főkérdések teljesen tisztázottak, az adatok meg vannak vizsgálva s a terhelő és a mentő anyag csoportosítva van. A legközelebbi hetekben befejezik a vizsgálatot s akkor eldől az a kérdés, hogy van-e elegendő terhelő anyag a fő tárgyalás kitűzésére, vagy pedig beszüntetik-e az egész eljárást bizonyító anyag hiányában?

— **Bajok az árvák pénze körül.** Marosvásárhelyen dr. Sárkány Miklós megyei tiszti főügyész az alispánhoz átiratot intézett, melyben dr. Szász Károly vármegyei árvaszéki elnök felfüggesztését indítványozza. A vármegyei árvaszéki elnöke kijelentette, hogy dr. Szász Károly elnök oly súlyos szabálytalanságokat követett el, hogy feltétlenül büntető eljárás lesz ellene folyamathá téve. A szabálytalanságok nagyrészt az árvaszéki kölcsön-pénzek kiadása körüli becsléseknél történtek, de ezenfelül megállapították azt is, hogy a bíró a gyámok pénzeit fölvette, de nem fizette ki és sok utiszámlát készített, amelyek hamis adatokat tartalmaznak. Szász elnök négy heti szabadságot kért és elutazott a városból.

— **Elhamvadt orvostani intézet.** Newyorkból jelentik: Óriási tüzvész pusztította el a hadsereg orvostani intézetét. Az óriási épület az összes orvostani felszerelésekkel együtt csaknem teljesen elpusztult. Égés közben számos robbanás történt, amely a szomszédos házakat is megrongálta. Wolf őrnagy, az intézet vezetője harmincz katonával együtt csak nehezen tudott menekülni az égő épületből. A tüzoltók a negyedik emeletről létrákon hozták le az ottrekedt katonákat. Ugy a tüzoltók, mint a katonák súlyos égési sebeket szenvedtek.

— **A Növédő Egyesület ingyenes ipari tanfolyama.** Az Országos Magyar Növédő-Egyesület tegnap délután igazgatósági ülést tartott, amelyen elhatározta, hogy február hó 20-án kezdődő ingyenes műtömlő-tanfolyamot rendez, melyen a jelentkező nőket erre a felette gazdaságos és keresett pályára ingyen kitanítja, sőt megjelöltésüket is lehetőleg biztosítja. Szegénysorsu nők jelentkezzenek a felvétellel megbízott Barber Tivadar né igazgatósági tagnál (Erzsébet-körút 42) d. e. 11 órától 1 óráig. Az egyesület közhírré teszi, hogy jövő hóban zongora-hangolói tanfolyamot rendez, amelyen a zenei hallással bíró nőket képezi ki hangolóká, akikben köztudomás szerint felette nagy hiány van. Az újabb tanfolyamok költségeinek fedezésére az egyesület márczius hó 13-án a Lloyd dísztermében gyermekhangversenyyel összekötött ugynevezett Bakis-bált rendez, amelyre a meghívókat a titkárság (Gyár-utca 1. sz.) adja ki.

— **Tolvaj ezredes.** A belgrádi „Maly Journal” hírt ad egy szenzációs esetről, amelyvel az egész város telve van. A topesideri park kaszárnyájában feltörve és kirabolva találták az ottani zászlóalj pénztárát. Megindult a vizsgálat, rendre kihallgatták és megmozgatták a zászlóalj minden egyes katonáját, de hiába, mikor aztán a katonai vizsgálóbizottság arra a nem várt felfedezésre jutott, hogy senki más nem követhette el a rablást, csak Babie Péter ezredes, a zászlóalj parancsnoka. Az ezredes a terhelő bizonyítékok sulya alatt töredelmes vallomást tett. Letartóztatták és várfogságra vetették. Babie kedvelt alakja volt a belgrádi előkelő társaságoknak.

— **Veszedeles lakótárs.** Vasárnap délelőtt a Gróf Haller-utca 25. számú házban Tóth István 35 éves napszamos összeveszett a lakótársával, Nagy Gyula 19 éves napszamosal. A civódásból verekezés lett, ami közben Nagy Gyula felkapott egy baltát és Tóthot fejbevégtá. A súlyosan sebesült embert a Szent István-kórházba vitték. Nagy Gyula ellen a rendőrség megindította a vizsgálatot.

— **Üngyilkos huszár.** Kassán Herczeg Vincze 12. huszárezredbeli közhuszár ma szolgálati fegyverével ismeretlen okból agyonlőtte magát.

— **Szinigazgatóból képviselő.** Az M. H. vasárnapi száma kedves apróságát közölt egyik szinigazgatóról. — Az volt benne megírva, hogy egy zászlókereskedőnek felsapott újságíró azzal akarta — természetesen sikertelenül — Beöthy Lászlót ugratni, hogy mintakorteszászlókat csinált a nevére s megfelelő bárátságos kis szónoklat kíséretében — hogy kapacitálása sikerüljön — ezt átadta neki... Ez újságsevegés nyomán a színházi és kávéházi sok ismerőse közül többen kiváncsian kérdezték egyik eönyösen ismert zászlógyár tulajdonosát, Linhart festőt, hogy mi az ördög, tán újságíró lett belőle?

Linhart mosolygott. — En — ugymond — a választás előtti nagy üzleteim lebonyolítása miatt nem érek rá politikálni. Hanem azt tudom, hogy van egy hírtapudósító, aki politikai ismerettségét rendszeresen zászlóügyletek megkötésére szokta felhasználni. De hát hogy ezzel mennyit árt az ügynek, azt Beöthyvel való esete is eléggé illusztrálja.

— **Béke-est és békelakoma.** A francia vérengző háborúk évfordulója napján február hó 6-án tartotta ez idei második békeestélyét a Magyar Békeegyesület. Az egyesület hatalmas dísztermet zsufolásig megtöltötte a fővárosi társaság előkelősége. Az est dr. Giesswein Sándor elnök üdvözlő beszédével kezdődött. Utána S. Fáy Szeréna a Nemzeti Színház nagy művésznője hatalmas drámai erővel, könyekig meghatva hallgatóságát, mondta el Kiss József: A rabasszony és Váradi Antal: Melyiket? című költeményét. Majd a közönség frenetikus tapsa között B. Sándor Erzi, az Operaház művésznője lépett az emelvényre és ismert csodaszép koloraturájával az Alarcosbál, Rigoletta és Lucia című operák-ból adott elő néhány áriát. Az est Kenedi Géza dr. szellemes szabadelőadásával végződött, aki „A művelt társasélet” czimen a társaság fonák-ságait és félszégeit ostorozta rendkívül hatásosan és találóan. Az est után az egyesület tagjai a Vadász-kürt-szálló fehértérmeben közös vacsorára jöttek össze, ahol számos felkészítő hangzott el. A békebarátok jó sokáig maradtak együtt. Az egyesület legközelebbi estélyét márczius hó 13-án este tartja.

— **Kóristalányért a halálba.** Heinrich Lajos 19 éves magánhivatalnok tegnap délelőtt leugrott az Izabella-utca 39. számú ház második emeletéről az udvarra. A szerencsétlen fiu agyrázkódást szenvedett s életveszélyes sérüléseivel a Rókus-kórházba szállították. Heinrich öngyilkosságának hátterében egy kis szerelmi regény lappang, amelyben a bűnnek és szerelemnek egyformán jutott szerep. Heinrich ugyanis szerelmes volt egy kis kóristalányba, akinek természetesen nagy igényei voltak: Hol divatos ruhák, hol ékszerek kellettek neki. A fiatalember fizetése kevés volt, elhatározta, hogy lopni fog, még pedig saját édesanyjától. Tudta, hogy anyja egy bádogdobozban rejtegeti ékszereit. Mivel ezt a dobozt nem tudta kinyitni, elvitte egy bádogoshoz, akinek annál is inkább gyanus volt a dolog, mert történetesen évekkel ezelőtt ő csinálta azt a bizonyos dobozt. A bádogos rendőrt hívatott. A rendőrr bevitte a fiút a kerületi kapitányságra, ahol sírva bevallott mindent. A rendőrség azonban bizalmatlan volt s hazavittette a fiút egy rendőrral anyja lakására. Heinrichné, amikor meglátta fiát egy rendőrr kíséretében, megijedt és ájultan esett össze. A nagy zavarban Heinrich Lajos kiszaladt a folyosóra és leugrott a második emeletről.

— **Életveszélyes szurkálás.** Az ójszaka a Népszínház-utca 13. számú ház előtt Takács Péter pinczér és Gács Sándor sűrűségű összeverkedtek. Közben Gács zsebkésével nyakszirtén szurta Takácsot. A pinczért életveszélyes sebével a Rókus-kórházba vitték. Gácsot a rendőrség letartóztatta.

— **Házasság.** Grünwald Nándor fővárosi nagykereskedő eljegyezte Gondor Ilonát, Gondor Sámuel és neje, szül. Keller Anna leányát Budapesten.

A Dohány-utcai izr. templomban vasárnap dében esküdték örök hűséget dr. Janker Pál fővárosi ügyvéd Ehrlich G. Gusztáv, a pesti izr. hitközség előjárója, bankigazgató leányának: Sarikának. Az esküvő alkal-mából zsufolásig megtelt a Dohány-utcai templom.

Nagy Galuczy János áltami tanító ma vezette oltárhoz Bartha Rózsikát Csikszépvizen.

Sándor Pál postatávírdatiszt e hó 5-én tartotta esküjét Szmezkovszky János kir. postafelügyelő és neje, szül. Csizsar Erzsébet leányával, Moriskával Liptó-szentmiklóson.

Hoschek Imre zombori mérnök eljegyezte Wall-Kovszky Irént Budapestről.

Kreutz József budapesti posta- és távírdatiszt e hó 5-én, szombaton vezette oltárhoz Szekesfehérvártól Gara Kornéliát, özv. Gara Aladárné leányát, Gara József hírlapíró társunk, bevárosi városbíró unokahugját.

— **Nászajándékok.** Jegygyűrűk legelőnyösebben Polgár Kálmán műórás ékszertelepen, Budapest, VII., Erzsébet-körút 29., 1. em. szerethetők be. Nagy képek album-árjegyzék bérmentve küldetik.

— **A kegyetlen mostoha.** Kisenewből írják, hogy a milliomos Misinkónak, — mint ott nevezik, a besszarábiai Krózusnak — családjában megrendítő tragédia játszódott le. Misinkó, akinek Kisenewben gyönyörű palotái vannak, első feleségének halála után másodsor is meg nősült. Misinkónak több gyermeke volt első feleségétől, akikkel a mostohaanya nagyon kegyetlenül bánt. A hestialis asszony annyira hatalmában tartotta férjét, hogy ez nem merte megvédelmezni a gyermekeit. A mostoha végre annyira ment, hogy a gyermekeket a legnagyobb hidegben kitiltotta a házból és rájuk parancsolt, hogy ne merészkedjenek többé hazajönni. A legnagyobb fiú, aki már tizenhat éves volt, a gyermekmenhelyre vezette testvéreit, de amikor itt megtudták, hogy a gyermekek milliomosnak a fiai, innen is kiutasították őket. A gyermekek erre hazamentek, de rosszul jártak, mert a gonosz mostoha kikergette őket és még a kutyákat is rájuk uszította. A legidősebb fiú erre annyira elkeseredett, hogy cziankálival megmérgezte magát. Zsebében atyjának címzett levelet talált, melyben a gyermek ezt írta: „Amikor ezt a levelet olvasod, én már nem élek. Ez mostohaanyámnak a műve. Ő azt teszi veled, amit akar és a te hibád volt, hogy nem tudtad megakadályozni őt gonosz terveinek megvalósításában. Az én árnyékomban kiserjen egész életemen keresztül, amiért önvilágossá kellett lennem, mert nem akartam éhen elpusztulni. Az én halálom azonban beszűrté a földet az égre és átök nehezedik a fejedre. A vizsgálat ki fogja deríteni az igazságot. Ha te letagadod a valót és mostoháink érdekében fogsz vallani, még a sírből is eljövök és rettenetes bosszút állok. Az igazságnak ki kell derülnie, de neked megbocsátok, mert apám vagy.”

— **Dolgoznak a lakásfosztogatók.** Vasárnap délután betörök jártak a Teréz-körút 31. számú házában, ahol özevgy dr. Pápay Vilmosné oltóanyagkészítő intézete van. A betörök a lakást fosztogatták ki s körülbelül tizenkétezer koronányi értékpapírt és több ezer korona készpénzt vittek el, amit Pápayné a hálószobájában egy szekrény aljára erősített plékhazettában tartogatott. A lakásban egész délután nem volt senki s a betörést csak este hét óra tájban vette észre Prieb Andrásné szakácsné. Az összes ajtókat nyitva találta a hálószobában pedig föl volt forgatva minden. A betörök zsákmányát ötezer korona készpénz és több takarékpénztárjegyet és letétjegyet.

— **Az adótitizt drámája.** A közelmúlt hetekben közöltük, hogy Tillmann Nándor karánsebesi adótitizt eltűnt a vasuti kocsiából Kavarán-Székül állomás előtt. A vasut mozdonya elromlott és így megállt a nyílt pályán. Tillmann az étkezőkocsiból távozott el és többé vissza nem tért oda. Mindjárt büntényt sejtettek, de semmi nyomot se lehetett találni. Most, olyan hosszú idő után, pénteken este Szilva mellett a kavicsbányánál megtalálták a szerencsétlen adótitizt holttestét, összekötözött kezekkel és lábakkal. Nyilván büntény áldozata lett a vasuti kocsihoz való kiszállás után és a gyilkosok a kifosztott fiatal embert összekötözve bedobták a Temesbe, amely partra vetette holttestét.

— **Merénylő legények.** Még e hónap 3-án éjszaka történt, hogy Horváth György 26 éves kocsis, Kiss János 44 éves és Tóth Márton 25 éves napszamosok a Besnyői-úton összeverekedtek. Kiss és Tóth Horváthra támadt s karókkal, botokkal addig ütötték, amíg a szerencsétlen ember elveszítette az eszméletét, azután bedobták egy üres telekre, ahol Horváth tizennyolcz órán át feküdt eszméletlenül. Amikor magához tért, hazament Besnyői-ut 7. számú lakására és ágyba feküdt. Állapota tegnap oly súlyosra fordult, hogy be kellett vinni a Rókus-kórházba. Kiss Jánost és Tóth Mártont a rendőrség letartóztatta.

— **Szegény özvegyasszony kérése.** Özvegy Kraft Jánosné, hat apró gyermek anyja arra kéri a jötevő embereket, hogy nyomorában némi segítséget juttassanak neki Külső-Váci-ut 15., ajtó 20. szám alatt levő szükséglakására.

— **Elfogott gyilkosok.** A meggyilkolt Weiser gmarhakereskedő gyilkosait ifj. és id. Jambrik János személyében elfogták. Az elfogás báró Horváth József bapi uradalmában történt. A tettesek tagadnak, azonban a kihallgatott tanúk vallomása szerint Weisert a gyilkosság előtti este látták Jambrikékhoz menni, akikkel üzleti összeköttetésben állott. Jambrikékat átkísérték a nyiregyházi ügyészség fogházába.

— **A fejedelem szobra.** II. Rákóczi Ferencnek közadakozásból emlékszobrot állítanak Szegeden. Ifj. Vastagh György szobrász már elkészítette az emlék mintáját, mely a nagy fejedelmet lovon ülve hagyományos diszruhájában örökíti meg. A szobrot még ez év október havában leleplezik.

— **Bigámia.** Kádár Sándor tordaszentlászlói aljegyző, aki ezelőtt tíz évvel Székesfehérváron megnősült és kinek első házasságából három gyermeke is volt, a múlt év december havában, első érvényben levő házasságát eltítolva, nőül vett egy tizenhat éves tordai leányt. Kerekes Sámuelnek, tordaszentlászlói körjegyzőnek, ezt a törvényellenes dolgot bizalmasan tudomására juttatták, aki Kádárt vallomásra bírta és letartóztatta. Kádárt különben egyelő bínök is terhelik. A zilahi törvényszék utóbbi házassága előtt két héttel hirdette ki előtte hivatali sikkesztésért egy évi börtönbüntetését és más ügyekben is folyik ellene a vizsgálat.

— **Lövöldöző mezőr.** Kósa János balatonkenesei községi mezőr szombat este látogatóban volt egyik falubeli ismerősénél. A házbellekkel valami felett összeveszett és forgó pisztolyából háromszor a levegőbe lött. A megriadt házbellek a csendőrségre szaladtak segítségért, ahonnan csakhamar megérkezett egy csendőr két éjjeli őrrel és felszólították Kósát, hogy adja át a fegyvert. Kósa vonakodott engedelmessé válni és azt felelte, hogy csak a községi bírónak adja át revolverét, mert az községi tulajdon. Meg is indultak a község háza felé de közben hirtelen előrántotta revolverét és rálőtt kísérőire. A lövések nem találtak, de a második lövés után Tóth Lajos csendőr használta fegyverét és három lövést tett Kósára. Mind a három talált és Kósa holtan bukott a földre. Az eset megvizsgálására Takács Lajos központi vizsgálóbíró Veszprémből és egy hadbíró Székesfehérvárról kiszálltak a faluban.

— **Elfogott zsebtolvaj.** Tegnap este egy ótcazi kávéházban Sarkady detektív felismerte Burnach Ferenc 18 éves notórius zsebtolvajt, akit nyomban el is fogott. A zsebtolvajnál 1409 korona készpénzt találtak. Burnach a pénz eredetére vonatkozólag azt adta elő a rendőrségen, hogy a czinkotai helyőrségű vasut budapesti végállomásánál lopta ki egy ur zsebéből. A rendőrség ez uton is felhívja a károsultat, hogy jelentkezzen a főkapitányságon.

— **Közapor.** Firenze közelében. Mugelloban, ritka természeti tűnemény folyt le szombaton este. A borus, esős időben hirtelen közapor hullott alá a magashól és néhány pillanatalatt kövel borította el az utakat, szőlőskerteket és szántóföldeket. A közapor a növényzetben nagy pusztítást vitt véghez s különösen nagy kárt okozott a szőlőkben és gyümölcsfákban. Röviddel a közapor után kiderült és az égen fényes üstökös jelent meg. A lakosságot a tűnemény nagyon megrémítette, úgy, hogy a legtöbbben a templomba siettek imádkozni. A lehullott köveket megvizsgálták és kiderült, hogy meteor-kövek voltak.

— **Öngyilkos az erdőben.** A trieszti posta- és táviróigazgatóság titkárat, dr. Schleika Jánost átmetszett nyakkal holtan találták meg az erdőben. Kétségtelen, hogy öngyilkosságot követett el és a vizsgálat kiderítette, hogy elmezavarában vetett véget életének.

— **Különös rablótámadás.** A rendőrség különös rablótámadás ügyében nyomoz tegnap óta. Özevgy dr. Suhajda Istvánné magánzó Ráday-utca 23. számú lakásán szolgál Jandrics Mária 20 éves cseléd. Szombat estefelé bekopogtatott a lakásba egy 25—28 év körüli urias külsejű férfi. A cseléd egyedül volt otthon, s az idegent nem akarta beereszteni.

— Nyissa csak ki az ajtót — kiáltott be a fiatalember — én Suhajdáné fia vagyok. Erre a cseléd beeresztette az idegent. Amikor az előszobában volt, a leányra rohant, a földre teperte, zsinnyel összekötözte a kezét, lábát, a száját kendővel betömte, azután bement a szobába, ahol minden szekrényt feltört, az egész lakást felforgatta, aztán anélkül, hogy valamit elvitt volna, eltávozott. A leányt Csermák Alajosné mosónő találta meg eszméletlenül. Hogy mi lehetett a támadó fiatalember ezélja, nem tudják.

— **Elfogott betörök.** Pollacsok Zsigmond ékszerész üzletének betörőit a csendőrség ma Bihar-püspökiben Mester Lajos kömvességgel, Gál István iparos és Gál Imre betörő személyében elfogta. A betörök bevallották, hogy az ékszerek egy részét Bárándon elásták. Mindhármat az ügyészség fogházába szállították.

— **A Természettudományi Társulat** névenytani szakosztálya február 9-án, szerdán este 6 órakor, az egyetem névenytani intézetében ülést tart.

— **Öngyilkos hadnagy.** Zágrábból jelentik: Pfeifer, a 25. honvédegyezred hadnagya anyagi zavarok miatt ma délelőtt öngyilkosságot követett el.

— **Életuntak.** Kugacs Emma 23 éves varrónő ma Madách-utca 6. szám alatt levő lakásán kékitő savat ivott. Súlyos sérüléseivel a Rókusba vitték. — Tegnap este Tóth Sándor 20 éves asztalossegéd Lajos-utca 99. számú lakásán mellbe szurta magát. A Margit-kórházban ápolják.

— **Sötétség — egy egér miatt.** A főváros egyik forgalmas utcájában, a Nagymező-utcában ma este 9 órakor az összes villanylámpák kialudtak s hirtelen sötétség támadt. A villamos-társaság emberei kutatták az okot s meg is találták nagynehezen a Helvétia-kávéház pinczéjében, ahol egy egér hullája hevert a villamos vezeték mellett. Az egér átrágtá a vezeték s ez okozta az áramzavart. A vezeték nyomban kijavították s egy félórai sötétség után ismét kigyultak a lámpák a Nagymező-utcában.

— **Halálozás.** Vasárnap délelőtt temették impozáns részvét mellett dr. Csillag Zsigmondot, a Budapesti Kerületi Munkásbetegsegélyező Pénztár öngyilkosá lett főorvosát, a Dob-utca 66. szám alatt levő gyász házból. A tragikus sorsu főorvosnak, aki a szociál. demokrata pártnak egyik megalapítója volt, arányaiban is imponáló, nagyszabásu gyászompát rendezett a főváros szervezett munkássága. Testületileg vett részt a végtisztességen a szociáldemokrata párt vezetősége, a munkásbetegsegítő és az országos balesetbiztosító pénztár tisztviselői és orvosi kara, a munkássegélyselek, a szakszervezetek zászlók alatt. A fővárosi polgársága nevében Fülepp Kálmán főpolgármester jelent meg a temetésen. A munkásbiztosító nevében Jászi Samu, a szociáldemokrata párt nevében Klárik Ferenc bucsuztatta a halottat. A sírnál dr. Weiss Mór rabbi és a betegsegítő pénztár nevében dr. Friedrich Vilmos mondott beszédet.

Súlyos csapás érte Teles Edét, a kiváló szobrászművészt. Felesége, született Gerőfi Anna, hosszas betegség után, életének 31-ik évében, vasárnap este a fővárosban meghalt. Az elhunyt férjén kívül három árva és kiterjedt előkötő rokonság gyászolja. Temetése holnap lesz a rákoskereszturi temető halottasházából.

Juraschek osztályfőnök, az osztrák központi statisztikai bizottság elnöke Bécsben ma meghalt.

Gróf János nyug. utbiztos 72 éves korában Szegeden meghalt.

Dr. Baranyai Elek orvos 48 éves korában meghalt Hódmezővásárhelyen.

Dr. Szekeres János köztisztviselőben álló fővárosi ügyvéd ma délután 53 éves korában hirtelen meghalt. Az elhunytban családján kívül Góth Sándor sógorát gyászolja.

Németújfalusi Simonffy Imre kir. tanácsos, Debreczen városának éveken át volt polgármestere 86 éves korában meghalt. 1848-ban mint honvédkapitány szerezte a 2. zászlóaljot és ennek élén fogadta az itteni országgyűlésen Kossuth Lajost. A szabadságharc leveretése után Aradon várfogságot szenvedett.

Dr. dabasi Halász Jenő tiszteletbeli vármegyei főorvos, járársorvos, a fehérgyarmati kórház igazgató, főorvosa, vármegyei bizottsági tag életének 52-ik évében elhunyt Fehérgyarmaton.

Kovács Mariska életének 50-ik évében elhunyt Budapesten.

Id. Cserny Mihály, Szeged város régi népszerű polgára 71 éves korában Szegeden meghalt. Cserny Mihály, aki Homok néven írja ismert tárczáit, édesatyját gyászolja az elhunytban.

Hetthéssy Elek zalalövői földbirtokos 72 éves korában Zalalövön meghalt.

Szárzajtai Ince Kálmán m. kir. főhadnagy neje, szül. Rónay Dalma 24 éves korában Pozsonyban meghalt.

Csutor Jánosné, szül. zokoli és ilyénfalvi Csutor Mária 63 éves korában meghalt Salomváron.

x **Polgár Sándor** orvosi műszer, kötszer és kőtölgár, mely 15 év óta fennáll, a legjobb hírnévnek örvendő cég, ahol minden e szakmába vágó cikket nemcsak a legjutányosabb áron, hanem legkülönesebben elkészítve kaphatni. Prospektussal, vagy felvilágosítással szívesen szolgál Polgár Sándor orvosi műszer-gyáros, Budapest, VII., Erzsébet-körút 50. szám.

x **Bob** hashajtó a legkellemesebb, 10 fillér.

x **Álmatlanságban szenved** az emberek egy nagy része, ideges kimerültség, vagy túlfeszített munka következtében Dr. Hönig Izsó villanygyógyító intézetében (Károly-körút 24.) teljesen fájdalomtalan és a lehető legkényelmesebb, (mert levétközni sem kell hozzá), gyógyeljárás (elektromágneses áram, Franklin fejdouche, magas feszültségű áram stb.) vezet sokszor már néhány nap alatt sikerre, még oly eseteknél is, melyek évekig dacolnak mindennemű orvosi kezeléssel.

x **Szép a bajusz** Hajdusági pedróvel.

x **Fodor-féle vivóterem** a Koronaherczegnő 3. szám alatt a főváros legnagyobb és legjobb felszerelt torna- és vivóterme. Különös gond fordították a gyermektorna- és vivásra.

SZINHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

(*) **Opera.** Nem vezetünk statisztikát arról, hogy vasárnaponként mely operák kerülnek színre a Dalszínházban, de azt hisszük, hogy „Carmen” és „Bohémélet” állandóan szerepelnek a vasárnapi műsoron. Tegnap „Carmen”-t adták elő s jövő vasárnapon ismét a „Bohémélet” kerül színre. Biztosak vagyunk benne, hogy szeptember óta legalább havonként kétszer szerepelt ez a két darab és majdnem mindannyiszor vasárnapon. Pedig Operánk nagy repertoírjánál erre igazán nincsen szükség. Nem mitha „Carmen” szereposztását, vagy sikerét, vagy a publikumra gyakorolt vonzóerejét akarnók kisebbiteni, de mégis az a véleményünk, hogy van egy bizonyos operába járó vasárnapi publikum. Es ennek változatosság kell. Egyébiránt *Váradi* Sándor Escamillójától eltekintve Carmen tegnapi előadása a legjobbak közé tartozott. Emelte az előadás érdekességét *Hajdumé* szereplése, aki Micaelát énekelte. Rég hallottuk ezt a szerepet ilyen meglepő disztinkcióval és finomsággal énekelni, mint tegnap. A művész gyönyörű, üde hangjával és zeneileg átgondolt szubtilis felfogásával olyan Micaelát alakított, hogy öröme tellett benne mindenkinek, aki látta és hallhatta. A többi szereplők közül *Szamosi* Elza asszony genialis, nagyszabású Carmenje és *Környei* csodáshangú Don José-je tűntek ki. Hogy miért kell *Váradi* Sándorral énekeltetni Escamillót, az olyan talány, amelyek megfejtesére pályadíjat kellene kifizetni. e. a.

(*) **Hangversenyek.** Hardy Helén operaénekesnő azt akarta megmutatni ma este annak a közönségnek, amely a Royal-teremben összegyűlt, hogy a színpad pozát, akcentusait, külön karaktert hogyan tudja átviasztani, leszűnni a daléneklés tisztultabb stílusába. A bizonyítás nem nagyon sikerült. Hardy Helénnek már az organumából is hiányoznak azok a kvalitások, amelyek nélkül daléneklést nem lehet elképzelni. Érzéki melegség, friss csengés, ezer árnyalásra képes hajlékonyság: ebből alig-alig csillog ki valami Hardy Helén hangjából. Erős, tömör csengésű hang ez, akcentusos, drámai, de nem sima és puhóság nélkül való. Az éneklési formája sem dalstílus, csak törekvés feléje. Hardy Helén még csak operaénekesnő, a dal intim művészetét nem érti, hozzácsokolt a nagy konturokhoz, amelyek elmoszák a finom nuanceokat. Schubert, Schumann és Beethoven hallottunk tőle ma este és láttunk a dalai előadásában verejtékes törekvést a szoba művészeté felé. Laudanda voluntas.

Négy magyar művészt hozott együvé a mai este: *Szamosi* Elzát, *Környei* Bélát, *Son* Henryt és *Ripper* Alicet. A gyűjtőcím ez volt: „Magyar hangverseny.” A színhely: a Vigadó. Ezekből pedig önként következik ennek a koncertnek a karakterisztikumai: a népszerűség. Sőt: a lehető legnépszerűbb. *Son* Henry kezdte meg a hangversenyt és előadott olyan cselló-kompozíciókat, amelyek minden zenei analfabétának „fölbemáznak”. Szépen és jobb ügyhöz méltó buzgósággal játszott *Son* Henry. *Ripper* Alice is népszerű dolgokat zongorázott és a közönségnek nagyon imponált dinamikája erejével. *Szamosi* Elza egy pár „közkedvelt” Puccini-áriát énekel innapló sikerrel. Érdekes művészi eseménye csak egy volt a mai estének. *Környei* a „Grál-Erzaehlung”-ot énekelte el olyan erővel, a deklamálásnak olyan könnyűségével és finomságával, olyan stílusosan, mintha egész életében csak Wagnert énekel volna. Folyton az járt az eszünkben, hogy mikor fogjuk már öle a Jung Sigfriedet hallani? (de.)

(*) **Az Operaházban** holnap, kedden „A tévedt nő” kerül előadásra a következő szereposztással: Valeria Violetta — Sándor Erzs, Flóra — Berts

Mimi, Anino — Valent, Alfréd — Arányi, Germond György — Szemere, Gaston — Pichler, Duphol báró — Kornai, Debigny — Hegedüs, Grenville orvos — Szendrői. Vezényel Benkő Henrik karnagy, rendező Alszegeh Kálmán főrendező. (Évi bérlet 29.) Szerdán a „Parasztbecsület” Wasquezné, Fodorné, Payer közreműködésével, utána a „Bajazzók” színmű kerül színre, amelyben Szoyer, Környey, Dalnoki, Mihályi, Kertész V. Ney B. és Juhász lépnek fel. (Évi bérlet 30.)

(*) **Luxemburg grófja** — huszonötödik. A Király Színházban ma este tartották meg Lehár Ferencz nagyszerű operettjének, a Luxemburg grófjának huszonötödik jubiláris előadását. A színház ezuttal is, mint minden estén, teljesen megtelt. A közönség lelkesen ünnepelte különösen *Petrás* Sárít és *Várady* Iltit, akik sokban hozzájárultak a népszerű szerző operettjének nagy budapesti sikeréhez. A mai jubiláris előadásból arra lehet következtetni, hogy a Luxemburg grófja még nagyon sokáig műsoron marad és még nem egy jubileumot fog megérni a Király-színházban.

(*) **József főhercegek és a „Nagyasszony.”** A Nemzeti színházban a „Nagyasszony” tegnapi, harmadik előadására eljött József főherceg és neje, Augustia főhercegnő is, és elejétől végig a legnagyobb érdeklődéssel kísérték a képeket. Az előadás után József főherceg Tóth Imre igazgatónak legteljesebb elismerését fejezte ki:

— Igen érdekes és élvezetes estében volt részünk. Nagyszerű előadás, remek kiállítás, és ami különösen meglepett, az a korlúság és a darab megkapó történelmi igazsága. Nagyon szép volt, nagy-szerűen mulattunk és remélem, gyakran fogják adni.

(*) **Két telt ház.** A Vígyszínházban tegnap kétszer telt meg a nézőtér az utolsó helyig. Délután a „Taifun” került színre. Kerner Ilona szerepét ezuttal *Abelonszky* Margit játszotta nagy ambícióval, átérettel, sikerülten. A közönség igen rokonszenvesen fogadta és zajosan tapsolta. Este a „Kis cukros”, *Cavault* Paul vigjátéka folytatta diadalutját. Sokszor kitapsolták a szereplőket, különösen *Varsányi* Irént, *Hegedüs* Gyulát és *Tanay* Frigyes.

(*) **A Magyar Tudományos Akadémia** második osztálya ma este Plósz Sándor osztályelnök vezetésével felolvasó ülést tartott, amelyen *Kollányi* Ferencz bemutatta „Az akadémia és a Nemzeti Múzeum” című érdekes és tetszőleg fogadott előadását.

(*) **Kisemberek hangversenye.** Vasárnap délután négyes sikerű gyermekhangverseny volt a Lipótvárosi Kaszinóban. A nagy diszterem zsüfolásig megtelt az ifju hallgatósággal, mely elragadtatással hallgatta a fiatal szereplők művészi produkcióit: Benkő Alice hegedűjátékát, *Andréjka* Margit énekelését, *Fijalovszky* Margit zongorázását és a Fényes Annuska bravuros hegedűlését és énekét. Zajos tetszést aratott Fényes Annuska modern és a hatéves *Kondor* Ibolyka klasszikus tánca is. A közönség zajosan megtapsolta az ifju művészgárdát.

(*) **Szavalóverseny.** R. Kovács Laura szavalóművésznő vasárnap szavalóversenyén felléptek: *Gábor* Irénke, *Simonyi* Vilmos, dr. *Knoll* István, *Molnár* Károly és *Gál* Béla. A legközelebbi versenyre, mely vasárnap, e hó 13-án lesz a régi országháza nagytermében, már többen jelentkeztek. A kurzusra folyton lehet jelentkezni a régi országházában vasárnap délután 2 órától 6-ig.

(*) **Fényes Annuska a Tánccos huszárokban.** Fényes Annuska, a Jánoska népszerű kreálója, akit a közönség és különösen a gyermekvilág minden előadásán valóságos ünneppel, vasárnap délután új szerepet játszik. A „Tánccos huszárok”-ban fogja a suszterinast, Edét adni. Az előadás, amely iránt nagy érdeklődés nyilvánul, mérsékelt helyáru lesz.

(*) **A pesti zsidó.** A Városligeti Színházban nagyban készülnek *Föld* Mátyásnak „A pesti zsidó” új látványos bohózatára. Az újdonság a színház legjobb erőt foglalkoztatja. Különösen hálás szerep jut a primadonnának és a komikusoknak. Zenéjét legelső, rangu hazai zeneszerzők írják. Holnap, kedden *Gécsy* István nagyhatású újdonsága, „A tolonczházban” kerül színre, mely eddig zsúfolt házak előtt folyt le.

(*) **A Kisfaludy Társaság nagygyűlése.** Vasárnap délelőtt az Akadémia dísztermében tartotta hatvanegyedik nagygyűlést a Kisfaludy-Társaság, előkelő, nagy közönség előtt. Ott voltak a többi közt: *Molnár* Viktor államtitkár, gróf *Apponyi* Sándor, *Fülepp* Kálmán főpolgármester, dr. *Bárczy* István polgármester, *Szalay* Imre miniszteri tanácsos, a társaság csaknem összes tagjai és nagy vendégsereg.

Az emelvényen *Beöthy* Zsolt elnök, *Berzevicsy* Albert másodelnök, *Vargha* Gyula főtitkár és *Kozma* Andor titkár foglaltak helyet. Az ünnepi ülést *Beöthy* Zsolt nyitotta meg szép beszéddel, amelyben Gyulai Párról emlékeztetve meg, a költészetnek a nemzeti lélekhez való kapcsolatát fejtegette. A megjelentek az elnök beszédét figyelemmel hallgatták és zajos tapsokkal adtak kifejezést tetszésüknek. Ezután *Vargha* Gyula főtitkár terjesztette elő évi jelentését. A főtitkár visszapillantást vetett a társaságnak munkában és sikereiben egyaránt gazdag félszázados fennállására. Azután beszámolt a múlt év irodalmi eseményeiről. Jelentése végén melegen üdvözölte a főtitkár a társaság új tagjait. *Angyal* Dávid és *Szavay* Gyula rendes tagokat, *Bigault de Casanove* kültagot, aki francia nyelvű fordította le Madách „Ember tragédiáját”, továbbá *Schnitzer* Ignác külföldön élő hazafiát, kültagot, aki legutóbb készült el élete nagy munkájával, *Petőfi* összes költeményeinek németre való lefordításával. A szép jelentést a társaság örömmel vette tudomásul és a főtitkárnak buzgó munkásságáért köszönetet mondott. Majd *Hegedüs* István rendes tag lépett a felolvasó asztalhoz, hogy bemutassa „Széchenyi galambja” című költeményét. A vers elhangozásával *Négyessy* László olvasta fel „A magyar költészet eredete” című érdekes tanulmányát, melyet a megjelent közönség hosszas tapssal fogadott. Ezután *Szabolcska* Mihály olvasta fel négy hangulatos szép versét. A költőt lelkesen és hosszasan tapsolta a közönség. Majd *Mikszáth* Kálmán jelent meg a pódiumon, hogy „A rekeszek” című humoros novelláját olvassa fel. A novellában két idegenből idevetődött emberről van szó, az egyik *Drache* kisasszony, aki német nyelvet tanít, a másik *Mr. Brook*, aki az angol nyelv tanításából tartja fenn magát. Ennek a két embernek a napja rekeszre van osztva, minden rekeszben egy-egy csacsni tanuló. Egyik óráról futnak a másikra, szürkén, minden emóció nélkül. A két ember szerelmi történetét mondotta el *Mikszáth* a pompás humorral írott novellájában. A nagy író úgy megjelenekekor, mint felolvasása végén tomboló lelkesedéssel ünnepelte a közönség. Ezután az elnök néhány szóval berekesztette az ünnepi ülést. A gyűlés után a Continental-szálló külön termében díszebéd volt, amelyen *Berzevicsy* Albert a királyra emelte poharát. Utána *Beöthy* Zsolt, a társaság elnöke a Gyulai-serleget Gyulai Pál emlékére üritette hosszabb beszéd kíséretében. Beszédében indítványozta, hogy Gyulai Pál összes munkáinak kiadását, amelynek joga a Franklin-Társulatot illeti, e munkák elrendezését, összerakását vegye a Kisfaludy-Társaság a kezébe, illetve erre nézve szolgálatait a Franklin-Társulatnak ajánlja fel. A másik indítványa az volt, hogy az Akadémia előtti parkban állítsák fel Gyulai Pál ércmellszobrát. A hárv elmondott beszédnek nagy volt a hatása és a gyűjtésre való felhívásnak rögtön élénk visszhangja támadt. Egy iv járt körbe, melyre a jelenlevők összesen 1300 koronát jegyeztek. A társaság kitűnő hangulatban sokáig maradt együtt.

(*) **Az „Ö” szereposztása.** Szemere György nagyszabású színjátéka, az „Ö” e héten, szombat, 12-én a következő szereposztásban kerül színre: *Igaz* Péter: *Kürti*, *Manczi*: *Tóth* Irma, *Jani*: *Lányi*, *Józsi*: *Bellák*, *Magda*: *Forgács* Rózi, *Az* esperes: *László*, *A* káplán: *Thuróczi*, *A* gróf: *Papp*, *A* szolgabíró: *Vándori*, *A* tanfelügyelő: *Pásztor*, *Az* ügyvéd: *Vágó*, *A* szatócs: *Sáfrány*, *A* háziúr: *Z. Molnár*, *A* bankár: *Németh*, *A* gyáros: *Dobi*, *A* gentri: *Pártos*, *A* kávé: *Gere*, *A* kávéházi alak: *Dobos*, *A* eszmadia: *Körmendi*, *A* pénzügynök: *Czobor*, *A* bíró: *Csige*, *Amadyl*: *Sebestyén*, *A* törvényszéki elnök: *Réthei*, *A* közváltó: *Szirmai*, *A* védő: *Reboss*, *A* fogházor: *Tarnai*, *Aggastyán*: *Csiszér*, *Az* iskolaszolga: *Karádi*, *A* törvényszéki szolga: *Kiss*, *Csendőrmester*: *Radó*, *I. csendőr*: *Hésser*, *II. csendőr*: *Domokos*, *A* kékszemű legény: *Szécsi*, *A* jegyese: *Buzás*, *A* fellábu ember: *Szendró*, *A* vak ember: *Vajda*, *A* zarándok: *Törzs*.

Salgótarjáni,
petrozsényi és porosz színet és
légszeszgyári pirszenet szoba-
fűtési célokra, pirszenyári pirszenet központi fűtésre szállit:

SALAMON JAKAB és Társai
Budapest, V., Erzsébet-tér 5. TELEFON: 73-96, 73-97, 73-98.

(*) Mikszáth az „Adria“ tanácsosa. Az Adria Biztosító Társulat, ez az előkelő intézet, mely 1888-ban alapított és alapítása óta hazánkban is nagy és üdvös tevékenységet fejtett ki, most újabb jelét adta annak, hogy a nemzet kulturális mozgalmái iránt meleg érdeklődéssel és hazafias érzéssel viseltetik. Mikszáth Kálmán jubileumát ugyanis arra használta föl, hogy nagy irónkat magyarországi igazgatósági tanácsosává nevezte ki. Nem igen képzeljük el ugyan, hogy Mikszáth a „Szent Péter esernyője“ alatt sűrűen látogasson el az „Adria“ helyiségeibe, s hogy ott a „jó palócok“ és a „tótatyafiak“ biztosítása ügyében hathatós tanácsait reáerőszakolja az intézetre. Az se tehető föl, hogy „Beszélő köntös“ének zsebéből „frivol aktát“ csempészen a főkönyv lapjai közé, ha csak a „Szelistyei asszonyok“ nem csinálnak valami galibát. Bármint lesz is, annyi bizonyos, hogy az ünneplés országszerte rokonszenves visszhangot fog kelteni — Kárpátoktól az „Adriáig“.

(*) A József főherceg szanatórium művészeti estélye. Külső díszében, méreteiben és művészi színvonalában különálló és szenzációt keltő művészi eseménynek ígérkezik a József főherceg Szanatórium Egyesület február 10-iki művészeti estélye a Vigadóban. A káprázatos fényű est. vendégei, József főherceg és Augusztina főhercegné asszony este 8 órára jelezték megjelenésüket. A rendezőbizottság arra kéri a közönséget, hogy a fenségek megjelenésére való tekintettel szíveskedjék lehetőleg korán, mindenestre 8 óra előtt már elfoglalni helyét a hangversenyteremben. Az est iránt különben olyan óriási az érdeklődés, hogy a jegyek már majd mind elkelték. Az arisztokrácia köréből rendkívül sokan váltották meg jegyeiket.

(*) Színészt Keckemetén. A keckeméti színházban legutóbb Molnár Ferenc darabja, a Liliom került bemutatásra. A cím szerepét Marházy Miklós, Juli szerepét pedig a társulat ünnepelt fiatal hősnője, Borabás Ella játszotta. Ugy ebben, mint a többi színre kerülő darabban szép sikereket aratnak M. Turchányi Olga, az országos híri primadonna, Margittay Gyula, Gitta Ottilia táncosnő, Sebestyén Rózi naiva, Lévai Maca és Gellért Lajos.

(*) Siposs Antal ötvenéves művészi jubileuma. A keckeméti dalárda szombat este a keckeméti otthon-kör dísztermében a Ferenczy Ida-alapítvány gyarapítására hangversenyt rendezett, melyen a város társadalmának legelőkelőbb tagjai jelentek meg. A hangverseny keretében ünnepelte a dalárda a jubileumát, Siposs Antal királyi tanácsost, kinek 50 éves művészi jubileumát a nyáron ülte meg szülővárosa Ipolyságon. Az ünnepeket a dalárda összes tagjai a pódiumra kísérték, majd Sándor István megyei főjegyző méltatta Siposs Antalnak a magyar zene fejlesztése terén szerzett érdemeit. Burdani Rezső, a dalárda elnöke pedig a dalárda gyöngyöri babékoszoruját nyújtotta át a mesternek. A hangversenyt 200 terítéki lakoma követte.

(*) Magyar pavillon a római kiállításon. Gróf Lützow osztrák-magyar római nagykövete, Miklós Odön főrendiházi tag és az 1911-iki nemzetközi műkiállítás végrehajtó bizottságának elnöke, megtekintették a Villa Cartoni, hogy a magyar pavillon építési helyét kiszemeljék. Elhatározták, hogy a magyar pavillont a német pavillonnal szemben építik föl.

(*) Az Erzsébet-émlék helye. Az Erzsébet királyné emlékére elvezetésre hirdetett pályázat bíráló bizottsága e hó 5-én szombaton este tartott második ülésében döntött a pályadíjak kiosztása iránt. Az első 6000 koronás díjat Bálint és Jámber építésznek ítelték oda azért a tervért, mely az emlékhelyt a hadtestparancsnoksághoz csatlakozó katonai építészeti igazgatóság épületének telkére jelölte ki, szemben a Vörös Kereszt Egylet palotájával, az egykori Ferenc József kapu közelében. A második, 5000 koronás díjat, Vermes és Kaszab műépítész nyerték, kik az emlékhely felállításának helyét ugyanarra a térre tervezték. A harmadik, 4000 koronás pályadíj pedig Hoepfner Guidó és Györgyi Géza építésznek jutott, kik az emlékhely helyét a Várhegy lejtőjének a hadtestparancsnokság előtt elterülő részét választották. A közönség a pályamunkákat e hó 8-ától kezdve 19-éig naponta délelőtt 10 és 1 óra között tekintheti meg a főrendiház értekezleti termében.

BRANDY
STORBORSZÉLY
használják az egész földkerekségen
egyetlen megbízható és bevált magyar
gyárlmány.

Kapható mindenütt 60 f., 1 K 10 f., és 2 K 20 f.-ért

Nyiltér.

Előzetesen közölték azt nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Nagy sarok üzlethelyiség

nagykereskedőknek, vagy kávéháznak is alkalmas a hozzátartozó pinczeraktárakkal 1910 május 1-ére kiadó V., Bálvány-utca 24. számú bérpalotában, Arany János-utca sarok. Felvilágosítást ad Paulheim Ferenc tulajdonos VII., Garay-utca 4. Telefon 62—50.

FŐVÁROS.

(*) A főváros közoktatásügyi bizottsága ma délután gróf Festetich Géza tanácsos elnöklésével ülést tartott, amelyen az előadói tisztet dr. Demjén Géza tanácsjegyző látta el. Az elnöki ügyosztály részéről dr. Wildner Ödön tanácsjegyző jelent meg az ülésen, hogy ennek az ügyosztálynak egyes tárgyait, amelyek a közoktatásügyi bizottság elbírálása alá is tartoznak, elreferálja. Gróf Festetich Géza a bizottság megalakulása után örömmel és szeretettel üdvözölte a bizottságnak régi és új tagjait és támogatásukat kérte. Az éljenzéssel fogadott elnöki megnyitó beszéd után a bizottság nevében dr. Havass Dezső üdvözölte gróf Festetich Gézát, akiben megvan a hivatás, hogy a főváros iskolai ügyét magas nivóra emelje. A napirend során a bizottság hozzájárult ahhoz, hogy a budapesti tanítótestületnek segélyt a jövőre néve 1500 koronára emeljék fel. A Hermina-uti r. kath. kisdudóváda és háztartási iskola segélyezésére 1000 koronát szavazott meg a bizottság. Elhatározta a bizottság azt is, hogy dr. Havass Rezsőnek magyar birodalmi térképét az összes fővárosi iskolák részére megszerzi. A további tárgyalások során a Budapesti Népoktatási Körnek 800, a Kereskedő Ifjak Társulatának 200, a VI. kerületi Népkönyvtár Egyesületnek 400, a X. kerületi Maglódi-uti iskolai és népkönyvtár egyesületnek 200, a X. kerületi Szent László-terti iskolai és népkönyvtár egyesületnek 300 és a Magyarországi Good-templárendnek 400 korona évi segélyt engedélyezett a bizottság. A Budai Zenekör szintén segélyért folyamodott, a bizottság azonban, mielőtt a segély megadását javasolná, megbízta az ügyosztályt, vizsgálja meg, vajjon a zenekör működése érdemes-e a segélyezésre. Két egyesületnek segély iránti kérvénye hosszabb vitára szolgáltatott okot. Az egyik a Magyar Izr. Közmű-és Földművelési Egylet kérvénye volt, amely egy kertészképző telep létesítéséhez évi 6000 korona segélyért folyamodott a főváros; a másik a Magyar Amatőr-Fényképezők Szövetségének kérvénye volt, amely nemzetközi kiállítás céljaira 5000 korona hozzájárulást kért a fővárostól. Az első kérést illetően az elnöki ügyosztály azt az előterjesztést tette, hogy a segélyezést mindaddig tartassák függőben, amíg az egyesület részéről részletesebb felvilágosításokat kap a főváros. Dr. Grauer Vilmos rövid beszédében rámutatott arra az áldásos tevékenységre, amelyet ez az egyesület több mint negyven éves fennállása óta az ország gazdasági jólétének emelése körül kifejtett és jóakaratot kért az egyesület részéről, mert ez a jóakaratot teljes mértékben meg is érdemli. Gróf Festetich Géza felvilágosító szavai és dr. Basch Gyula hozzászólása után a bizottság hozzájárult az ügyosztály előterjesztéséhez. — Az amatőrök kérelmének dr. Kelemen Lajos a merov elutasítás álláspontjára helyezkedett. Felszólalása kapcsán Rösler János kikelt az ellen, hogy a fővárosban alakuló egyesületeknek legelső dolguk az, hogy a fővárosba jönnék segélyt kérni. Dr. Grauer Vilmos, Paksy Béla, dr. Leitner Adolf és Ember Károly hozzászólása után gróf Festetich Géza tanácsos reflektált az elhangzott felszólalásokra. A bizottság végre is elfogadta az ügyosztálynak azt az előterjesztését, hogy az amatőröknek 2000 K kiállítási segélyt adjon a főváros, de a pénz kiutalását dr. Mezei Mór indítványára a kiállítás tényleges létrejöttétől tette függővé.

(*) Pesti Ferenc bucsuja. Pesti Ferenc, a IV. kerület nyugalmába vonult előjárója megleghangos levélben vett búcsút a kerületi előjárók értekezletének elnökétől, valamint minden egyes kartársától, akiknek irányában tanúsított jóindulatát megköszönte és további működésükhöz sok sikert kívánt. A kerületi előjáróknak Hanvai Sándor elnöklésével ma tartott ülésében sajnálattal vették tudomásul kartársuk távozását. Az elnök szíves szavakkal méltatta a távozó kartárs érdemeit, amelyeket jegyzőkönyvben is megörökítették. Elhatározták, hogy a bucsúhoz levelet intéznek, amelyben további nagyrabecsülésükről biztosítják.

EGYESÜLETEK.

(—) A Magyar Társadalomtudományi Egyesület Miskolcra. Az egyesület miskolci helyi bizottsága által rendezett sorozatos előadások másodikát február 6-án dr. Ajtay József tartotta. Balogh Bertalan, a Miskolci Közművelődési Egyesület elnökének megnyitó szavai után az előadó ismertette Magyarország fajnépségi viszonyainak alakulását a honfoglalástól a mai napig. A nagyszámu és előkelő közönség zajos tetszéssel fogadta az előadást, amelyet ebéd követett Gálffy Ignác igazgatónál.

(—) A Gyorsírástudományi Társulat Bálint Antal elnöklésével szakulást tartott, amelyen Forrai Soma érkezett a gyorsírás reformjáról. Az előadáshoz Balázs Aurél, Gergely Oszkár, Gondos Miksa, Ernst Jenő, dr. Gergely Bertalan, Traeger Ernő, Kemény Imre szólottak hozzá a valamennyien hangsúlyozták, hogy a sztenográfia hódító térfoglalása immár parancsolóan követeli, miképp a rendszer egyszerűbbé tételével megtanulását és gyakorlati alkalmazását minél inkább megkönnyítsük.

(—) Az Országos Katholikus Női Patronage Egyesület vasárnap délután tartotta a Szent István Társulat dísztermében évi közgyűlést. A közgyűlésen Fischer Colbrie Ágost püspök elnökletével rövid megnyitó beszéde után Farbas Edith alapítványi hölgy elnöknő tette meg jelentését az egyesület múlt évi működéséről. Ezután Balázs Géza elnöknő az egyesület működéséről tett jelentést, majd Stosser Mici terjesztette elő a pénztári jelentést, amely szerint az egyesület múlt évi bevétele 9035 korona. A választások során újból megválasztották a tavalyi tisztkart, valamint az egyes szakbizottsági tagokat és huszonöt választmányi tagot.

(—) Vöröskereszt-Egylet. Frigyes főherceg, a magyar szent korona országai Vöröskereszt Egyletének fővédnök-helyettese dr. Rozmogi Zoltán orvost, a VIII. ker. városi Vöröskereszt választmányá titkárat, a budapesti 3. kórházhoz megbízottá nevezte ki.

(—) A Szent György-Czéh, Magyar Amatőrök és Gyűjtők Egyesülete vasárnap délelőtt tartotta az Iparművészeti Muzeumban, második megbeszélő összejövetelét, melyen a tagok nagy számmal jelentek meg. Ez alkalommal Csányi Károly tartott előadást az u. n. jelzés előtti bécsi porcellánról. A szép előadás után élénk eszmecsere indult meg a tagok között, majd megtekintették azokat a műtárgyakat, melyeket az Iparművészeti Múzeum mint neki felajánlott, de általa meg nem szerzhető dolgokat, a Szent-György-Czéh tagjainak esetleges céljából kiállított.

(—) A Bethlen Gábor Kör irodalmi bizottsága tegnap ülést tartott Bódis Sándor elnöklésével. Az irodalmi bizottság titkárává ifju Remetey Dezsőt, jegyzőjévé Mozsonyi Sándort választották meg. Azután elhatározta az ülés, hogy e hó 27-én vasárnap délelőtt a Lónyay-utcai ref. főgimnázium dísztermében Mikezách-matinét tart.

Dr. HÖNIG IZSÓ

VILLANYGYÓGYÍTÓ ÉS RÖNTGEN-INTÉZETE
Elektromágneses gyógyítás.

Budapest, IV., Károly-körút 24., I. em. Lift
Telefon 102—39.

Gyógytényezők:	Főbb javallatok:
Finsen-féle Ivlampa fürdők szívba- és veredényelmeszesedés ellen.	Általános idegesség (neurasthenia, hysteria), ideggyengeségi állapotok.
Elektromágneses gyógyítás	Álmatlanság, Fejfájás, Hűdések (Paralysis), Idegfájdalmak, Idegzsúbák (Neuralgiák, Ischiás), Gerincvelő-sorvadás (Tabes).
Röntgen sugarakkal való kezelés.	Szívbetegségek, Veredényelmeszesedés, Közvény és csusz, reuma, Izületi és esontbajok.
Magas feszültségű árammal való kezelés (Arsonvalisatio).	Székrekedés, Daganatok, Anyagcserehajok (Élhzó cukorba-), vérszegénység) Bőr-bajok, Bőrviszketeg, Lupus.
Kék fényvel való kezelés.	Hajhullás, kopaszág, Szértelenítés (nőknél az arcon).
Villamos hőfürdők (Elektrotherm).	Aranyeres csemék.
Villamos fényfürdők.	
Villamos masszázs (Vibratio).	
Galván, Farad és Franklin árammal való kezelés.	
Villamos vízfürdők.	
Szénsavas fürdők.	

— Rendelés d. e. 8—11-ig, d. u. 2—6-ig. —
Közlés egész nap az ú. Kivánsra prospektus

Mulatságok.

Gyermekelőadás és kabaret a Tiszti Casinóban. A tisztek gyermekeinek ünnepnapja volt a mai. A Tiszti Casinó dísztermében szebbnél-szebb babák a zsufolóság megtöltötték. Reiter János főhadnagy és Petroczy sz. zados pompás mulatságot rendeztek a gyönyörű apróságnak. Természetesen résztvettek ezen a mulatságon a szülők is, magasrangu katonatisztek, feleségükkel és csodaszép renyűakkal, hogy a gyermekelőadást közvetlen követő magas színvonalon álló Ronacher-estélyen is résztvegyenek. A gyermekelőadás egy csapat ügyes, rendkívül mulatságos artístajelenet után, mely az apróságnak viharos tetszése mellett folyt le, Reiter János, a tiszti és civilkörökben jól ismert és közkedveltségnek örvendő főhadnagy lépett a színpadra. A gyermekek már a színpárlépésekor egyhangulaga felismerték: a czukros bácsit. Kedves előadás kíséretében olyan ügyes bávési mutatványokat produkált az apró publikumnak, hogy minden mozdulata kitörő ovációkban részesült: de az ováció csak akkor emelkedett tetőpontjára, amikor az üres papírból alakított kupból a czukrok valószínűsége szórta a kapkodó gyermekek közé. Majd az apróságok szétszórtak és fél 9-kor megkezdődött a művészi Ronacher-estély. A raffinált izléses, összeállított műsor kezdetétől végig lebilincselte a díszes közönség figyelmét, de annak fénypontjai ezuttal ismét Reiter, majd Gross Jenő főhadnagyk voltak. Előbbi ezuttal is bávési mutatványokat produkált. Rendkívül kezi ügyessége Chivalier de Thornnak, a világhírű búvésznek is díszeterere váltak. Nagy kalitkát, teli madárral szemfényvesztő boszorkánysággal tüntetett el és a madárkakat az urak zsebeiből kereste és szedte elő. A taps, melyben ezért részesült, szünni nem akart. Ezután Gross Jenő főhadnagy mulattatta az egész hallgatóságot; egy baktermóta-sorozatot, majd a nódoktort énekelte zseniális mimikával. Majd egy angol utazót után, nozott, végül a „Hupf mein Maederl” című kuplét énekelte. Schönberger, Pili és Hegyi önkéntesek amerikai utcai énekeseket, Steiner Árpád önkéntes kuplét énekelte, majd Noel önkéntessel egy kettőst adott elő. Előadás után kedélyes társasvacsora és reggelit tartó tánc következett. A tiszti kaszinó híres mulatságain, mint mindig, úgy most is nagyon sok bájos leány és fiatal asszony pezsgős jókedvvel táncolt reggelig.

A Szent Imre Kör ma este a Katolikus Körben teastélyt adott, amelyen résztvett a fővárosi elkötelezettségnek akkora tömege, hogy a minden tekintetben derék és ügyes rendezők alig tudták a kedves vendégeket elhelyezni. A kedélyes estély a késő hajnali órákban ért véget.

A Budapesti Önkéntes Tűzoltó Egyesület ma este tartotta meg évenként szokásos bálját a budai Vigadóban. A budai közönség színeje már fél 10-kor teljesen megtöltötte a dísztermet és emelkedett hangulatban reggelig együtt maradt. A bevétel, amely csinos összeg, az egyesület vagyonának gyarapítására szolgál.

A Ferencvárosi Iparoskör tegnap a Ferencvárosi Polgári Kör összes termében zárkórú táncestélyt rendezett Büttner János fővárosi bizottsági tag védnöksége alatt. A mulatságon megjelentek a kör vezető férfiai és a kerület számottevő polgárai is.

Kalikó-estély Soroksáron. A Soroksári Bohémek társasága az ottani nagyvendéglőben nagy kalikó-estélyt rendezett. A bál úgy anyagilag, mint erkölcsi tekintetben fényesen sikerült és felülmúlta az összes Soroksáron eddig rendezett mulatságokat. A tréfás hangulat emelésére az agilis rendezőség, élén Klein Gyula gyógyszerészszel, számos meglepetést, mokát és felvonulást rendezett. Az első négyest 80 pár táncolta.

A Székesfővárosi Vendéglősök és Korcsmárosok Ipartársulata e hó 24-én a (pesti oldalon levő) székesfővárosi Vigadóban vendéglős-bált rendez.

A meghülés

az ajtó, a mely a komoly betegségeket bebocsájtja, de a SCOTT-féle csukamájolaj EMULSIÓ becsukja az ajtót, még mielőtt a betegség oda beférközhethetne.

A SCOTT-féle EMULSIÓ

tisztaságával, emészthetőségével és gyógyító erejével nagy hírnévre tett szert.

Orvosok, szülésznők, szülők és betegek ajánlják mindennemű torok- és mellbajoknál mint az egészség megbízható támaszát.

A SCOTT-féle EMULSIÓ a legkiválóbb.

Egy eredeti üveg ára 2 K 50 fillér.

Kapható minden gyógytárban.

As Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyet — a halászt — kérjük ügyesen lemezevesni.

SPORT:

() **Kronberger Lilly Európa bajnoka.** A Nemzetközi Korcsolyázó Szövetség pénteken és szombaton tartotta meg a berlini jégpalotában Európa hölgykorcsolyázó bajnoki versenyt, amelyben Kronberger Lilly, a Budapesti Korcsolyázó Egylet kiváló tagja ezuttal harmadszor nyerte meg a hölgybajnokságot, 26 ponttal előzve meg Rendschmidtet (Berliner Schlittschuh Club). A verseny részletes eredménye a következő:

Európa hölgykörcsolyázó világbajnoksága. Bajnok: Kronberger Lilly (BKE.) 249.7 ponttal, helyszám 5. 2. Rendschmidt (BSC.) 223.1 ponttal, helyszám 10.

Páros bajnokság. 1. Hübler—Burger-pár (Müncheni E. V.) helyszám 7. 2. Eilers—Jacobson (Helsingfors) helyszám 13. 3. Johnson-házaspár (Anglia) helyszám 19.

Nemzetközi junior-verseny. 1. Zintl (MEV.) 84 pont. 2. Bombardt (BSC.) 73.6 p. 3. Mövius (EVB.) 71.5 p. 4. Horn (EVB.) 71.2 p.

Nemzetközi keringőverseny. 1. Rolle—Grauel-pár (BSC.) 2. Heimann—Kroll-pár.

() **A vasárnapi mérkőzések.** M. T. K. — B. T. C. Az ősszel félbehagyott bajnoki mérkőzésnek hátramaradt 10 percét tegnap játszották le. Nagy közönség nézte végig a pótmérkőzést, mely eldöntetlenül végződött, a végleges eredmény tehát 2:1 a M. T. K. javára. — A Margitszigeten a Magyar Athletikai Clubnak máris jó formában levő csapata 5:1 (3:0) arányban verte meg a Nemzeti Sport Club csapatát. A többi eredmény a következő: FTC—FSC. 8:1 (4:1). — MTE—URAK 5:2 (1:4). BEAC—MAFC 0:0. — BAK — Litogr. 5:1 (2:1).

() **Pisztolytánc.** Rendkívül érdekes sporteseménye volt tegnap fővárosunknak: a Devillers-rendszerű pisztolytánc bemutatása, amely — a lövegeknek megfelelő hordozóképességét s ennek dacára sem sebező volta mellett — lehetővé teszi a lövészet terén is a kölcsönösségi küzdelmet, az asszót. Amidőn Fodor Károly vívómester a közoktatásügyi kormány megbízásából Franciaországban járt az ottani középiskolai vívás tanulmányozására, meglepte a találmány elméssége, melynek alapos megismerésére az éppen akkor a Tuliériákban egy hétig tartó pisztolyversenyek nyújtottak kiváló alkalmat. Az év fordulóján a N. V. C. vezetősége megbízásából Fodor mester és dr. Steger György, a N. V. C. titkára Párisban járt, hol is a legelőkelőbb klubokban tanulmányozták a Devillers-rendszerű pisztolytáncot. A tegnapi bemutatást Fodor mester Koronaherceg-utcai termében folyt le, mely e czélra kiválóan alkalmasnak bizonyult. Nagyszámu előkelő közönség jelent meg, melynek sorában egy katonaság, mint a rendőrség hivatalosan volt képviselve. Különösen nagy számmal jelent meg a 10. sz. huszárezred tisztikara Kirchnayer őrnaggyal az élén, továbbá a vonatezredé, őrnagya vezetése mellett és honvédségé, Waldbauer százados, az ismert katonai író, Pogány százados, a czéllövészeti tanfolyam vezetője, Györfi és Szücs Ervin főhadnagyk és mások. A rendőrség képviselőiben Köpf és Schmidt felügyelő jelent meg.

A jelen voltak nagy számból sikerült még a következő neveket feljegyeznünk: Ludvig Gyula v. b. t. t., báró Inkey József, Vojnich Sándor. dr. Okolicsányi László és Kállay Tamás orsz. képviselők, Bartha Tivadar kamarás, báró Madarassy-Beck Gyula, báró Csetei Herceg Mór, dr. Kramer Tivadar, a Lipótvárosi Kaszinó igazgatója, Csajthay Ferencz, dr. Kenedi Géza, dr. Domony és dr. Hajdu Marcell, a N. V. C. elnökei, Frommer igazgató és Halász főmérnök a fegyvergyár részéről, dr. Reissig Ede min. titkár, Lederer Henrik őrnagy, Zuluwski Béla százados, Iványi Gyula, dr. Nagy Béla, Győrey Rikárd, Mészáros Ervin, Strasser Lajos, Krenesey Géza, Kormos Gyula stb.

Dr. Steger Hugó György bevezető előadásában ismertette a Devillers-rendszer fontosságát úgy sport, a helyes lövőképesség elsajátítására, mint pedig önvédelmi szempontból, mely utóbbi okoknál fogva a Nyugat katonasága és rendőrsége máris kiváló figyelmet szentel ennek művelésére. Utána gyakorlati bemutatások következtek: a pisztoly-asszók, pisztoly- és revolvercélbalvések, melyekben különösen kitűnt: Hertelendy és Szántay huszárfőhadnagy, Vojnich Sándor, báró Madarassy-Beck Gyula, Kállay Tamás, Leopold Elemér és a 12 éves ifj. Daniél László.

() **Disztorna.** Mintegy hatszáz főnyi közönség előtt rendezte tegnap a Kereskedelmi Alkalmazottak Országos Egyesülete idei disztornáját a Nemzeti Torna Egylet tornacsarnokában. A tornászok felvonulása után fabot-szabadgyakorlat, majd csapat-tornázás következett. Ezután Bach mester és tanítványai iskolavívást mutattak be. A közönség tapsaira méltán rászolgált Bach Benő és Geller Alfréd mesterek szép kard-, nemkülönben Geller és Weisz Tivadar (MTK.) törassautja is. Nagy sikert aratott a mintacsapatornázás zeneszóra késziszerekkel, majd a nyújtón s két lovon való tornázás és a gula. A versenyek eredménye a következő: Magasugrás (ugródeszkával). 1. Quittner Aladár 170 czm. 2. Weisz Rezső és Preiser Henrik holtversenyben 165 czm. Korlát. 1. Zala Simon 40.5 pont. 2. Kertész Henrik 40 pont. 3. Lövy Izidor 37.5 pont. A tornász akadémián magas nyújtón az egyesület legjobb tornászain kívül Gellert Imre bajnok (MTK.) és Krizmanich János (BTC.) vettek részt és különösen Gellert remek gyakorlatai keltettek feltűnést. A disztorna végén kiosztották a győzteseknek a díjakat.

() **Vívó-match.** Rendkívül érdeklődés mellett folyt le Mészáros Ervin és Földes Dezső között a kardvívó-match. Ugy a társadalmi, mint a sportkörök szép számmal küldték képviselőiket erre a mérkőzésre, mely a rendezés szabályoktól eltérőleg nem 4 „volt”-ra, hanem meghatározott hosszabb időre ment (ez esetben félórára) pihenés nélkül. Győztes az, aki ez idő alatt több „volt”-ot ad. A jury elnöke dr. Nagy Béla, a M. A. Sz. vívószakosztályi elnöke volt, versenybírák pedig dr. Hajdu Marcell és Lehner Arthur. Győztes Mészáros Ervin lett 28 adott volttal 25 ellenében. Igen érdekes küzdelemben állandó előnnyel vezetve, biztosan győzött.

() **Teherközlések.** Ma volt a teherközlés a tavaszi események három nagyobb versenyére s mondhatjuk, hogy egy-két lö kivételével a handicaperok kitünő munkát végeztek. Az alagi meetingen eldőlt *Rákosi handicapban* a francia *Ma grand* kapta a top weightot 75 kilóval, utána *Flapdoodle* következik 73½ kilóval. Jól állanak sulyban Grado (68), Maillart (67), Halupsa (66½), Paff (66), Péda (66), Grouse Fly (65½), Floridsdorf (64½), Haxy (62½), Ferronière (61½).

A *Przedsvit-handicapban* Fantome (64½), Halt (63½), Bruhus (61½), Álnok (61), Fabelhaft (59), Jalouse (59), Rentier (56), Kondor (52½), Sonnwendstein (52½), Barcsay (51½), Palikám (48½), Szózat (47½), Bisamberg (47), Mayenne (44½), sulyozása tetszik legjobban, míg a *Háromévesek nagy handicapjában* Ammergau (57), Osman (55), Pantagruel (55), Villám Bandi (54½), Ibykus (53½), Semiramis (53), Doper (52½), Vezér (52), Columbus (52), Most vagy soha (51), Magnus Gubernator (51), Sandschak (51), Ruszt (49½), Peronelle (49½), Gyémánt (49½), Bougre (48½), Pica (48), Megállj (47½), Vacant (47), Sweet (45) vannak enyhébben elbírálván. A három versenyre különben még legközelebb vizsztatőrünk.

Gyors segítséget minden betegnek,

kit csuzos, köszvényes, rheumatikus fájdalmak gyötörnek csak a sok ezer esetben kipróbált

MENFOR

hoz, melynek óriási hatóereje orvosi körökben is feltűnést okozott. Ez egy zsírtalan, száraz kenőcs, melylyel nem kell sokat bajlódni; az ember egyszerűen bedörzsöli a fájdalmas testrészt, a beteg izmokat, inakat és a fájdalom meglepően gyorsan megszűnik

Egy nagy tubus 2 korona,
kis tubus . . . 1 korona.
3 nagy tubus rendelésnél frankó szállítás.
Rendelendő 28384

GLÜCK REZSŐ gyógyszerárában
Budapest, Rákóczi-tér 2. sz.

Szmokingöltöny 40, prima selyem 45, Frakk, v. Ferencz József-ölt. egészen selyembéléssel 55 frt.

legnagyobb angolkémekből, oszaki mérték szerint, első-rangu kivitelben.
ZÉLINGER SAMU angol készpénzrendszerű ural szabótermében IV. ker., Belváros, Magyar-u. 3., I. em, Kossuth Lajos-utca mellett. — Telefon 116—59.

TÖRVÉNYSZÉK.

§ A büntetőtörvényszék elnöke szabadságon. Stipl Károly, a büntetőtörvényszék elnöke, február 22-ig szabadságra ment. Amíg hivatalába visszatér, az elnöki teendőkben dr. Bakonyi Kálmán táblai bíró helyettesíti.

§ A Wekerle-kormány sajtópöre. A budapesti büntető törvényszéken dr. Szlavék Ferenc vizsgálóbíró mára idézte meg Habár Mihály lapszerkesztőt, aki a „Wekerle és Kossuth-kormány panamáit” című brosúráért a törvényelotti felelősséget mint szerző elvállalta. Mai kihallgatása alkalmával Heőár Mihály bejelentette, hogy védelmével dr. Gál Jenő ügyvédet bízta meg a helyette a védő fogja majd a bizonyításra vonatkozó előterjesztéseket megtenni. A kihallgatás után megjelent a vizsgálóbíró előtt dr. Gál Jenő védő és becsatolt több mint háromszáz lappéldányt a Pesti Napló, Az Újság és a Magyar Szó 1908. és 1909. években megjelent számaiból, amelyek részben szó szerint, részben pedig tartalmilag ugyanazon cikkeket közölték, mint az inkriminált röpirat. Előadta a védő, hogy ezeket a cikkeket nem Habár Mihály, hanem más előkelő nevű politikusok és újságírók írták a röpirat megjelenése előtt. Ezen cikkek miatt sajtóper nem tetetett folyamatba, s így még a tulajdonképpeni szerző személye sincs tisztázva. Védenceze mindezek dacára vállalja a felelősséget és kívánja a valódiságot bizonyítani. A bizonyítékok egy részét három nap alatt be fogja terjeszteni a védő, de a bizonyítékok zömének előterjesztésére három heti halasztást kért, mivel külföldről, különösen Milanóból, Londonból és Bécsből kell sok adatot beszereznie. A vizsgálóbíró a védő kérelmére ezt a három heti halasztást megadta.

§ A Jogászegylet vitaestélye. A Magyar Jogászegylet „A tartási kötelezettség átszállásáról” legutóbb Vécsey Tamás egyetemi tanár elnöklésével vitaestélyt rendezett, mely nagyszámu hallgatóság élénk érdeklődése mellett folyt le. Az estélyt Borsizky Imre törvényszéki bíró vezette be néhány gyakorlati jogeset bemutatásával. Utána dr. Mészáros Arthur egyetemi magántanár mint előadó ismertette a kérdést, vajjon megszűnjön-e az eltartásra irányuló kötelezettség a kötelezett halálával, vagy pedig jogosíva legyen-e a tartást az örökösök-től tovább is követelni az, akit az örökösök életében eltartott. A kérdés körül élénk eszmecsere fejlődött ki, melyben Schwarz Gusztáv egyetemi tanár, Hevesi Illés, Gábor Gyula, Engel Zsigmond ügyvédek és Sándor Aladár járásbíró vettek részt.

§ A kerületi betegsegélyező-pénztár családja. Rohr Mór szabósegéd nemrégiben megbetegedett, de miután nem volt állásban, a kerületi betegsegélyező-pénztár jótéteményét azonban mégis élvezni akarta, egy bejelentési lapra ráhamisította Stark Adolf vegytisztító gyárosnak, mint munkaadónak nevét és ezzel a bejelentési lappal jelentkezett a pénztárnál, ahol táppénzt, fürdőjegyet és gyógyköltséget utalványoztak neki. Összesen 103 korona 50 fillért vett fel a hamis bejelentő-lap alapján a pénztártól. A turpisság azonban kiderült és Rohr Mór család miatt a büntetőtörvényszék elé került, amely ma három hónapi fogságra ítélte. A büntetést a vizsgálati fogsággal kitöltöttnek vette.

§ Megbízás. Az igazságügyminiszter Dr. Kovács János marosvásárhelyi közközházi alorvost tiszteletdíjas főorvosi minőségben a nagyenyedi országos fegyintézetnél felmerülő orvosi teendők állandó ellátásával bízta meg.

§ Pör egy kuplé miatt. Érdekes irodalmi pörben fog itélkezni legközelebb az egyik budapesti járásbíró. Deutsch F. Károly, a közismert szabócég főnöke, hónapokkal ezelőtt az Országos Iparegyesület közbejöttével, tekintélyes pályadíjat tűzött ki egy oly terminus technikusra, mely lehetőleg szabatosan kifejezve czégenek azt az intenczióját, hogy a nála kapható kész férfiruhák tökéletességükben elérik a megrendelt áruk színvonalát. A pályázatra vagy tízezer pályamű érkezett s a díjat az Iparegyesület a „rendelészzerűen készült, kész férfiruhák” kifejezésnek ítélte oda. Ez a kifejezés azóta népszerű lett s Deutsch F. Károly, hogy a népszerűséget még jobban kamatoztassa, a minap megbízta Hetényi-Heidelberg Albert ismert zeneszerzőt, hogy a közismert mottó felhasználásával kuplét írjon, melyet ő ingyen fog szétküldeni családos vevőinek. A kuplé el is készült, — szövegét Hervay Frigyes, a kiváló poéta írta — de Deutsch F. Károly, a kézirat elolvasása után kijelentette, hogy a zeneművet nem fogadhatja el, még pedig azért, mert a szövege is, a zenéje is — tulpikáns. Hetényi erre a kikötött tiszteletdíjért pert indított Deutsch F. Károly ellen a IV. ker. járásbíró előtt, mely már legközelebb foglalkozni fog az érdekes ügygyel, még pedig, a szerzők kivánságára, választott szakértők meghallgatása után. Valószínű, hogy a kuplét a fővárosi kabarék egyik művésze el fogja énekelni a járásbíró előtt, hogy a bíró helyes véleményét formálhasson magának. Az érdekes és szokatlan hangversenynek bizonyára nagy hallgatósága lesz.

§ A József-köruti merénylet. Nizl János gyári munkást durva modora és iszákos természete miatt elhagyta a felesége, szül. Molnár Margit. Nizl bosszantotta, hogy az asszony nem akar többé visszatérni hozzá s ezért elhatározta, hogy a hűtlenné vált feleségét megöli. A múlt év szeptember 20-án revolvert vásárolt s másnap kora reggel lesbe állott a keleti pályaudvarnál, hogy feleségét megvágja. Az asszonyt azután lépten-nyomon követte egészen a József-körutig. Itt hátulról közvetlen közelből rálőtt az asszonyra, akit egy golyó a nyakszirtnén könnyen meg is sebesített. A merénylő férjet nyomban letartóztatták s a büntetőtörvényszék esküdtbíró-sága dr. Mikovich bíró elnökle alatt ma vonta felelősségre gyilkosság kísérletének büntetéseért. A tárgyaláson a vádlott töredelmesen beismerete tette. Az esküdtek bűnösnek mondták ki szándékos emberölés kísérletének büntetében s ezen marasztaló verdíkt alapján a bíróság Nizl Jánost három évi fegyházra ítélte. Az ítélet ellen a vádlott és védője semmisségi panaszszal éltek.

§ Automobil-elgázolás. Dillmont Árpád kereskedő a múlt év április 15-én a Deák-téren automobiljával elgázolta Dreiseler Antalt, aki súlyos sérüléseket szenvedett. A budapesti büntető bíróság ma vonta felelősségre a gondatlan kereskedőt. A szerencsétlenségnek szemtanúja volt dr. Farkas Gyula járásbíró is, aki a mai tárgyaláson elmondotta, hogy Dillmont eszeveszett sebességgel hajtotta az autóbilt, kurtjelzést nem adott, sőt a szabályzat ellenére az uttest jobb oldalán haladt. Az ügyész gondatlanságból okozott súlyos testisérítés miatt emelt vádat, a tárgyalást azonban el kellett napolni, mert az automobil másik két utasa, akik tanuként be voltak idézve, nem jelentek meg a tárgyaláson.

KÖZGAZDASÁG.

Az Első Magyar Biztosító részvényeinek emelkedése. Vasárnapi számunkban megírtuk, hogy az Első Magyar Biztosító R.-T. ez évben a múlt évi 500 koronás osztalék helyett 600 korona osztalékot fog fizetni. E hírünk tőzsdei körökben élénk érdeklődést keltett, s része van annak a nagy keresletnek is, amely ma a papírok iránt megnyilvánult. A részvények ma 75 koronával emelkedtek, s 11350 koronán zárultak.

A tavaszi vásár és a külföldi gyártmányok. A Tavaszi Vásár vezetőségéhez magyar iparosok gyárosok és kereskedők nagyszámban intéztek megkereséseket, hogy a vásárra külföldi gyártmányok is bebocsáttassanak. A vásár ügyvezetősége e kérdésben értekezletet tartott, amelyen egyhangú állást foglalt a külföldi iparcikkek általános bebocsáttatása ellen. Az értekezlet Gelléri Mór kir. tanácsos azon fölfogása mellett nyilatkozott, hogy a vásárra éppen a magyar ipar fejlesztése érdekében negatív csoportokban és kísérletképen az olyan külföldi iparcikkek be legyenek bocsáthatók, amelyek hazánkban eddig egyáltalában nem készülnek, de még azok közül is elsősorban azok vétessenek figyelembe, amelyeknek Magyarországon kereskedelmi képviseltetésük már van. Az ügyvezetőség ezt az indítványt határozathozatal czéljából a vásár intézősége elé fogja terjeszteni, amelyen tudvalevően az összes ipari és érdekképviseletek képviselve vannak. Mindaddig tehát, míg a kérdésben az összes illetékes tényezők véleménye alapján határozat nem hozott, a vásáron kizárólag magyar iparcikkek vehetnek részt.

Beruházások a kassa-oderbergi vasuton. Ismeretes, hogy a kassa-oderbergi vasut igazgatósága a kereskedelemügyi minisztériumhoz részletes programot terjesztett fel a 46 és fél millió K kölcsön felhasználására vonatkozólag. E szerint az igazgatóság a kölcsönből a függőben levő tartozások törlesztése után első sorban Zsolna és Csacza közt második vágány kiépítését, aztán Zsolna és Ruttká csatlakozó állomások és egynehány nagyobb középállomás kibővítését, valamint a ruttkái fűtőház kibővítését szándékozik foganatba venni. Ezenkívül az igazgatóság új személy- és teherkocsikat, valamint mozdonyokat fog megrendelni, ugyancsak az állomások és pályák biztonsági berendezését fogja kiegészíteni és a régiek szerkezetű hidakat folytatólagosan kicserélni. Végül a ruttkái főműhely megfelelő kibővítését is tervezik.

Kamatleszállítások. Londoni jelentések szerint az Angol Bank csütörtökön újra leszállítja a kamatlábat. Ezuttal 3 és fél százalékról 3 százalékra száll majd le a kamatláb. — Berlinben szintén még ezen a héten leszállítják a rátát, amely ma 4 és fél százalék.

Az agrárkölcsönök behajtásának felfüggesztése. A Magyar Szőlőgazdák Országos Egyesületének igazgatóválasztmánya igazgatóválasztmányi ülést tartott, melyen dr. Drucker Jenő igazgató az agrárkölcsönök terhelte szőlőbirtokosság helyzetének javítása érdekében tett előterjesztést. Az egyesület sürgős felterjesztést intéz a pénzügyminiszterhez, hogy az agrárkölcsönök behajtását függesztsze föl, egyúttal az agrárkölcsön-adósok helyzetének könnyítése czéljából is széleskörű mozgalmat indítanak.

Fizetéseketelenségek. A bécsi hitelezői védőegylet a következő fizetéseketelenségeket közli: Tischler Szilárd butorkereskedő és asztalos Löcse; — Grünwald Imre kereskedő Szabadka; — Horowitz E. kereskedő Nagyvárada.

Az Iparbank tőkeemelése. Már megírtuk, hogy az Első Magyar Iparbank felemeli jelenlegi 4.000.200 koronás alaptőkéjét hat millió koronára. A tőkeemelés kérdése má. a február 20-án tartandó rendes közgyűlésnek napirendjén szerepel.

Gabonaeladás. Az apatini m. kir. erdőhivatalban február 28-án árverés lesz, amelyen többféle gabona kerül eladásra. Így eladásra kerül tiszta buza: az apatini magárban 152 mm., a monostorszegi magárban 154 mm., a palánkai magárban 265 mm. Zab. Az apatini magárban 457 mm., a monostorszegi magárban 1758 mm., a palánkai magárban 420 mm. Bab. A monostorszegi magárban 268 mm., az apatini Sechstl nevű magárban 119 mm., a palánkai magárban 22 mm. Csöves kukorica. A bezdán-kozorai góréban 2205 mm., az apatini Sechstl faraktárbeli góréban 542 mm., az apatini erdőhivatali góréban 455 mm., a gombosi Rabtelepen lévő góréban 1706 mm., a doroszlói góréban 920 mm.

AZ AMERIKAI

Yes porcellán-pouder

nem tartalmaz ártalmas anyagokat és összetételénél fogva az összes pouderek közt a legjobb.

Dr. FARAGÓ ANDOR
kir. törvényszéki hites vegyész.

Az Amerikai
Porcellán-pouder árai: 3 és
5 korona. Kapható a földtekén mindenütt

A Déli Vasut szanálása. Hónapok óta aktuális a Déli Vasut szanálásának a kérdése. Régióta folynak az erre irányuló tárgyalások a kormány és a társaság igazgatósága között. Most azután végre kezd kialakulni a helyzet, a tárgyalások a helyes ördembe terelődtek s a Déli Vasut ügye kedvező stádiumba jutott. A legújabb tárgyalások a társaságnak az osztrák kormányhoz intézett emlékirata alapján indultak meg. Ebben az emlékiratban a társaság összeállította 1917-ig terjedő helyzetét. Ennél a megállapításnál a legkörülbíróbb eljárás követte. A szanálás megoldását oly módon óhajtáná, hogy az elsőbbségi kötvények visszaszerzessenek. Most már csak az a kérdés, hogy az elsőbbségi kötvények tulajdonosainak minő ajánlatot kellene tenni. Ezután következne az állami-garantált kölcsönnek a párisi piacon való megszerzése. Kormánykörökben ugyan az a vélemény alakul ki, hogy ma már fölösleges az állami garancia.

A bányászati egyesület újraalakulása. Az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesületnek jelenleg 1073 tagja van és pedig alapítótag 139, rendes tag 934. Az egyesület védője dr. Wekerle Sándor v. b. t. t., tiszteletbeli elnöke Lukács László v. b. t. t., pénzügyminiszter. Az egyesület elnöke gróf Teleki Géza v. b. t. t., alelnökök Graenzstein Béla v. b. t. t. és Farbak István min. tanácsos (ügyvivő alelnök). Igazgató-tanács: elnök és alelnökökön kívül Andreisz János min. tanácsos, titkár Gálócsy Árpád mérnök, pénztáros Gáger Emil bányagazgató, ellenőr Z. Knöpfler Gyula bányatanácsos, ügyész dr. Balkay Béla, könyvtáros dr. Szöke Imre főbányabiztos.

Repülőgépgyár részvénytársaság. A léghajzás terén tapasztalható nagy mozgalom, mely világszerte foglalkoztatja a technikusokat, nálunk is visszhangra talál és a repülőgépek gyártása, mire ez a korszakos találmány gyakorlatilag használható lesz, remélhetőleg nálunk is megindul. Ennek az előkészítésére — írja a Hírel — a Ganz-féle vasöntő és gépgyár r. t., a Danubius hajó- és gépgyár r. t., valamint a Weisz Manfréd cég a Magyar általános hitelbank aegisze alatt egy külön részvénytársaságot alapítanak, amely azonban egyelőre csak az aeroplanok gyártásának tanulmányozásával foglalkozik. Nagyszabású aeroplan-gyárról tehát egyelőre még szó sincs és csak akkor fog megtörténni, ha annak a tanulmányozó vállalatnak sikerül megfelelő és használható modellekre szert tenni.

Uj hitelezői védegyelet. A budapesti és bécsi hitelezői védegyelet mellett vasárnap egy új védegyelet alakult „Budapesti Nagykereskedők és Gyárosok Hitelevédő és Nyilvántartó Egyesülete” ezimen.

A Pesti Könyvnyomda R.-T. mérlege. A Pesti Könyvnyomda Részvénytársaság ma tette közzé az elmúlt évről szóló mérlegét, amely 104.551 korona tiszta nyereséget mutatott ki. A mérleg a következő:

Mérlegszámla. Vagyon. Pénzkészlet 76.711 kor. 73 fill. Házak 418.275 kor. 68 fill. Nyomdaberendezések 415.591 kor. 48 fill. Adások 129.780 kor. 61 fill. Papírkészlet 130.448 kor. 43 fill. Értékpapírok 216.796 kor. 25 fill. Könyvkiadványok 6.643 kor. 94 fill. Összes vagyon 1.394.248 kor. 12 fill. **Teher:** Részvénytulke 591.000 kor. Tartalék 184.429 kor. 14 fill. Értékesítkezés 514.267 kor. 16 fill. Nyereség 104.551 kor. 82 fill. Összes teher 1.394.248 kor. 12 fillér.

Nyereség- és veszteség-számla. Bevétel: Nyereség-áthozat 24.816 kor. Üzleti fölösleg 112.048 kor. 30 fill. Helybér 10.063 kor. 11 fill. Kamatok 6.756 kor. 91 fill. Összes bevétel 153.684 kor. 32 fill. **Kiadás:** Adó 21.233 kor. 71 fill. Értékesítkezés 27.898 kor. 79 fill. Nyereség 104.551 kor. 82 fill. Összes kiadás 153.684 kor. 32 fill.

A gépgyárak állásfoglalása a kiállítások ellen. A vasművek és gépgyárak országos egyesületének tagjai e napokban ülést tartottak, melyen a gépgyárak elhatározták, hogy a folyó évben semminemű kiállításban nem vesznek részt és így az idej mezőgazdasági kiállítások előreláthatólag gazdasági gépeket nem fognak felmutatni. A gépgyárakat ezen elhatározásra az indította, hogy kiállítással egybekötött jelentékeny költségek nincsenek arány-

ban a várható haszonnal. Ehhez a megállapodáshoz egyelőre a következő cégek csatlakoztak: Clayton és Schuttlewort, Hofherr és Schrantz r.-t., Baecher és Melichar, Johnston aratógépgyár, Eisenschimmel gépgyár, Kühne gépgyár r.-t., Magyar Kereskedelmi r.-t., Nicholson gépgyár r.-t., Első magyar gazdasági gépgyár r.-t., Mc. Cormick, Masse Harrisch, Umrath és Társa, Szücs Ödön, Hahn Artur, Kállay Lajos.

Külkereskedelmi értesítések. A Közgazdasági Értesítő ez, hetilaphoz, melyet a kereskedelmi minisztérium ad ki, 280 oldalra terjedő Tartalomjegyzék jelent meg. Ezen jegyzék szerint az említett hetilap a lefolyt héten 3955 különböző árucikkről közölt üzleti értesítéseket a világ 276 jelentékenyebb piacáról és 411 közleményben számolt be az összes külföldi államok fontosabb gazdaság politikai eseményeiről, melyek érdekelnek binnak Magyarország külkereskedelmére nézve.

Temesvár város kölcsöne. Temesvár — amint már jeleztük — 10 millió korona kölcsönt vesz fel a város csatornázási, vízvezetési és egyéb munkálatainak fedezésére. Ebben az ügyben a város a Pesti Magyar Kereskedelmi Bankkal, a Pesti Hazai Első Takarékpénztárral és a Magyar Jelzáloghitelbankkal folytatott tárgyalásokat, amelyeknek meg volt az eredménye. Ez a három pénzügyintézet ugyanis együttesen hajlandó a városnak a kívánt kölcsönt 50 évi törlesztésre 5.275 százalékos annuitás mellett 96 százalékos valószínűségi árfolyamon megadni. Temesvár város ebben az ügyben a legközelebbi napokon tartandó rendkívüli közgyűlésen fog határozni.

Az O. M. K. E. választmányi ülése. Az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés vasárnap nagy választmányi ülést tartott, amelynek kimagasló pontja volt az a határozat, amelyet az OMKE. a képviselőválasztások ügyében hozott. Erről lapunk politikai rovatában számolunk be. Ennek letárgyalása után Beck Géza helyettes főtitkár terjesztette elő az egyesülés legutóbbi tevékenységéről szóló jelentést. A jelentés kapcsán 324 új tagot vett fel a választmány. Ezután elfogadták a múlt évi zárszámadást, megállapították a folyó évi költségvetést és elhatározták az alapszabályok olyan irányú módosítását, hogy az egyesülés hatáskörét ezentul Horvát-Szlavonországra is kiterjeszthesse. Elhatározták végül, hogy az évi közgyűlést márczius 6-án tartják meg. Ezután a választmány egyhangulag elfogadta dr. Szende Pál előterjesztését a köztutakról és váomokról, valamint Katona Sándor dr. titkár előterjesztését a védjegyekről szóló törvényjavaslat tárgyában; Balkányi Kálmán dr. titkár indítványára pedig kimondta, hogy a nemzetközi jogsegély szerződések megkötését a hitelélet megszilárdítása szempontjából szűkegesnek tartja. Salamon Jakab indítványozta még, hogy az eddig életbe nem lépett adó-törvények végrehajtásának felfüggesztését kérje az egyesülés az országgyűléstől. Az indítványt elfogadták.

Az Osztrák-Magyar Bank új alkormányzója és alkormányzó-helyettese. A király báró Winterstein Frigyes belső titkos tanácsosnak az I. osztályú vaskoronarendet adományozta; utódjává az Osztrák Magyar Bank alkormányzójának Gruber Ignác lovag nyugalmazott osztályfőnököt, alkormányzó-helyettesé pedig újból Lieben Lipótot nevezte ki az uralkodó. Osztrák kormánybiztos Gruber lovag helyett dr. Wimmer Nándor pénzügyminisztériumi miniszteri tanácsos lett, aki ez alkalomból osztályfőnöké neveztetett ki.

A tavasi haszonállat-összeírás. A földművelésügyi miniszter körrendeletet intézett valamennyi törvényhatósághoz, melyben elrendeli a tavasi állatösszeírás eszközölését. A rendelet közérdekű, gazdákat érdeklő rendelkezéseit a következőkben közlik: Minden haszonállatot és pedig szarvasmarhát, lovat, sertést, juhót és kecskét a legelőre kihajtás előtt, de legkésőbb márczius hónap végéig, az állategészségügyi vizsgálattal kapcsolatban, faj, kor és ivar szerint össze kell írni. Elrendeli a miniszter, hogy valamennyi községi elöljáróság, polgármester kellő időben erről az összeírásról szűkeges utasításokat megkapja. Körültekintő gondnal eszközölendő az állatösszeírás a tanyaikon, kapcsoló pusztákon és uradalmaiban. Utasította a miniszter: az állami állatorvosokat, valamint a helyhatósági állatorvosokat, hogy a haszonállatösszeírást ellenőrizzék. Utasították az állategészségügyi felügyelők is a szá-

batos összeírás felügyeletére. Az állatösszeírás adatait járásokban a főszolgabíró gyűjti össze és április 15-ig az alipánhoz terjeszti be. Május elsején az egész anyagot fel kell terjeszteni a miniszterhez. Kivételt képeznek a magas, havtasi községek, ahol az állatösszeírás adatainak számbavétele és felküldése május 15-ig halasztható.

A malmok üzemredukciójá. A budapesti malmok ma este tanácskoztak az üzemredukció tárgyában. Elhatározták, hogy a budapesti malmok májtól számítva május hó elsejéig hetenkint a vasárnapon kívül két napra az üzemét egyöntetűen beszüntetik, feltéve, hogy a felsőmagyarországi malmok a már fennálló üzemszünetelést fentartják és a többi vidéki malmok hasonló üzemredukciót léptetnek életbe.

A német állami kölcsönök. Az új birodalmi és poroszországi kölcsön jegyzéséről a részletes kimutatások még nem ismeretesek teljesen. Illetékes helyen háromnegyed milliárdra teszik az aláírások összegét, amelyből egynegyed milliárd az államadósági bejegyzésre szól, 450—460 millió márká a birodalmi kölcsönre és 280 millió márká a porosz kölcsönre esik. Nem titkolják, hogy az eredményt semmiesetre sem tartják fényesnek és főleg a mult szerda és csütörtök politikai eseményeinek hatása, hogy a jegyzés így ütött ki, attól is tartanak, hogy az állandóan kedvezőtlen politikai konstellációk következtében az eredmény még kedvezőtlenebb is lehetett volna. Ha a jegyzett egynegyed milliárdot teljes összegében tekintetbe vesszük, még 200 millió márká lesz fedezendő és azon tul a jegyzéseket 30 százalékos erejéig lehet tekintetbe venni.

A Back-malmok — részvénytársaság. A Back-féle malmok, a „Back Hermann győri hengermalom”, a „Back Bernát fiai” szegedi gőzmalma és vízvezetke, valamint az „Árpád gőzmalom”, Back Ernő nyitrai cégek részvénytársaságokká alakultak s vasárnap tartották Győrött alakuló közgyűléstüket bégavári Back Ernő (Bécs) elnöklésével. Az igazgatóság tagjaivá bégavári Back Hermann, Back Ernő, Back Bernát és Richards Richard részvényesek választattak meg; a felügyelő-bizottság Eisenstaedter Nándor, dr. Rózsa Izsó szegedi, dr. Reis Richárd bécsi és dr. Németh Károly győri lakosokból alakult. Az ügyvezetéssel a győri társaság Richards Richard, a szegedi és nyitrai pedig Back Bernát igazgatósági tagokat bízta meg.

A Budapest-Józsefvárosi Bank és Takarékpénztár R.-T. ma délután Baumgarten Sándor közalapítványi igazgató elnöklésével tartotta meg az évi rendes közgyűlést. Az évi jelentés kiemeli, hogy az intézet a mult évben is különösen az iparosok és kereskedők anyagi érdekeit szolgálta. Betétállománya ismét emelkedett és az intézet tiszta nyeresége 82.471 korona 86 fillér rug. Az alapszabályszerű levonások után fenmaradó 61.750 korona 86 fillér felosztására vonatkozólag a közgyűlés az igazgatóság javaslatához képest elhatározta, hogy az 1 millió koronát tevő részvénytulke után részvényenkint 6 százalékos osztalékot fizet (60.000 korona), a fenmaradó összeget pedig a jövő év számlájára viszi át. A közgyűlés a számadásokat jóváhagyta és az igazgatóságnak és felügyelőbizottságnak a felmentvényt megadta. Az alapszabályoknak némi módosítása után a közgyűlés a felügyelőbizottságba rendes tagokul újból Deutsch Zsigmondot, Gollowitz Mihályt, Humayer Józsefet és tárnoki Urs Nándort, póttagokul pedig Jandaurek Venczelt, dr. Renner Adolfot és Sshnabel Frigyeszt választotta.

Az 1908. évi magyar koronajáradék átvétele. Az 1908. évi kibocsátású 128.000.000 korona névértékű 4 százalékos magyar koronajáradék átvételére a Magyar Általános Hitelbank vezetésével alakult szindikátus, mely a fenti kötvénymennyiség felét, vagyis 64.000.000 korona névértéket a mult év folyamán opció útján szerezte meg, az eladásokat befejezte, úgy hogy a szindikátus a legközelebbi napokban a végelszámolás megejtése után fel fog oszolni.

Felölös szerkesztő:
PURJESZ LAJOS,

Kiadó-tulajdonos:

A Magyar Ujságkiadó Részvénytársaság
Igazgató: **ERDŐS ARMAND.**

Reggelizés előtt fél pohár
SCHMIDTHAUER-féle

használatá valódi áldás gyomorbaajosoknak és székesorulásban szenvedőknek

Igmándi keserűvíz

az elrontott gyomrot
2—3 óra alatt teljesen
rendbe hozza.
Első üveg 40 fillér,
nagy üveg 60 fillér.

TŐZSDÉK.

A BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTŐZSDE

Gabonatőzsde.

Budapest, február 7.

A készáruipiaczon kifejezetten lanya volt ma az irányzat. Csekély kínálattal szemben, a malmok tartózkodók voltak, keveset vásároltak és igen rossz árakat fizettek. Az eladók sem nagyon forszirozták a dolgot és így tehát korlátolt maradt a forgalom. Mindössze mintegy 7000 q buza kelt el, a szombati-aknál 10 fillérrel olcsóbb árakon. A legdrágább eladási ár 14.82 korona volt 80 kilós tiszavidéki buzáért, a legolcsóbb pedig 14.50 korona 78 kilós román buzáért. Egyéb gabonaneműek közül a rozs 10 fillérrel, a zab 5 fillérrel olcsóbb, a többi forgalom nélkül, változatlan. Forgalomba került: 200 q rozs 9.32 és fél koronás áron és 300 q zab 7.65-7.75 koronás árakon. A határidőpiacon a mai üzlet, jóllehet Amerika csak csekélységgel küldött alacsonyabb jegyzéseket, mégis mindjárt a megnyitáskor lanyhán és a szombati zárlatnál jóval alacsonyabb jegyzésekkel indult meg, a forgalom folyamán pedig egyre jobban fokozódó kínálatra még jobban lanyhult az irányzat és még tovább csökkent az árfolyamok. Az áprilisi buza 4 fillérrel a szombati zárlatnál alul 14.28 koronán indult, 14.01-ig csökkent és zárlatkor 14.03 koronán maradt. A szombati zárlathoz viszonyítva, végeredményképpen ma az áprilisi buza tizenöt fillérrel, a májusi buza tizenhárom fillérrel, az októberi buza tizenhárom fillérrel, az áprilisi rozs tizenkét fillérrel, az októberi rozs öt fillérrel, a májusi tengeri két fillérrel csökkent.

A készáruüzlet jegyzéke a mai tőzsdén a következő volt:

Buza	kilós	ára 100 kg.	kilós	ára 100 kg.
Tiszavidéki	75	—	79	29.—29.40
"	76	—	80	29.30—29.60
"	77	28.60—28.90	81	—
"	78	28.80—29.10	82	—
Fejérmegyei	75	—	79	28.80—29.20
"	76	—	80	29.10—29.40
"	77	28.40—28.75	81	—
"	78	28.60—29.—	82	—
Pestvidéki	75	—	79	28.90—29.30
"	76	—	80	29.20—29.60
"	77	28.50—28.85	81	—
"	78	28.75—29.05	82	—
Bánsági	75	—	79	29.—29.40
"	76	—	80	29.30—29.60
"	77	28.50—28.90	81	—
"	78	28.75—29.10	82	—
Bácskai	75	—	79	29.—29.40
"	76	28.15—29.10	80	—
"	77	28.60—28.80	81	—
"	78	28.80—29.10	82	—
Rozs I-rendű új	—	—	—	19.10—19.20
középmínőségű új	—	—	—	18.90—19.—
Árpa takarmány I-rendű	—	—	—	14.10—14.20
II-rendű	—	—	—	13.80—14.—
Zab I-rendű	—	—	—	15.60—15.60
II-rendű	—	—	—	15.10—15.50
Tengeri belföldi új	—	—	—	12.10—12.20
Korpa	—	—	—	—
Köles	—	—	—	—

A határidőpiacon kötetett:

Délelőtt:

Előforduló kötések (50 kg.-kint) 1910-re:

Buza ápr. 14.14—14.01—14.04
Buza májusra 13.88—13.72—13.75
Buza októberre 11.89—11.90—11.79
Rozs áprilisa 9.59—9.60—9.89
Rozs októberre 8.88—8.89—8.78
Tengeri májusra 6.62—6.63—6.61
Zab áprilisa 7.51—7.52—7.47—7.50—7.48.

1 óra 30 perccor zárulnak:

Buza áprilisa	14.01—14.06
Buza májusra	13.74—13.75
Buza októberre	11.79—11.80
Rozs áprilisa	9.49—9.50
Rozs októberre	8.77—8.78
Tengeri májusra	6.61—6.62
Zab áprilisa	7.48—7.49
Repeze augusztusra	14.—14.10

Budapesti gabonaforgalom.

1910. február 4-től 1910. február 6-ig.

	Erkezett	Elszállított	méter mázsá
Buza	1979	1011	
Rozs	660	—	
Árpa	2105	—	
Zab	2480	—	
Tengeri	408	—	
Liszt	361	9690	
Korpa	—	1662	

Értéktőzsde.

A mai megnyitáskor szilárd volt a tőzsde a forgalom is elég élénken indult. Ugy a nemzetközi, mint a helyi értékek magasabb árfolyamokkal voltak forgalomban s az értékeket főleg helyi számlára vásárolták. Délben bécsi eladásokra az árfolyamok gyengültek, de azért a szombati zárlathoz képest az árfolyamok nagyjából emelkedtek. Lényegesebb javulás az Osztrák hitel s az Államvasuti részvényeknél mutatkozik, míg a többi érték javulása csak két korona körül mutatkozik. A helyi piac értékei közül forgalomban voltak a Drasche, a két villamosági, az Agrárbank, a Kereskedelmi részvénytársaság, a Magyar általános takarékpénztári és az Adria részvények, nagyjából javult árak mellett. A járadékpiazz változatlan. Az alább felsorolt értékeken kívül forgalomba került meg a mai üzlet folyamán: Hazai bank 294 koronán, Agrárbank 460—463.50—461.50 kor., Adria 447.50—454—451 kor. Kereskedelmi r.-t. 682—680—681 kor. Magyar Villamosági 431—435 kor. Budapesti Villamosági 586—590 kor. Vasuti forgalmi 434.50 kor. Drasche 572—577—575 kor. Magyar aszfalt 185 koronán.

Az előtőzsdén előfordult kötések:

Osztrák hitel 676.50—677.25—676, Magyar hitel 820—818, Államvasut 758.50, Leszámitolóbank 545—547.50—547, Jelzálogbank 466—465.50—469, Rimamurányi 602—663—661.50—662, Városi villamosv. 333—334.75, Közuti vasut 686—685 korona.

A déli tőzsdén előfordult kötések:

Osztrák hitel 676—674.50—675, Magyar hitel 818—817.50, Államvasut 758—758.50, Leszámitolóbank 546.50, Jelzálog 469.50, Közuti 683.50—682.25, Városi villamosvasut 334 K.

Utőtőzsde délután 4 órakor:

Osztrák hitel 675, Magyar hitel 817.50, Államvasut 758.50, Jelzálogbank 468.50, Rimamurányi részv. 662, Leszámitoló 546, Közuti 682.50, Városi 334 K.

Bécsi gabonatőzsde.

Bécs, február 7. (Saját tudósítónktól.) Amerikából alacsonyabb árfolyamokat jelentettek és általában a külföldi tőzsdéken gyöngült az irányzat. Itt bágyadt volt a hangulat, a konzum tartózkodott a vásárlástól, a forgalom egészen szűk keretek között maradt, buza, rozs és zab ára 5 fillérrel hanyatlott, tengeri nyugodt és ártartó, árpa gyöngye.

Buza: tiszavidéki 15.05—15.40, bánáti 14.70—15.05, mosoni 14—14.40, tótfelvidéki 13.90—14.35, déli vasuti 14—14.50, marcfeldi 13.70—14, romániai 14.70—14.78.

Rozs: tótfelvidéki 9.80—9.95, csepeli 9.70—9.85, pestmegyei 9.90—10, különféle magyar 9.65—9.85, osztrák 9.55—9.80.

Árpa: morvaországi 8—8.85, marcfeldi 7.30—7.60, bécsi 7.60—8.35, csepeli 6.90—7.20, tótfelvidéki 6.90—8.10, győri 6.90—7.20, közepdunai állomások 7—7.25, déli vasuti 7.10—8, északmagyarországi 6.70—7.25, tiszavidéki 6.25—7, maíta 7—7.20, takarmány 6.50—7.

Magyar tengeri 7.80—7.95, új 6.60—6.90. Cinquantin 8.55—9.

Magyar zab 7.75—8.35, válogatott 8.35—8.60, csehországi 7.50—7.75.

Bécsi értéktőzsde.

Bécs, február 7. Az előtőzsdén kedvező volt a hangulat, mert a piac higgadtan ítélte meg a Balkán helyzetet és a newyorki tőzsdéről is javult árfolyamokat jelentettek. Az előtőzsde zárlatig érvényben maradt a barátságos hangulat. Általánosan nyugodt irányzattal nyílt meg a déli tőzsde és az árfolyamok tartottak.

Tizenegy órakor: Osztrák hitel 675, Magyar hitel 818, Laenderbank 504.50, Union 604.50 K, Anglo 318.50, Bankverein 549.50, Államvasutak 758.50, Déli vasut 125, Alpesi 745, Rimamurányi 663, Májusi járadék 95, Magyar koronajáradék 92.40, Török sorsjegye 232.50, Márka 117.56 K.

Egy óra 30 perccor: Osztrák hitel 675.50, Magyar hitel 816.50, Anglo 317.50, Bankverein 549.50, Földhitelintézet 1167, Laenderbank 504.50, Union 604.0, Magyar Jelzálog 467, Államvasut 758.25, Déli vasut 125, Dunagőzhajózási 1074, Alpesi 744.50, Prágai vasut 2615, Rimamurányi r. 662.50, Orosz járadék 101.50, Török sorsjegye 232.50 K.

Bécs, február 7. (Magyar értékek zárlata). 4 százalékos aranyjárdék 114.10, Tiszai és szegedi köles-sorsjegye 15.—, Magyar hitelbank részvény 817.—, Magyar leszámitoló és váltó részvény 546.—, Rimamurányi 664.—, Magyar cukoripar —, Adria hajózási részvénytársaság —, Magyar koronajárdék 92.40, 4 százalékos magyar földteherm. kötvény —, Magyar nyerem.-kötv. sorsjegye 21.75, Kassa-Oderbergi Vasut részv. —, Magyar jelzálogbank 465.—, Magyar kereskedelmi bank 3830. Az irányzat nyugodt.

Bécs, február 7. (Osztrák értékek zárlata). 4.2 százalékos papírjárdék 96.—, 4 százalékos osztrák aranyjárdék 117.75, 1860-as sorsjegye 172.—, Osztrák hitel-sorsjegye —, Angol-osztrák bankrészvény 317.50, Bécsi Bankverein 549.25, Osztrák magyar bank 1759.—, Déli vasut 125.50, Dunagőzhajózási társ. 1079, Dohány részv. —, Cs. k. arany (vert) 1138, Német bankv. 117.58, Osztr. Lloyd 559.—, 4.2 száz ezüst jár. 95.—, 99.10, Osztr. koronajárdék 94.95, 1864-es sorsj. —, Osztrák hitelintézeti részvény 674.0, Union-Bank 603.60, Osztrák Länderbank 504.40, Osztrák-magyar államvasut 758.75, Elbevölgyi vasut —, Alpesi részvény 742.50, 20 frankos 19.11, Londoni váltóár 240.62, Lipótkohó —, Török sorsjegye 231.75.

Külföldi értéktőzsde.

Berlin, február 7. (Értéktőzsde.) Támaszkodva a külföldi piacokról érkezett kedvező tőzsdéi jelekre, a javulás az itteni tőzsdén ma fokozódott, de a javulások egyetlen téren sem haladtak meg az 1 százalékot. A kereslet túlyomórészt bányáértékek iránt nyilvánult meg, amelyek közül kohóértékek az angol félgőzmozgók áremeléséből is hasznot húztak, — továbbá villamosági és bankértékek iránt. Utóbbiak közül, amelyekre egyes bankok mérlegeiről szóló hírek ösztönző hatással voltak, különösen hitelrészvények követtek szilárd irányzatot Bécs hatása alatt. A többi értékeken kívül különösen amerikai vasutak és török sorsjegyek jegyezték magasabban. A későbbi folyamatban az irányzat kedvetlen lett és az elért javulások sok helyütt nem voltak tarthatók. Csak egyes bányá- és bankértékek iránt maradt meg a kereslet. A tőzsde zárlatkor gyöngült, mert Washingtonból a részvénytársasági törvény az irányzatot elkedvetlenítette. A készpénzpiac ipari értékei rendszertelen irányzatot követtek. Napi pénz 3½—3-ig, magánleszámitolási kamatláb 2½ százalék.

Berlin, február 7. Zárlat. (Saját tudósítónktól.) Zárlatkor jegyeztetik: 4.2 százalékos papírjárdék —, 4 százalékos osztrák aranyjárdék 100.—, osztrák hitelrészvény 212.30, Déli vasut 23.10, orosz bankjegyek 216.90, 4 százalékos új orosz kölcsön 99.10, Disconto Commandit 19.—, Dinamitruszt 179.20, Harpozi 2 9.—, Unifikált török járadék 94.40, 4.2 százalékos ezüstjár. 95.30, 4 százalékos magyar aranyjárdék 95.90, Magyar koronajárdék 92.50, Osztrák-magyar államvasut 161.80, Bécsi váltóár 856.—, Olasz járadék —, Alt. villamosági Edison 289.20, Gelsenkircheni 218.60, Laurakohó 198.80. Szilárd.

Frankfurt, Zárlat. Febr. 7. 4.2 száz.-os papírjárdék —, 4 száz.-os osztr. ar.-jár. 99.90, Magy. ar.-jár. 95.90, Osztr. hitelint. részv. 212.40, Osztrák-magyar államvasut 161.80, Északnyugati vasut —, Bustiehradi vasut —, Londoni váltóár 2 4.45, Bécsi Bankverein 139.70, Villamos részvény —, 3 százalékos magyar aranykölcsön 78.50, 4.2 százalékos ezüstjárdék 99.10, Osztrák koronajárdék 95.25, Magyar koronajárdék 92.75, Osztrák-magyar bank 126.70, Déli vasut részvény 23 1, Elbevölgyi vasut —, Bécsi váltóár 849.80, Párisi váltóár 812.66, Union bankrészvény —, Alpesi részv. —, Szilárd.

Hamburg, (Zárlat.) Február 7. 4.2 százalékos ezüst járadék 98.60, 1860. sorsjegye 174.—, Déli vasut 22.75, 4 százalékos aranyjárdék 99.60, Osztrák hitelrészvény 212.—, Osztrák-magyar államvasut —, Olasz járadék 104.35, 4 százalékos Magyar aranyjárdék 95.60 Szilárd.

London, február 7. Angol consol 82.

Páris, (Zárlat.) Február 7. 3 százalékos francia járadék 98.95, Osztr. aranyjárdék 101.75 Magyar aranyjárdék 98.—, 5 százalékos bolgár kötvény 1896. évről 503.—, 3¼ százalékos Olasz járadék —, Déli vasuti elsőbbségi kötv. 202.—, 5 százalékos marokkói járadék 522.—, 4 százalékos 1890. román köles. —, 4 százalékos amort. román jár. 1905. 97.—, 5 százalékos orosz járadék 104.35, 4 és fél százalékos 1909. orosz járadék 99.20, 4 százalékos spanyol jár. 96.80 4 százalékos unifikált török jár. 95.55, Török sorsjegye 216.0, Török dohányrészvény 392.—, Osztrák földhitelintézet 1247, Osztr. Länderbank —, Magyar jelzálogbank —, Banque de Paris 1781, Banque Ottomane 717.—, Osztrák-magyar államvasut —, Déli vasut 131.—, Meridionalvasut —, Hartman gépgyár 573.—, Rio Tinto 1936.—, Suererie d'Égypte 53.—, Tula 376.—, Urkányi köszön 186, Chartered 44.50, De Beers 479.0, East Rand 137.—, Jagersfontein 333.—, Trans. Land Comp. 9.75, Váltó Amsterdamra (rövid) 207.50, Váltó német piacokra (rövid) 123.04, Váltó Bécsre (rövid) 104.56 Váltó Belgiumra (rövid) 1/2, Olasz aranyváltó rövid 1/2, Váltó Svájcra (rövid) 1/4, Csekk Londonra 251.80. Magánkamatláb 2/4. Szilárd.

Egész országban jó hírnevű Koeh I.-féle törv. védett „Európa” szabásati rendszerrel 5 óra alatt garancia mellett tanulhat bárki mindenféle női ruha szabást 15 kor. ért. dívata : : napi, esti tanfolyamok — Az „Európa” szabásati 5 korona utasítással is megrendelhető.

KOCH I., Budapest,
VI., Petőfi-utca 5.

Üzleti tudósítások.

Kőbányai sertéspiacz.

Február 7. Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronkint 400 kilogrammon felül) 152-153 fillér. Fialat nehéz (páronkint 320 kilogrammon felül) sulyban) 158-160 fillér. Fialat közép (páronkint 251-320 kiogrammig terjedő sulyban) 158-160 fillér. Közép (páronkint 240-280 klgr.) 160-164 fillérig. Könyű (páronkint 240 klgr.) 160-164 fillérig.

Sertéslelészám: 1910. évi február hó 4. napján volt készlet 22244 drb. — 1910. február hó 5-én felhajtott 739 drb. — 1910. február hó 5-én elszállított 308 drb. — 1910. február hó 7. napjára maradt készletben 22672 drb. A hizott sertéslelés irányzata: esendes.

Sertéskonzumvásári jelentés.

(A székesfővárosi állatvásár és közbérlő igazgatósága.) Február 7. Előző napi eladatlan maradvány 527 drb sertés, 4 drb süldő. Mai felhajtás 761 drb sertés, 79 drb süldő, összesen 1288 drb sertés, 83 drb süldő, 42 drb malacz. Eladatott 1263 drb sertés, 42 drb süldő. Mai maradvány 25 drb sertés, 41 drb süldő. Következő árak jegyeztettek: Zsírmentes fiatal nehéz 300 kilogrammon felül életsúlyban 156-170 fillérig, fiatal közép 220-300 klgr. életsúlyonál 162-172 fillérig, fiatal könnyű 120 kilogrammig leve. nással 162-172. Husértés, belföldi süldő 128-144 fillérig. Árak minden levonás nélkül kilogrammonként, életsúlyban értendők. A vásár irányzata élénk. Az árak változatlanok.

Bécsi vágómarhavásár.

A st. marxi központi vásárcsarnokban ma megtartott marhavásáron felhajtott 3137 drb magyar, 897 drb galicziai, 780 drb németországi.

Jegyzések kilogrammonként életsúlyban: Magyar hizókök I-ső minőségű 76-82 fillér, II. minőségű 69-74 fillér, III. min. 50-63 fillér, galicziai hizókök I-ső minőségű 80-86 fillér, II. minőségű 68-78 fillér, III. minőségű német hizókök I. min. 90-99 fillér, II. min. 72-88 fillér, III. minőségű 66-70 fillér, legelő-ökök 60-58 fillér, bika 54-78 korona, tehén 52-80 korona, bivaly 32-48 korona, 100 kilogrammonként, a fogyasztási adóval együtt.

Kivonat a hivatalos lapból.

— Február 7. —

Kinevezések. A földmivclésügyi miniszter Fritsch Kálmán napidijas mérnököt fizetéstelen segédmérnökke;

a vallás- és közoktatásügyi miniszter Baricska Dezső okleveles tanítót a borosznói állami elemi iskolához rendes tanítóvá;

a kolozsvári pénzügyigazgatóság Gráf Gyula k. lozsvári díjtalan vámgyakornok-jelöltet a kolozsvári fővármivatalhoz díjtalan vámgyakornokká nevezte ki.

Athelyezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Gerzánics János turozsvári állami elemi iskolai tanítót a miskolci máv. telepi állami elemi iskolához helyezte át.

Pályázatok. A fő- és székvárosi pénzügyigazgatóságnál pénzügyi szemlési állásra 14 nap alatt; Krasznahorvátton postai ügynöki állásra február 25-ig; a székszárdi törvényszéki fogháznál fogházfelügyelői állásra 6 hét alatt lehet beadni a pályázatokat.

IDŐJÁRÁS.

Az elmúlt nap időjárásának áttekintése:

Hazánkban tegnap szörványosan előfordult jelentéktelen (1-2 mm.) esapadékoktól eltekintve az idő száraz volt. A hőmérséklet az északi és délkeleti határhegyek környékén kevéssel a fagypont alatt van, egyebütt 2-5 fokkal a fölött, úgy hogy az idő a normalishoz képest még ma is szokatlannul enyhe. A napi maximum a tenger melléken 12-13 C., a minimum Selmezbányán és a Tátrában -5 C. volt.

Prognózis a következő huszonnégy órára:

Változékony, enyhe idő várható, helyenként esapadékkal.

(Sürgöny-progn.: Változékony, enyhe, sok helyütt esapadék.)

Table with columns: Állomás, Légyomád mm., Hőmérséklet Celsius szerinti, Szélirány és erője, Felhőzet, Esapadék mm., Hőmérséklet max. min. Rows include A.-Szlátina, Ungvár, Késmérk, Lesonca, Ógyalla, Budapest, Herény, Keszthely, Pécs, Zságráb, Fiume, Szeged, Temesvár, Nagyvárad, Kolozsvár, Nagyszombat, Szatmár, Eger, Arva, Arva, Komárom, Magyar-Óvár, Sopron, Eszék, Cirkvenica, Debrecen, Keoskmez, Orosháza, Arad, Zombolya, Versecz, Orsova.

„EGYETERTÉS”

politikai napilap.

Kiadóhivatali igazgató: PAJOR MÁTYÁS.

VIZÁLLÁS.

Table with columns: m é t e r, m é t e r, febr. 5. febr. 7., febr. 5. febr. 7. Rows include Inn Duna, Székely, Tekeháza, V.-Namény, Tokaj, Tiszafüred, Szolnok, Csongrád, Szeged, T.-Becse, Titel, Ondova, Hoór, Tapoly, Bartfa, Bodrog, Ladmóza, Sajó, Zsolca, Hernád, H.-Németi, Berettyó, Margitta, B.-Ujfalu, Csucsa, N.-Vár, Belényes, Temkő, Gurabonc, Borosjenő, Békés, Gyoma, Gy.-Fehérvár, Branyicska, Soborsin, Arad, Makó, Temesvár, K.-Kostély, Kiszető, Temesvár, Beocsereke.

Rendelészzerűen készült

frakk- és smoking-öltönyök

délvidékre utazóknak,

színházi és átmeneti

kabátok, elsőrangú kivitelben, divatos szabásban, jutányos árakon kaphatók:

Deutsch F. Károly és Tsa Budapest, IV., Ferenciek-tere 2. sz. A templommal szemben.

BUDAPESTI ERTEKTOZSDE table with columns: Allamadossag, Zaloglevek, elsobbsegek, Bankok, Takarokpenztarok, Biztosito tarsasagok, Goszalmok, Iparvallalatok, Kozlekedesi vallalatok, Sorsjegyek, Penzmekes es valtók. Rows include Magyar aranyjardék, Pesti magy. kerek. bank, Angol-osztrak bank, Belvárosi takarékpénztár, Borsod-miskolci gószalom, Magyar vasúti forgalmi részv. társ.

KÜLÖNFÉLÉK.

Ének.

Néha úgy elfog a szomorúság,
Lelkemre szürke köd fátyola ül,
Csak bumadarak röpdöcsnek körül.

Kemény fekete szemem fénytelen,
Testem hideg. Az arcom buszfehér,
Csak alig mozdul meg bennem a vér.

Ilyenkor veled szeretnék lenni
S míg kezemben a kezdet fogom,
Öledbe nyomni sápadt homlokom.

Te ráborulnál susogva légyn...
Fekete hajam érné az ajkad,
Édes, forró láz borzongva rajtad.

S míg én nyugodnék öledben fakón
Betege özvegy száz éjszakának,
Még könnyeid ráncsorognának...

Molnár Béla.

(A diva orrocskája.) Rouqueraud mademoiselle, a párisi „Moulin Rouge” csinos divája huzonötezer franknyi kártérítésért pört akasztott Lang nevű volt barátjának a nyakába, mert a féltékenykedő monsieur az öklével a művész „klaszikus” orrocskáját „szlávossá” módosította. A bíróság most hozott ítéletet és Lang urat testi sértés miatt elmarasztalta háromszáz frank pénzbírságra, meg ezeröttszáz frank kártérítés erejéig. Az ítélet egyik félnek sincsen kedvére. Az elítélt elégedetlenkedik, mivel azért a kis tettlegességért az ezernyolczszáz frankot is sokalja. A panaszosnő meg azt panasolja, hogy az érzéketlen, udvariatlan bíró nem tudja ártékelní a különbséget a klasszikus, egyenesvonalú és a szláv, hajlott színész-orr között. Remélhetően nem lesz ok a hajlott orr arra, hogy a diva kicsöpöngjen a „Moulin Rouge” közönségének kegyéből, annál is inkább, mert ő ezen a mont-martrei színpadon, mély décolletage-ával kelt feltűnést és nem azzal, hogy az orrocskáját mutogatja.

A KIS MISS

— Regény két kötetben. —

IRTA: B. M. CROKER.

A terem falán számos férfikép csüngött bormellényben, térdnadrágban, vagy hadifelszerelésben, esetleg nyakbodrosan, ugyanintén fürtös fejű asszonyok, akik meglehetősen hivalkodóan néztek le a képkeretből. Arrogáns büszkeséggel mutatta be Augusztia az őseit. A jött-ment teremtsének értésére kellett legalább adnia, hogy milyen előkelő, régi nemesi családba furakodott be, és ez a jött-ment teremts, hátán összetett kezekkel, szép fejét magasan tartva udvariasan hallgatta végig annak a Robertnek történetét, aki a feleségét ennek hajával fojtotta meg.

Aubrey történetét, aki párbajban vesztette el az életét; Esmond történetét, aki kockajátékban vagyont nyert. A fehér terem berendezése javarészt francia volt és tizennegyedik Lajos idejéből származott. Néhány falba illesztett gobelin és egy szép kályhaellenző egészítette ki a berendezést. Szembetűnő helyen két értékes keleti fal-szekrényke állt, egyikén egy kínai nagy vázában csomó pávatoll ékeskedett.

— Oh, pávatollak! — kiáltotta pajkosan Mrs. Movbray. — Hogyan tűrhettek ezt itt? Annyi bizonyos, hogy nagyon csinosak, de — és a szemei pajkosan csillogtak, — persze nem ismeritek ennek a babonáját?

— Miféle babona? — kérdezte Augusztia nyersen.

— Azt mondják, hogy szerencsétlenséget hoznak, — talán azzal hozzák összefüggésbe, mert a pávat keleten szent madárnak tartják. Én természetesen magam nem hiszek benne.

(Velence fényüzése.) A mai kor emberének alig lehet fogalma arról a minden képzelet felülmúló fényüzésről, amit Velence szép asszonyai a város aranykorában kifejtettek. Az egykorú krónikák káprázatos adatokról világosítják fel a kutatót. 1841-ben hozta a nagy tanács az első tiltó rendeletet az aranyruhákkal való fényezés ellen, amiket már, mint a rendelet mondja, még a pékek feleségei is szelvényben hordtak. A rendelet szerint a legdrágábban kiállított (frugalissimus ornatu) ruha legfeljebb négyezer aranyforintba kerülhetett. Képzeltető, milyen árak voltak az azelőttiek. A fényezés ellen hozott sok törvény azonban, mely még a papiroson is aránylag csak rövid életű volt, a gyakorlatban teljességgel keresztülvihetetlennek bizonyult. Egyszerűen — semmibe se vették, aminek bizonyosága például ama nászajándékok jegyzéke, amit Marko Florenti a menyasszonyának, Katarinának, Alessandro Marcinghi leányának adott. Itt előfordul: fehér damasz-ruha nyestprém-mel díszítve, egy ruha világoskék szövetből, alexandriai bársonyból készült ujjal, tizenhét himzett ing, tiz törülköző, harmincz zsebkendő, egy baccio fehér damaszból, egy imádságos könyv, két sor nagy korall, hat selyem sapka, három arany tűszekrény, két elefántesont-fésű, egy ruha piros at egy felsőruha arannyal és gyöngyökkel kirekva, laszából és bársony-brokáttól, fehér prémmel bélelve, egy koszoru pávatollból ezüstre foglalva, gyöngy-gyel, arany leveléssel és zománczozott virágokkal, egy vörös, arannyal átszőtt öv, arany csattal, egy arany válldíszítés két zafírral és három gyöngy-gyel, egy gyöngy-nyakak. Figyelmet érdemelnek a női pipere-eszközök is. Állandóan hordtak hamis hajbeteget még fehér és cárpa selyemből is s mint-hogy a napról azt hitték, hogy a haját szoktí, sok nő szép időben állandóan a napon heverészett. Használtak festőszereket is és a haj növesztésére mindenféle keveréket, chhez járult egész fegyvertára s szépítő vizeknek, kovászos flastromoknak és kendőző szerekeknek, még a szempilla és fog számára is. Hajukat és szakállukat a férfiak is általánosan festették, sőt ünnepegy alkalmával még az öszvérektől sem sajnálták a kendőző szereket és illatokat. Pietro Arentino pedig I. Cosimónak illatított pénzküldeményeért mond köszönetet.

(Fényképfelvételek a víz alatt.) Ward, az angol tudós a víz alatt különböző fényképfelvételeket készített apró tengeri állatokról és a képeket, a melyek rendkívül jól sikerültek, a napokban mutatta be a londoni fényképezési társaságnak. Ward tanár nagybárá mikroszkopikus állatokat fotografált le, amelyek szabad szemmel nem láthatók.

— De hát miféle következményekkel járhat a pávatollak tartása? — kérdezte Rosabel és a hangja aggodalmasan esengett.

— Oh, nem valami borzasztóak, — csak azzal, hogy a ház leányai sohasem mennek férjhez.

— Nevetséges! — kiáltotta Augusztia elvörösödv. — Ezek az eszmék a konyhából származnak — igazi eseléd szempont! —

Most Mrs. Movbray volt a sor az elvörösödésben, de gyorsan összeszedte magát s így szólt:

— Most már, ugyebár, végeztünk ezzel a teremmel. Nem megyünk máshova? Szeretném látni a könyvtárt, — tette hozzá, s annak az ajtaja felé indult. A könyvtár után következett a billiárdszoba, majd az előszoba, melyben értékes gobelinok és gyönyörű szép sevrési porcellánok pompáztak.

— Hát a dohányzó hol van? — kérdezte egy kis idő múlva a fiatal asszony.

— Az nincs nálunk, — felelte Augusztia. — Ki nem állhatjuk a dohányfüstöt és az anyánk sohasem engedte meg, hogy a házban dohányozzanak. Apa a szabadban dohányzik, vagy pedig a növényházban, — az jót tesz a növényeknek is. Most azonban felvezetünk majd az emeletre.

— A családnak úgy látszik, különös kedvtelése volt, hogy lefestette magát, — jegyezte meg a fiatal asszony. — Mindenütt a Movbrayokat látom; a folyosón, a lépcsőházban, a hálószobákban. A eseléd szobákban csak nem tévedtek el? — tette hozzá nevetve.

— Nem, — felelte Augusztia némi ingerültséggel. — Családunk soha nem kedvelte a közönséges társaságot és ami az arcképeket illeti, úgy gondolták, hogy a jóból sohasem lehet elég.

— Hát tényleg, általánosan véve olyan „jók” voltak? — kérdezte Mrs. Movbray ingerkedő pillantással.

A fényképezőgépek lencséje elő e czézből egy mikroszkópot erősített, amely kétszeresen nagyított. Eddig ilyen fotográfiákat csak nagyobb akváriumokban készítettek, de legközelebb a tengerfenékről is fog felvételeket készíteni. E czézből a fényképezőgépek körüli viznek kellő megvilágításáról kell majd gondoskodni, valamint arról is, hogy a felvételek automatikusan történjenek. Ward fiatal osztrigákat is lefotografált, amelyek ellentétben a kifejlett osztrigákkal, szabadon uszkálnak a vízben. A felvételi idő egytized másodperc volt. Hasonló módon színes fotográfiákat is készített Ward.

(Hogyan választanak Angliában?) Angliában azokban a kerületekben kezdődik a képviselőválasztás, ahol a képviselőjelöltnél nincsen ellenjelöltje. Ezekben a kerületekben tulajdonképeni szavazás nincs is, hanem az egyetlen jelöltet megválasztott képviselőnek jelentik ki. Azokban a kerületekben, ahol több jelölt lépett föl, egy napot tüznek ki a szavazásra s e napon reggel nyolcz órától este nyolcz óráig folyik a szavazás. A választás titkos, de a választási helyiségben kiküldött bizottság ügyel föl arra, hogy visszaélés ne történhessék. A választó megjelenik a bizottság előtt s miután kellőképen igazolták, egy czédulát kap, amelyen az összes jelöltek neve van abc sorrendben. A czédulával a választó egy czellába vonul, ahol annak a jelöltnél neve elé, akire szavaztat adja, egy keresztet tesz. Nyolcz órakor este lezárják a szavazást, ezután megszámlálják a szavazatokat s nyomban kihirdetik a szavazás eredményét. A képviselőket hét esztendőre választják meg, ha ugyan nem oszlatják fel előbb az alsóházat, amiként most történt, mert a most feloszlott képviselőház tulajdonképen 1913-ig maradhathott volna együtt. A választók száma Angliában igen nagy, bár általános szavazati jog nincsen. A választók három csoportra oszlanak, ugymint fölbirtokosokra, bérlokra és lakásbérlőkre, akik legolább 240 korona évi lakásbért fizetnek. Anglia 23¼ millió férfiak között mégis 7¼ millió, tehát csaknem minden harmadik férfi egyuttal választó is. A választói jog az aktív, úgy mint a passzív, a betöltött 21-ik esztendővel kezdődik. A választás költsége Angliában óriás nagy s azt mondják, hogy a legutóbbi választás legalább 70 millió koronába került. Ennyibe kerülnek a jelölt melletti agitáló szónokok, az alkalmi költemények szerzői, a plakátok és a kocsik. Nem megvetendő összeget emésztnek fel a népgyűlésekre fölfogadott hivatasos taposók sem. Ezenkívül a jelöltnél nyujtják be számlájukat azok is, akik az — ellenjelölt beszédét megszavazták.

— Oh nem, szó sincs róla, — mondta hirtelen a mindig őszinte Rosabel, — sőt én azt hiszem, a legféltelenebb család volt Gladshireben és ezzel nagyon sok van mondva.

— És talán kölcsönösen egymást festették, mert a hosszú, egyhangu napok alatt mit csináltak volna egyebet. A tenniszt akkor még nem eszelték ki?

— Hát ez miféle helyiség? — kérdezte újból, mikor egy hosszú folyosón mentek végig, melyen a képek sűrűn függtek egymás mellett.

— Ez az ugynevezett „kisértetek folyosója” — felelte Gussie nagyképen. Van természetesen szellemünk is, — azaz helyesebben kettő van!

— Ezen nem csodálkozom, — felelte Sibille. — Mindenben nagylábon éltek, tehát a szellemek is párosan kísértének. De én rajongok a kísértetes történetekért, ámbár nem hiszek benne. Mesélg, kérlek, a kísérteteinkről.

— A mi kísérteteinkről? — ismételte dühösen Augusztia. — Ez a Romney-kép tulajdonképen lent kellene, hogy legyen, — szólt megállva egy szép kettős arckép előtt, mely két hölgyet ábrázolt. — De hát jobbnak vélték, ha ott fenn marad elrejtve. Ez a két nő két nővér, — hiszen láthatod, az egyik a másiknak a vállára tette a kezét.

— Igen, az idősebb, csunjabb alkalmat a védője —

— Védelméről mitsem tudok. Sőt ellenkezőleg, itt a mellettünk levő kis szobák egyikében meggyilkolta a nővérét, — leszurta és elrejtette a holttestet s elmenekült Franciaországba.

— Oh, milyen borzasztó! Valószínűleg szerető volt az oka?

(Folyt. köv.)

SZÍNHÁZAK.

Kedd, 1910. február 8-án.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

A botrány.
Színzárk 4 felvonásban. Irtá: Henry Bataille.

Személyek:
Maurice Féroul Gál
Artanezo Odry
Jeannetier Kúrihy
Parizot Mihályi
A prefektus Hajdu
Graviere tengernagy Mészáros
Gaston de Beriaux Rajnai
Raduel Bonis
A sofőr Turánszky
Gruz Horváth
Charlotte Féroul P. Márkus
id. Féroul S. Fáy
Augeré F. Dömjén
Bouquet Gy. Gy. I.
Margiridou Iz. Oné

Kezdeté 1/2 8 órakor.

VIGSZÍNHÁZ.

A makrancos hölgy.

Vígjáték négy felvonásban egy prólóggal. Irtá: Shakespeare. Fordította: Zsigány Árpád.

Személyek:
Petruchio Hegedűs
Baptista Balassa
Katalin Varsányi I.
Blanca Csáki Irén
Az özvegy Hegedűsné
Lucentio Kozmáczky
Grumio Tany
Gremio Vendrey
Hortensio Szerény
Tranio Tapolczay
Biondello Tihanyi
Szabó Harsányi
Kukta Bárdi
Nathaniel Kassay
Sarkadi

Kezdeté 1/2 8 órakor.

M. KIR. OPERAHÁZ.

A tévedt nő.

(LA TRAVIATA.)

Dalmű 4 felvonásban. Szövegét Ifj. Dumas Sándor »A kaméias hölgy« című színműve után írta; zenejét szerette: Verdi József.

Személyek:
Valery Violette Sándor E.
Flóra Bertis M.
Anine Váent V.
Germon Alfréd Aranyi
Germon György Szemere
Gaston Letorieres Pich er
Dourhol báró Kornai
D'Obigny marquis Hegedűs
Grenville orvos Szendrői

Kezdeté 7 órakor.

VARSZÍNHÁZ.

Sári Biró

Paraszt vígjáték 3 felvonásban. Irtá: Moricz Zeigmond.

Személyek:
Sári biró Ujházi
A bíróné Blaha L.
J. sz. Rózsahelyi
Terka György I.
P. ta Parányi
Pengő, kovács Gyenes
Lizi D. Lili
Hajdok sógor Pethes
Nanczi V. Molnár
Veroni K. Demjén
Gedi Rainay
Varju Gabányi

Kezdeté 1/2 8 órakor.

A min. v. és köz. miniszter elismerő leiratával kitérte

Dr. Batizfalvy I. Z. főváros legelső

FOGORVOSI INTEZETE

áthelyezve: **Károly-körút 3. sz. alá.**

Fájós fogak meggyógyítása Szájpadlás nélküli műfogak

Tartós fogtömések aranyhitek, koronák,

Foghúzó (altatásban is.) Jól használható fogorok elkészítése és behelyezése,

Jótállás mellett mérsékelt szabott áron.

Vidékiek félnap alatt megkapják műfogalkáikat.

DELI.

Az évad kezdetén

a nagydíjű közönség b. tudomására hozom, hogy egy, mint eddig, ezután is törekszem f. megbízom mindennemű igényeinek megjelni. Bunkóim, társas ékezesek rendezését lakáson kívül, valamint vidéken is vállalom. Legelőgönsabb szervezetben híder felvágottakat és meleg ételket helyben és vidékre is küldök. Tágas szép terem bankettek, balok és lakodalmak rendezésére helyiségemben a nagydíjű közönség rendelkezésére áll. Kávéházam és vendéglőmben délután és este nagyszerű kvartett-zene szórakoztatja mélyen tisztelt vendégeimet.

Kiváló tisztelettel

DELI S.

vendéglő és kávéház.

Színház után friss vacsora. — Polgári árak!

Azonnal jogos tulajdona!

A zongora vagy pianó ha REMÉNYI MIHÁLY

legjobb rendszerű hitelostályából veszi azt meg. Nem bért a részletfizetés leple alatt, hanem azonnal sajátja a megvett hangszer. Ugyanazon árak mintha készpénzért venné.

Előleg nem kell
10 frt havi részletfizetés mellett a legjobb zongorát v. pianót. Részletes árjegyzék és prospektus díjtalanul küldetik Budapestről, Király-u. 58.

Nemcsak Budapesten, de vidéken is bárkinek rendelkezésére áll ezen eddig még nem létezőt alkalom ill. könnyű feltételek mellett zongorát vagy más hangszert vásárolni. Zongorák hangolása és javítása a legképzettebb szakmunkások által.

Budapesti Cabaret BONBONNIÉRE

Teréz-körút 28. Telefon 52-33.

Kezdeté 9 1/2 kor. Teljesen új februári műsor.

A MONTMARTRE-ON (BLUETT)

A minta-cabaret (Parodia) A háromszög (irod. pályázat) Pán és Daphnis. — Emlekek, (Heltai Jenő Shakleton-felolvasása.) — Az eleven mozi. — Az adó. Minden este fellépnek: KELETI JULISKA, Kőváry Gyula, Virágh J., Balogh B., Gonda, Csabay, Kulinyi, Erdős, Kozán, Váradi stb. vasár- és ünnepnap délután 4 órakor 1 és 2 koronás helyretek.

Fővárosi Orfeum

VI., Nagymező-utca 17. WALDMANN IMRE, igazgató.

Ma, kedden

Costantino :: Bernardi :: vendégjátéka.

Kezdeté 8 órakor.

Előzetes jelentés!

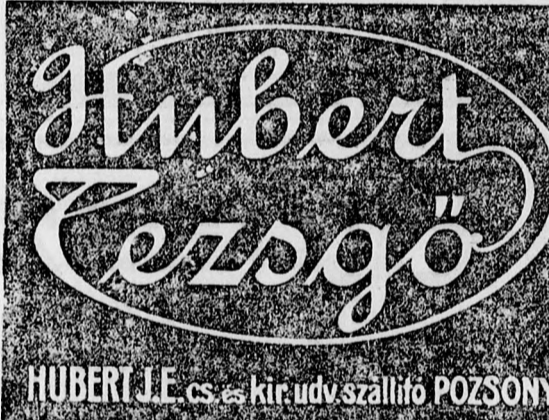
Hogy ezt a világhírű átváltozó-művészt a társadalom összes rétegei megtekinthessék, február hó összes egymásután következő

csütörtökein és szombatjain délutáni előadásokat

rendez az igazgatóság, amelyek mindenkor délután 4 órakor kezdődnek.

:: Mérsékelt helyárak! ::

Jegyelővétel délelőtt 10—1 óráig és délután 3—6 óráig a nappali pénztárnál.

HUBERT J.E. cs. kir. udv. szállító POZSONY

Választási zászlók és jelvényekhez

viszontelárusítók kerestetnek.

Tollmintáimat 2 koronáért, mintazászlót felirattal 2 koronáért küldök az összeg előzetes beküldése ellenében, mely összeget az első rendelésnél visszatérítem.

LINHART VILMOS festő
BUDAPEST, HUNYADI-UTCA 27.

Milliárdosok, fejedelmek!

nem részültek meg oly fenomen szórakozásban, hogy a kontinens legnagyobb művészeit mint Caruso, Bonci, Scotti, Albani, Szizák, Takács, Kurz Zolma, Galvany M., Moiba N., Patti A., Calvé E., stb. énekmuvészeit egy hangverseny keretében élvezteik volna.

Pedig ebben a fejedelmi szórakozásban minden nagyobb anyagi áldozat nélkül bárkinek lehet része, ha fenti művészek briliáns felvételeit egy „Eufon“ konzertgépen meghallgatja. Az „Eufon“ a technika legképzettebb vívmánya, mely a hangot mellékzajtól mentesen, erősebben és tisztábban reprodukálja, mintha azt a hangversenyteremben hallanók. Táncczenét legjobban pótolja. Főelárusítás:

„MUSICA“ részvénytársaság

zongora-eladási és kölcsönző-telepén (igazgató: STERNBERG DEZSŐ)

Budapest, VI., Teréz-körút 1. sz.

Az amerikai „Columbia“ művészlemezek főelárusítása. Kedvező részletfizetési feltételek! Telefon: 4-81. Telefon: 4-81.

Csodákat beszélnek

a fővárosi urak és hölgyek arról, hogy a

Diana - arckrém és Diana - szappan

segítségével — néhány napi használat után — mily óriási eredményeket értek el a bőrpolás, a kéz- s arczterítés és a pattanások megszüntetése által. — Köztudomásu, hogy a legelőkelőbb körökben ma már csak a híres és

méregdrága

Diana-szappannal

mosakszanak este, reggel. Éjjelre, sokan nappalra a

Diana - krémmel

finomítják, puhítják és fehéritik arczukat kezeiket.

Állandóan

használja Budapesten 75 ezer uri család: míg a vidéken 152 ezer házban nélkülözhetetlen bőrpoló és igazán

szépitő

czikknek tartják. — A művészvilág előbbre helyezi a

Diana-krémet és Diana-szappant

az összes külföldi szépitő-czikknekél. Ma már köztudomásu, hogy nemcsak a hölgyek, hanem az urak is ápolják kezeiket és arczukat a híres

Diana-szappannal és Diana-krémmel

mert el van ismerve, hogy teljesen egyedül áll a maga nemében.

Bizonyítvány! Alólirott ezennel bizonyítom, hogy az Erényi Béla ur gyógyszerész, budapesti lakostól bemutott DIANA-szappant, DIANA-arckrémet, megvizsgálva, azokban fémmérgeket, maró hatásu vagy külső használatkor ártalmas egyéb anyagokat nem találtam, miért is nevezett szépitő-, bőr- és hajpoló-szerek ártalmatlanok és így használatuk ellen kifogás nem emelhető. Kelt Budapesten, 1905. márczius 15.

Nyilvános vegyikísérleti állomás:
Dr. Neumann Zsigmond m. p.
kir. keresk. és váltótörvényszéki hites vegyész.

Egy üveg-tégely Diana-arckrém nappali használatra 75 krajczár.
Egy üveg-tégely Diana-arckrém éjjeli használatra 75 krajczár.
Egy eredeti Diana-szappan 75 krajczár.

Egyedüli készítő:

ERÉNYI BÉLA

gyógyszerész

Budapest, Károly-körút 5

(Postai megrendelések utánvéttel eszközöltetnek.)

SZINHÁZAK.

Kedd, 1910. február hó 8-án.

MAGYAR SZINHÁZ.

A kuruzsló.

Színház 3 felvonásban. Irta: Földes Imre.

Személyek:

Ózv. Horváthné T. Halmy
Ilma leánya Nagy Teréz
Tordai Dezső Csontos
Csáthyne Mészáros G.
Schilling Vágó
Rostay dr. Sebestyén
Fejér dr. Pártos
Zsármoly Z. Molnár
Dóra Gsátay J.
Vida Józsa Papp
Vádr Kajetán Körmeny
Atádné Loránt I.
Kovácsné P. Tárnok
Veréb Dobi
Verébné Zala K.
Egy hölgy Körly G.
Pápaszemes ur Réthey
Terka, cseléd Tóth Irma
A gróf Tarnai
Középkoru ur Czobor

Kezdeté 1/2 8 órákor.

URÁNIA SZINHÁZ.

Napoleon.

Irta: Pókár Gyula.

Kezdeté 1/2 8 órákor.

APOLLO-PROJEKTORF

Telefon 68-39.

Először Budapesten!

A Szajna áradása, egész Páris vizalatt.

Az árvízkatasztrófa teljes képét a maga megdöbbentő nyíltságában tárja eredeti helyszín felvételünk a néző elé. Azonkívül a teljes új heti műsor.

Előadások hétköznapokon d. u. 4 órákor, vasár- és ünnepnapokon d. u. 3 órákor kezdődik.

KIRÁLY SZINHÁZ.

Luxemburg grófja.

Operett 3 felvonásban. Irta: Lehár Ferencz.

Személyek:

Luxemburg grófja Király
Bazil herceg Rátkay
Staza grófné Erdei B.
Brissard Armand Kovács
Vermont Juliette Váradi I.
Didier Angéla Pétrás S.
Mencsikoff Szegej Sárosi
Pavlovics Pavel Tóth
Pelegri. Sáfány
Managere Fenyvesi
Baroné Saári R.
Saville Csizsér
Boulanger festő Balázs
Marchan festő Párfai
Sidonie Németh E.
Aurelia modellék Csizsárné
Coralie modellék Só yomné
Francois. inas Sánta J.
James, liftboy Gergely I.
Jules, főpinczér Krasznai

Kezdeté 1/2 8 órákor.

Fővárosi Városligeti Színház

Tolonczházban.

Népdráma 5 felvonásban. Irta: Geczy István.

Személyek:

Zólyomi Thury
Szinnyey Andorffy
Sóváro Szedőhelyi
Fisza Fekete
Sándor Filinszky
Kivándorló úgnök Kellér
János Dori
Fékerü Fejér
Rendőrtanácsos Binari
Kerekes Zsófi Jónás
Derekas Eszter Jászay O.
Julcsa Hatay

Kezdeté 1/2 8 órákor.

FOLIES CAPRICE

Téli helyisége Révay-utca 18. szám. Telefon: 14-22. Főrendező: Rott Sándor.
Igazgatók: Leitner és Keleti. Az előadás kezdete 1/2 8 órákor.

9 1/2 órákor! MA! Ujdonság!

„A specialista“

Francia bohóság. Fordította és rendezte: Rott Sándor.

11 órákor. 11 órákor.

„Interessante Umstände“

Bohózat. Irta: Trebitsch Sándor.

Jegyek kaphatók a Folies Caprice nappali pódiumjánál, d. e. 9-11-g és d. u. 3-6-ig, valamint „Lyra“ jegyirodában, Andrassy-ut 16. és Sopronyi nagytársaságban Rákóczi-ut 1. Az előadás után 1/2 12 órákor az 1-50 emeleti CASINO DE PARIS-ban a világ legelső tánc színházának fellépője.

Tátra Mulató

VII. ker., Király-u. 77.

A legkényesebb igényeknek is megfelelő legszékezősőbb ??? Taciano ??? !! SIEIGRAD műsor! JAUQUES !!
A legjobb német humorista !! Cleo de Osterode !! A német előadó művészet legmestere. !! Blanche Ideal !! Indiai Pagod táncosnő 3 néger boys'gal. Rolly Berto bravúr énekesnő. Ada Purette dán soubrette. Hedy Silvano etoille française. Mark Ein Pechvogel. Eredeti hó-Fery soubrette. Irta: Schimid Bertalan. Kezdeté 8 órákor. Pénztár-nyitás 5 órákor. Telefon: 15-10.

? Szőnyeg-ujdonság!
300/200 cm. nagyságu mindkét oldalon egyforma nyiroit Jaquard szőnyeg elpusztíthatatlan minőségben 5 fűt 80 kr. szabott árt kapható.
Rosenberg és Quitt
női divat, vászon és szőnyeg-árak nagy árulása.
Budapest, VI., Király-u. 32. (surokület.) 2807
Minden szobának díszé.
Ally áttatott 1895.

NAGY ENDRE CABARETJA MODERN SZINPAD

Telefon 93-16. Andrassy-ut 69.
Minden este **VIRÁGÉNEKEK.**
Tínódi, Balassa Bálint és Falózi Horváth Adám versét az eredeti szöveg. Előadják: Medgyaszay, Ferenczy Sajtó, Papp János. SZABAD SZERELM (Feminista tréfa). TAGFELVÉTEL A DEMOKRATA KÖRÖK (Szatira). Bohózatok, szinpad tréfák Uj nagyszámok: Fellépnek: Nagy Endre, Medgyaszay Vilma, Ferenczy Károly, Németh Juliska, Sajo, Pallai Rózi, Hadrik Anna, Huszár, Boldizsár, Szász Ilona, Vidor Ferike, Papp János. Jegyek előre válthatók a cabaret pénztáránál, Andrassy-ut 69. Kezdeté 9 1/2 órákor.

IGYUNK HAGGENMACHER-

„MALTOS“

dupla maláta-sört!

Kapható palackokban minden fűszer- és csemege-üzletben. 41878

Alkalmi vételt

ajánl szép és finom

butorok, szőnyegek, csillárok-ban

perzsa-

a legnagyobb alkalmi lakásberendezési áruház

VI., Lázár-utca 3.

(BAZILIKA KÖZELÉBEN.)

Jegyeseknek fontos! Vételkényezzer nélkül mindenkinek megtekinteni ajánlatos

STEINHARDT MULATÓ

Rákóczi-ut 63. sz. Telefon 54-23.

Ma és mindennap 9 órákor! Uj műsor. 9 órákor! Kamgarn aludj. 9 órákor!

Bohózat Irta: Glinger és Tauszig, ford. és rendezte: Steinhardt.

11 órákor A varva-várt pillanat Ujdonság!

Bohózat. Irta: Glinger és Tauszig, ford. és rendezte: Steinhardt.

Továbbá Steinhardt és Hunyady Emil új kuplékkal és több elsőrendű külföldi attrakcióval.

Jegyek: 10-11-g és 3-6-ig Rákóczi-ut 63. és ózv. Kontiné dohánykülönlegességi áruházban Andrassy-ut 29. — Esti pénztárnyitás 7 órákor. A renek tükörképben éjféltől reggelig tánc és cabaret. Belépő díj nincs.

ROYAL ORFEUM

Minden este 8 órákor

a szenzációs sikerű februári műsor!

Miss Marie Halton

a világhírű operett-diva vendégjátéka.

A legkiszágtatóbb bohózatok: **Ádám és Éva. Zsuzsu.**

JENNY LILIAN, a tenger rejtelmes tündere.

Azonkívül: Solti Hermin, Gyárfás Dezső új szólókkal, Hansi Edelweiss, Eszra, Dijeila, Totto Rufat Bey és 16 elsőrangú sláger.

Éjjeli 12 órákor a ragyogó tükörképben ROYAL-CABARET. — Éne- és táncelőadás. — Keringőverseny. — Czirányzene reggeli 5 óráig.

ÉVŐESZKÖZÖK

EZÜSTBŐL ÉS ALPACCA EZÜSTBŐL, DISZTÁRGYAK, ALKALMI AJÁNDÉKOK A LEGELŐNYÖSEBBEN

POLGÁR KÁLMÁN ÉKSZERTÉLEPÉN

BUDAPEST, VIII. Erzsébet-körút 29. sz.

VIDEKI MEGRENDELÉSEKRE KIVÁLÓ GONDOT FORDÍTOK. ÁRJELEZÉK 2000*RAJZAL BÉRMENTVE KÜLDÖM.

Heti műsor:

1910. február hó	Nemzeti Színház	M. kir. Operaház	Varszinház	Vigszinház	Magyar Színház	Király-Színház	Uránia	Fővárosi Városligeti Színház
9 Szerda	A nagyasszony	Para ztbecsület Bajazzók	—	A kis cukros	A sötét pont	Luxemburg grófja	Napoleon	Szerelmi keringő
10 Csütörtök	A nagyasszony	Pillangó kisasszony	—	Taifun	A kuruzsló	Luxemburg grófja	Kamara-estély.	Trenk báró
11 Péntek	Szentivánéji álom	Hugon tiák	—	A kis cukros	A sötét pont	Luxemburg grófja	Napoleon	Bank-bán
12 Szombat	Sari bírő	Fidelio	Brassbound kapitány megrése	A makrancos hölgy	0	Jánoska Luxemburg grófja	Az Országos Szín- művészeti Akadémia előadása.	Trenk báró
13 Vasárnap	A bor	Bohómélet	—	Lállom	Jack, a senki	Táncos huszarak Luxemburg grófja	—	Tolonczházban Erdősleány

AUFRECHT és GOLDSCHMIED NAGYARUHAZA

BUDAPEST, VII., RÁKÓCZI-UT 30.

HAZAI
GYÁRTMÁNY!
RÉZBUTORZAT

1055¹/₂ sz.

Előrendű hazai gyártmány kiváló minőségű anyagból, vernirozva, úgy, hogy fenyvezést nem igényel s elegendő, ha száraz, puha ruhával naponta áttörlik.

Ágyak, éjjeli szekrények, mosdóasztalok és gyermekágyak jutányos árak mellett

csekély havi részletfizetés

ellenében szállítanak.

:: Részletes árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve ::

FOGAK

és fogsorokat szajpadlás nélkül, a természetes fogaktól meg nem különböztethető és rágásra kitűnő 10 évi szavatosság mellett készít

Kitüntetés.

Guttermuth János

mű-fog specialista

Budapest, VII., Baross-tér 20. l. em. jobbra 3.

Kérem a névre és az ajtószámra figyelni, mert ketten vagyunk e házban. — Érkezéskor kérem a kapu alatti táblán levő 3-as számú gombot megnyomni, hogy az érkezők sorrendje betartassék. Telefon 159-63.

Kitüntetés.

Kajfestő - fésű,

egyszerű fésülés által-fest ősz vagy vörös hajat valódi szőkére, barnára vagy feketére! Teljesen ártalmatlan! Évekig használható! — Ezek használatban Egy darab ára 5 korona. SCHÜLLER, Wien, III.E. Krieglbergasse 6. Számos elismerő- és köszönőlevél.

Kedvező havi részlettörlesztésre

Zörejnélküli gramofonok

és az összes létező gyártmány

hanglemezek,

mindennemű hangszerek, melyek nagy képes árjegyzéket és lemezek teljes árjegyzékét ingyen és bérmentve küldjük.

CLEMENT

automatikus pisztoly

1909 évi minta.

Browning-pisztoly tökéletesítése. Mellőnyzsebben előlr. Ára:

72 korona.

Havi részlet 4 korona. E pisztoly ismerető jegyzékét kívánatra azonnal ingyen megküldjük.

Hegedűk

Fuvolák

Cimbalmok

és egyéb forgatható mechanikai hangszerek, melyek nagy képes árjegyzéket ingyen és bérmentve küldjük.

VÁRI ÉS TÁRSA NAGYARUHAZ
BUDAPEST, IV., Múzeum-körut 15.

Ne kínozd az állatot!

Állattulajdonosok, vadászok, községi bírák, csendőrök és rendőröknek fontos tudnivaló.

ÁLLATVÉDŐK TÖRVÉNYKÖNYVE

Az állatvédelemre vonatkozó összes törvények és rendeletek gyűjteménye.

Az Országos Állatvédő Egyesület megbízásából írta

K. NAGY SÁNDOR.

Negyedik bővített kiadás.

Ára 2 kor.

Kapható:

LAMPEL R. könyvkereskedése

(Wodianer F. és Fiai) r. t.-nál.

Budapest, VI. Andrássy-út 21

valamint

minden könyvkereskedésben.

Lekésett!

mert nincs jó órája, pedig megbízható, pontos járású órá!

POLGÁR KÁLMÁN

műrásnál

BUDAPEST, VII., ERZSÉBET-KÖRUT 29. szám

részletfizetésre

is vásárolhat szigorúan szabott áron

Javítások és vidéki megrendelésekre különös figyelem!

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve küldetik.

Pesti könyvnyomda részvénytársaság.

Meghívás

a XLII. rendes közgyűlésre,

mely 1910. évi február hó 15-én délután 5 órakor fog az intézet iroda helyiségében (Hold-utca 7. szám) megtartatni.

A tanácskozmány tárgyai:

1. Az 1909. évi mérleg és zárszámadási jelentés előterjesztése.
2. A felügyelő-bizottság jelentése.
3. Az osztalék meghatározása.
4. Három igazgatósági tag és három felügyelő-bizottsági tag választása (3 évre).
5. Alapszabályok módosítása.
6. Netáni indítványok. (A részvényesek részéről teendő indítványok az alapszabályok értelmében nyolc nappal a közgyűlés megtartása előtt az igazgatóságnál írásban adandók be.)

A közgyűlésen való szavazati jog gyakorolhatására alapszabályszerűleg megkívánt részvények február 13-ig az intézet irodájában teendők le.

Az igazgatóság.

„ERZSÉBET“ gőzmalom-társaság.

Az „Erzsébet“ gőzmalom-társaság részvényesei ezennel tisztelettel meghívotnak a 7. 1910. február 15-án, szerdán délelőtt fél 12 órakor a Magyar fővárosi-malomegyesület üléstermében (V. Mária Valéria-utca 12. sz. I. emelet) tartandó

rendes közgyűlésre.

A közgyűlés tárgyai:

- I. Az igazgatóság jelentése a lefolyt üzletéről, úgy továbbá az 1909. évi március 6-án megtartott rendes közgyűlésben a „Pannonia“ malom telkeinek eladása tekintetében hozott közgyűlési határozatok foganatosításáról.
- II. A felügyelő-bizottság jelentése.
- III. A mérleg megállapítása, valamint a nyereség hováfordítása iránti határozathozatal és a felmentvény megadása.
- IV. A társasági alapszabályok 3. §-ának módosítása.
- V. Jövähagyása, az 1908. évi december 29-én tartott rendkívüli közgyűlésen elhatározott, a Temesvári malmalom részvénytársaság ezelőtt Erzsébet gőzmalom alapítása és a társaság tulajdonát képezett temesvári malomtelep átruházása tárgyában az igazgatóság által foganatosított eljárásnak.
- VI. A temesvári flók felhagyása következtében a nyugdíjalap állagában és szabályzatában beállott változások tudomásul vétele és jövähagyása.
- VII. A felügyelő-bizottság tiszteletdíjának meghatározása a lefolyt üzletére.
- VIII. Az alapszabályok értelmében netalán teendő indítványok tárgyalása.

Azon t. ez. részvényesek, kik szavazati jogukkal élni óhajtanak, tartoznak az alapszabályok 16 §-a) értelmében saját nevükre szóló részvényeiket, a szelvényeikkel együtt a társaság pénztáránál térítvény mellett legkésőbb február 15-én déli 12 óráig letéteményezni.

Budapest, 1910. február havában.

Az igazgatóság.

*) 16. §. Közgyűléseken csak személyesen vagy képviselőben megjelenő oly részvényes vehet részt és gyakorolhatja szavazati jogát, ki legalább 5 részvénytől bír és akinek részvényei legkésőbb a közgyűlés megtartását megelőző naptári év utolsó hétköznapja óta nevére vannak írva és aki részvényeit szelvényével együtt a közgyűlést megelőző hétköznap déli 12 óráig a társaság pénztáránál letette.

E hirdetési rovatban minden szó egyszeri beiktatása közönséges petít betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fill.-rel fizetendő.

KIS HIRDETÉSEK

E hirdetési rovatban minden szó egyszeri beiktatása közönséges petít betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fill.-rel fizetendő.

Pénzszekrények, használtak és újak, rendkívül olcsó árban kapható a budapesti pénzszekrényraktárban, Budapest, V., Bálvány-utca 6—C.

Gyümölcsfa,

diszta, rózsaszínűekkel ingyen szolgál Weber faskolája Békásmegyeren.

Diszertkedvelők

kérjenek árjegyzéket az Első Magyar Diszertnyó Faiskolától Tulajdonosa Copony Ede, Körmenten: 120 fajta tülevélűfák, lombfák, sorfák, diszcsorjék kaphatók. 5870.

Kárpitos nyergesek részére mindennemű kellekék képes nagy árjegyzéket kívánatra ingyen küldi a Budapesti Paszománygyár Részv. társ. Nagymező-utca E. 46.

Akar nőszülni?

Több mint 600 gazdag hölgyelőjegyzésben. Urak, vagyon nélkül is jelentkezzenek azonnal: L. Schlesinger, Berlin 18. 27457

Vasbutor.

Részt 35 ft, gyermekégy 11. Összesen kapható vaségy 5, ágybetét vaskeretű 5.50, fakeretű 3.50, részgarnis 2.50. Összesen kapható fából ág acélsodronnyal 8.—, sodronnyonát kerítést, vasakat legolcsóbban szállít Hicker Gy. gyára Hella-utca 3/B. Telefon 22—66. 26375

Amerikai porcellán powder. Az eredeti doboz tetőjén „Yes” szócsekk áll. Kapható: Magyarországon mindenütt. Budapest, Kecskeméti-utca 8. szám. Rákóczi-ut 9. szám.

Ingeny.

függőlámpákról rajz porcellán üveg satóbbiról ingyen árlap olcsó részletfizetésre. Ivánkovits Károly Szeged. 5871

Rizike gomba

gomba, hus, főzelék, gyümölcs-konzervek, gyümölcsök, asztrók, szépségi csemegékről kérjen árjegyzéket. Felkai Konzervgyár, Barta József Felka, Szepes. 28006

Savanyított

káposztát hasábbal mázsánként 12 koronáért, postauveggenként 2.40, ecetben zöldbabot savanyított egész és vagdalt paprikát 5 kgr-nként 2 és 3 koronájával szállít Szabó Géza Csongrádról.

Házilagfőzőt

barackkvarnak, különleges birsekvarnak klgját 2.40, mézédesszilvalekvárnak 1.20, hamisítatlan barackkonzonyak 5 literes domnyonnal 19 kor-ért, fájborokat lefejtve kölcsönhordóban hektoliterenként 40 kr-jával szállítja Szabó, Csongrádról. 28495

Réz és vasbutor

a legolcsóbb gyári árban, részgarnis 30 ft. Gyermekégy 10 ft. Angol vaségy acélsodronnyal 20 ft. Összesen kapható 3 matraczezel 8.25 legolcsóbb minőségben kapható Weisz J. Bpest. Andrassy-ut 77. (bejárat a Rózsá-utca) árjegyzék ingyen. 27980

Rekord hangversenylemez legjobbak a világon!

25 cm. mindkét oldalán bejátszva db K 2.30 10 db vasárlásnál K 2.40 — Gramofonok K 25.—, 35.—, 50.—, 80.—, 100.—, 150.—, 200.—, 300.—, 400.—, 500.—, 600.—, 800.—, 1000.—, 1500.—, 2000.—, 3000.—, 4000.—, 5000.—, 6000.—, 8000.—, 10000.—, 15000.—, 20000.—, 30000.—, 40000.—, 50000.—, 60000.—, 80000.—, 100000.—, 150000.—, 200000.—, 300000.—, 400000.—, 500000.—, 600000.—, 800000.—, 1000000.—, 1500000.—, 2000000.—, 3000000.—, 4000000.—, 5000000.—, 6000000.—, 8000000.—, 10000000.—, 15000000.—, 20000000.—, 30000000.—, 40000000.—, 50000000.—, 60000000.—, 80000000.—, 100000000.—, 150000000.—, 200000000.—, 300000000.—, 400000000.—, 500000000.—, 600000000.—, 800000000.—, 1000000000.—, 1500000000.—, 2000000000.—, 3000000000.—, 4000000000.—, 5000000000.—, 6000000000.—, 8000000000.—, 10000000000.—, 15000000000.—, 20000000000.—, 30000000000.—, 40000000000.—, 50000000000.—, 60000000000.—, 80000000000.—, 100000000000.—, 150000000000.—, 200000000000.—, 300000000000.—, 400000000000.—, 500000000000.—, 600000000000.—, 800000000000.—, 1000000000000.—, 1500000000000.—, 2000000000000.—, 3000000000000.—, 4000000000000.—, 5000000000000.—, 6000000000000.—, 8000000000000.—, 10000000000000.—, 15000000000000.—, 20000000000000.—, 30000000000000.—, 40000000000000.—, 50000000000000.—, 60000000000000.—, 80000000000000.—, 100000000000000.—, 150000000000000.—, 200000000000000.—, 300000000000000.—, 400000000000000.—, 500000000000000.—, 600000000000000.—, 800000000000000.—, 1000000000000000.—, 1500000000000000.—, 2000000000000000.—, 3000000000000000.—, 4000000000000000.—, 5000000000000000.—, 6000000000000000.—, 8000000000000000.—, 10000000000000000.—, 15000000000000000.—, 20000000000000000.—, 30000000000000000.—, 40000000000000000.—, 50000000000000000.—, 60000000000000000.—, 80000000000000000.—, 100000000000000000.—, 150000000000000000.—, 200000000000000000.—, 300000000000000000.—, 400000000000000000.—, 500000000000000000.—, 600000000000000000.—, 800000000000000000.—, 1000000000000000000.—, 1500000000000000000.—, 2000000000000000000.—, 3000000000000000000.—, 4000000000000000000.—, 5000000000000000000.—, 6000000000000000000.—, 8000000000000000000.—, 10000000000000000000.—, 15000000000000000000.—, 20000000000000000000.—, 30000000000000000000.—, 40000000000000000000.—, 50000000000000000000.—, 60000000000000000000.—, 80000000000000000000.—, 100000000000000000000.—, 150000000000000000000.—, 200000000000000000000.—, 300000000000000000000.—, 400000000000000000000.—, 500000000000000000000.—, 600000000000000000000.—, 800000000000000000000.—, 1000000000000000000000.—, 1500000000000000000000.—, 2000000000000000000000.—, 3000000000000000000000.—, 4000000000000000000000.—, 5000000000000000000000.—, 6000000000000000000000.—, 8000000000000000000000.—, 10000000000000000000000.—, 15000000000000000000000.—, 20000000000000000000000.—, 30000000000000000000000.—, 40000000000000000000000.—, 50000000000000000000000.—, 60000000000000000000000.—, 80000000000000000000000.—, 100000000000000000000000.—, 150000000000000000000000.—, 200000000000000000000000.—, 300000000000000000000000.—, 400000000000000000000000.—, 500000000000000000000000.—, 600000000000000000000000.—, 800000000000000000000000.—, 1000000000000000000000000.—, 1500000000000000000000000.—, 2000000000000000000000000.—, 3000000000000000000000000.—, 4000000000000000000000000.—, 5000000000000000000000000.—, 6000000000000000000000000.—, 8000000000000000000000000.—, 10000000000000000000000000.—, 15000000000000000000000000.—, 20000000000000000000000000.—, 30000000000000000000000000.—, 40000000000000000000000000.—, 50000000000000000000000000.—, 60000000000000000000000000.—, 80000000000000000000000000.—, 100000000000000000000000000.—, 150000000000000000000000000.—, 200000000000000000000000000.—, 300000000000000000000000000.—, 400000000000000000000000000.—, 500000000000000000000000000.—, 600000000000000000000000000.—, 800000000000000000000000000.—, 1000000000000000000000000000.—, 1500000000000000000000000000.—, 2000000000000000000000000000.—, 3000000000000000000000000000.—, 4000000000000000000000000000.—, 5000000000000000000000000000.—, 6000000000000000000000000000.—, 8000000000000000000000000000.—, 10000000000000000000000000000.—, 15000000000000000000000000000.—, 20000000000000000000000000000.—, 30000000000000000000000000000.—, 40000000000000000000000000000.—, 50000000000000000000000000000.—, 60000000000000000000000000000.—, 80000000000000000000000000000.—, 100000000000000000000000000000.—, 150000000000000000000000000000.—, 200000000000000000000000000000.—, 300000000000000000000000000000.—, 400000000000000000000000000000.—, 500000000000000000000000000000.—, 600000000000000000000000000000.—, 800000000000000000000000000000.—, 1000000000000000000000000000000.—, 1500000000000000000000000000000.—, 2000000000000000000000000000000.—, 3000000000000000000000000000000.—, 4000000000000000000000000000000.—, 5000000000000000000000000000000.—, 6000000000000000000000000000000.—, 8000000000000000000000000000000.—, 10000000000000000000000000000000.—, 15000000000000000000000000000000.—, 20000000000000000000000000000000.—, 30000000000000000000000000000000.—, 40000000000000000000000000000000.—, 50000000000000000000000000000000.—, 60000000000000000000000000000000.—, 80000000000000000000000000000000.—, 100000000000000000000000000000000.—, 150000000000000000000000000000000.—, 200000000000000000000000000000000.—, 300000000000000000000000000000000.—, 400000000000000000000000000000000.—, 500000000000000000000000000000000.—, 600000000000000000000000000000000.—, 800000000000000000000000000000000.—, 1000000000000000000000000000000000.—, 1500000000000000000000000000000000.—, 2000000000000000000000000000000000.—, 3000000000000000000000000000000000.—, 4000000000000000000000000000000000.—, 5000000000000000000000000000000000.—, 6000000000000000000000000000000000.—, 8000000000000000000000000000000000.—, 10000000000000000000000000000000000.—, 15000000000000000000000000000000000.—, 20000000000000000000000000000000000.—, 30000000000000000000000000000000000.—, 40000000000000000000000000000000000.—, 50000000000000000000000000000000000.—, 60000000000000000000000000000000000.—, 80000000000000000000000000000000000.—, 100000000000000000000000000000000000.—, 150000000000000000000000000000000000.—, 200000000000000000000000000000000000.—, 300000000000000000000000000000000000.—, 400000000000000000000000000000000000.—, 500000000000000000000000000000000000.—, 600000000000000000000000000000000000.—, 800000000000000000000000000000000000.—, 1000000000000000000000000000000000000.—, 1500000000000000000000000000000000000.—, 2000000000000000000000000000000000000.—, 3000000000000000000000000000000000000.—, 4000000000000000000000000000000000000.—, 5000000000000000000000000000000000000.—, 6000000000000000000000000000000000000.—, 8000000000000000000000000000000000000.—, 10000000000000000000000000000000000000.—, 15000000000000000000000000000000000000.—, 20000000000000000000000000000000000000.—, 30000000000000000000000000000000000000.—, 40000000000000000000000000000000000000.—, 50000000000000000000000000000000000000.—, 60000000000000000000000000000000000000.—, 80000000000000000000000000000000000000.—, 100000000000000000000000000000000000000.—, 150000000000000000000000000000000000000.—, 200000000000000000000000000000000000000.—, 300000000000000000000000000000000000000.—, 400000000000000000000000000000000000000.—, 500000000000000000000000000000000000000.—, 600000000000000000000000000000000000000.—, 800000000000000000000000000000000000000.—, 1000000000000000000000000000000000000000.—, 1500000000000000000000000000000000000000.—, 2000000000000000000000000000000000000000.—, 3000000000000000000000000000000000000000.—, 4000000000000000000000000000000000000000.—, 5000000000000000000000000000000000000000.—, 6000000000000000000000000000000000000000.—, 8000000000000000000000000000000000000000.—, 100.—, 15000000000000000000000000000000000000000.—, 200.—, 300.—, 400.—, 500.—, 600.—, 800.—, 1000.—, 1500.—, 2000.—, 3000.—, 4000.—, 5000.—, 6000.—, 8000.—, 100.—, 15000.—, 200.—, 300.—, 400.—, 500.—, 600.—, 800.—, 1000.—, 1500.—, 2000.—, 3000.—, 4000.—, 5000.—, 6000.—, 8000.—, 100.—, 15000.—, 200.—, 300.—, 400.—, 500.—, 600.—, 800.—, 1000.—, 1500.—, 2000.—, 3000.—, 4000.—, 5000.—, 6000.—, 8000.—, 100.—, 15000.—, 200.—, 300.—, 400.—, 500.—, 600.—, 800.—, 1000.—, 1500